

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

2 sierpnia 2019 r., nr 31 (1478)

cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-tn.krakow.pl

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO

TOMEX
SA

Twoja przestrzeń
codziennych zakupów

**Zatrudnię
stylistkę
paznokci**

511-172-880

Lody oferowane w Piekarni-Cukierni Awiteks są w 100 % naszej produkcji na bazie naturalnych składników i prawdziwych owoców.

Cukiernicy już od kilku lat zajmują się tworzeniem wspaniałego połączenia polskiego mleka i owoców wraz z tradycyjną włoską recepturą. Efekty są niesamowite!

LODY
Awiteks
własna produkcja

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Nowa Huta Tour

➔ str. 3

Postój wielkiego pieca odłożony

➔ str. 4

Nowe tramwaje dla Krakowa

➔ str. 12

Jedziemy na Podkarpacie

➔ str. 15

Fot. Violetta Bratuń

Nowohuckie pszczoły

Czytaj na str. 5

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR

Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl

INTROLIGATOR

F.H.U. „ELMAR”
Plac Targowy „Plast”, paw. 3 (os. Plastów 60 A)

ROWERY:

sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

9 771231 858906 31

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE”

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne (NCK, pok. 206).

W najbliższy czwartek, 8.08, w godzinach 9.00–10.00, dyżurować będzie w redakcji red. Agnieszka Łoś (tel.: 12 643-44-33).

W pozostałe dni tygodnia można się z nią kontaktować za pomocą poczty gmh@o2.pl.

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

Włodzimierz ADAMCZYK, lat 60
Helena BYCHAWSKA, lat 88
Irena CHABERKO, lat 91
Helena DAWCZYŃSKA-

-PORZUCZEK, lat 84

Emilia DYMANUS, lat 89
Janina GAJ, lat 95
Anna GARYCKA, lat 63
Andrzej GORCZŃSKI, lat 71
Zofia JARUGA, lat 97
Michalina JUCHA, lat 88
Teresa KAMIŃSKA, lat 67
Mieczysław KIELBIOWSKI, lat 85

Janina KNAGA, lat 81
Janina KRYCA, lat 87
Zofia KUCHARZYK, lat 93
Honorata LEWKOWICZ, lat 97
Leszek MAZUR, lat 63
Edyta MYSTEK, lat 46
Lidia PICHLEK, lat 101
Kazimierz SIKORA, lat 85
Bronisław SKOWRONEK, lat 77
Janina SZCZĘSNA, lat 86
Teofila SZOPA, lat 91
Edyta WOJTAŁ, lat 36

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 12.

W al. Jana Pawła II od pl. Centralnego i w ul. Ptaszyckiego

BĘDZIE REMONT TOROWISKA

Arteria tramwajowa w al. Jana Pawła II została niedawno wyremontowana. Również odcinek od Kopca Wandy do pętli w Pleszowie wzdłuż remontowanej ul. Igołomskiej uzyskał nowe torowisko. Pozostał stary fragment torów na al. Jana Pawła II od pl. Centralnego do Klasztornej i w ul. Ptaszyckiego do Bardosa, na którym ostatnio tramwaje jeżdżą z ograniczoną szybkością do 10 km/godz.

Na szczęście w budżecie miasta zabezpieczono pieniądze na projekt remontu tego wyeksploatowanego torowiska. Właśnie ogłoszono przetarg na te prace, które powinny być ukończone w ciągu 10 miesięcy. Zatem w przyszłym roku będzie ogłoszony przetarg na remont torowiska i wyłonienie wykonawcy. Przy tej okazji zostanie wyremontowana pętla tramwajowa przy Kopcu Wandy. (mp) Fot. autor

RYDZA-ŚMIGŁEGO ODZYSKUJE BLASK

Trwają prace remontowe na nowohuckich ulicach, które odzyskują swój blask. W centrum Nowej Huty są prowadzone prace na ulicach Rydza-Śmigłego, a także ul. Struga. Częściowo prace są tak prowadzone, aby utrzymywać ruch. Najważniejsze, że prace remontowe w tym rejonie zostaną zakończone pod koniec wakacji i będziemy korzystać z gładkich ulic z podniesionymi krawężnikami oraz wygodnych parkingów i chodników dla pieszych.

Zaawansowane prace prowadzone są na ul. E. Rydza-Śmigłego. Drogowcy są już w połowie I etapu prac. Jeszcze około 2 tygodni potrwają prace brukarskie na odcinku od ul. Struga do Ludźmierskiej, później rozpocznie się asfaltowanie. Ten sam zakres prac będzie realizowany na odcinku pomiędzy ul. Ludźmierską, a al. Róż. Takie etapowanie prac pozwoli na jak najdłuższe utrzymanie ruchu samochodowego na długim, bo kilometrowym odcinku przebudowywanej ul. Rydza-Śmigłego. Prace na całej jezdni zakończą się wraz z końcem wakacji. (mp) Fot. autor

O Nowej to Hucie piosenka

70 LAT SZTUKI I HISTORII

Pierwsza faza projektu „O Nowej to Hucie piosenka... 70 lat sztuki i historii”, realizowanego przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta w ramach programu Edukacja Kulturalna 2019 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dobiegła końca! Po odbyciu ponad trzydziestu spotkań z mieszkańcami dzielnic nowohuckich, wiedza uczestników projektu wzrosła o historię radosne i smutne, społeczne i osobiste, niecodzienne oraz te napisane przez samo życie.

Po raz kolejny potwierdziła się wszystkim dobrze znana prawda, iż historię tworzą ludzie, a jej poznanie jest zawsze wynikiem dotknięcia cudzych przeżyć. Sprawy oczywiste z pozoru, choć wzbudzające refleksje dopiero po ich wypowiedzeniu na głos, zarysowały się w pełnej okazałości i pozwoliły spojrzeć na Nową Hutę jako na pomnik wyjątkowej historii ludzi i splotów zdarzeń. O tym, czym Huta miała być w zamiarach swych pomysłodawców i czym w efekcie się stała, wiadomo powszechnie lepiej lub gorzej. Celem projektu jest ukazanie Nowej Huty taką, jaka była i jest, widziana oczami swoich mieszkańców. Taka Huta jest intrygująca i żywa, jest miejscem, gdzie ludzie z całej Polski, doświadczeni i wychowani w najróżniejszy sposób, spotkali się po to, by zbudować swoją własną Małą Ojczyznę i hutowali ją z najwyższym zapałem, by przeżyć w niej młodość i starość.

Dzięki świetnemu zaangażowaniu nowohuckich Seniorów w ramach projektu udało się zebrać materiał, który posłuży do stworzenia gry miejskiej na temat dziejów Nowej Huty. Wszystkich

fanów gier terenowych, pasjonatów historii oraz tych, którzy chcieliby poznać Nową Hutę od środka, Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza do udziału w zabawie. Szczegółowe informacje na temat rozgrywki pojawiają się już niebawem na stronie internetowej www.krakownh.pl.

Poza świetną zabawą na świeżym powietrzu oraz możliwością sprawdzenia własnych umiejętności dochodzeniowych, istotą gry będzie wspólne poszukiwanie prawdy w kwestiach, które wciąż zajmują badaczy i historyków: czy możliwa była zgodna współpraca i wspólne życie ludzi tak różnych od siebie nawzajem? W jaki sposób Nowa Huta poradziła sobie z opinią „gorszej” części Krakowa? Czy wbrew temu, co pisał Ryszard Kapuściński o Hucie pełnej draństwa i bezduszości, była ona miejscem dobrym i przyjaznym? Sprawdźcie, jak to było z tą Nową Hutą...

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

(f)

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

**Rozliczenia
bezgotówkowe**

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
całą dobę Tel. 12 4 111 111

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20
całą dobę 12 686 61 45

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95
8.00 - 16.00

Cm. Grębałów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta

tel. 12 4 111 111

tel. 12 658 21 11

**ul. Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta**

NOWA HUTA TOUR

Wakacje – pod budynkami dawnej dyrekcji krakowskiej huty bardziej dziś słyhać mowę obcą niż polską. Podjeżdżają grupkami i pojedynczo. Indywidualnie – tramwajem z planem Nowej Huty w ręce, lub z fasonem – charakterystycznym trabantem z biura podróży. Turyści w Nowej Hucie.

„Zrób kolejny krok w przeszłość na tej niecodziennej trasie krakowskiej Nowej Huty. To zdecydowanie nie jest typowa okolica – Nowa Huta to kapsu-

Standardowe zwiedzanie z wyjściem poza 70 lat najnowszej historii znajdziemy w ofercie wycieczki z przewodnikiem lokalnej organizacji pozarządowej.

zeum stylu architektonicznego i pomyślnie z przeszłości oraz miejsce gdzie stał pomnik Lenina. „Następnie odwiedzisz lokalny bar, by zrobić „zastrzyk” wódki, tak jak w czasach PRL. potem dostaniesz szansę, aby zrobić zdjęcia „prawdziwego rosyjskiego czołgu”, pozostawionego w Nowej Hucie po wojnie i dowiedzieć się o ogromnym systemie

zmu. Tu turysta obejrzy także film propagandowy z tamtych czasów i będzie mieć wyjątkową okazję spróbowania ogórka kwaszonego podawanego z kiełbaszką wódki! A to wszystko za 319 złotych!

★★★

Podczas wycieczki cofnij się w czasie i odkryj urok tej jedynej w swoim rodza-

ła czasu idealizmu komunistycznego. Najbardziej wysunięta na wschód część Krakowa została zaprojektowana przez Sowietów, jako modelowe miasto komunistyczne, ale później stała się centrum antykomunistycznym i ważną częścią ruchu solidarnościowego” – zachęca jedno z biur podróży.

Nowa Huta można zwiedzać samemu, korzystając z opisanej i oznaczonej nowohuckiej trasy (z tej korzystają pasjonaci) albo skorzystać z oferty specjalizujących się w Nowej Hucie biur podróży. Z tymi dzielnicę można zwiedzić w godzinę lub pół dnia. W formie zorganizowanej, z przewodnikiem w języku angielskim. W cenie od 136 do ponad 300 złotych!

Można też wybrać atrakcje: pojedynczą, jak zwiedzanie budynku „Z” (Zarządu) dawnej huty (na to trzeba poświęcić 1,5 godziny), można też zwiedzać schron atomowy (w godzinę) można zdecydować się na nieco dłuższy pobyt poznając inne miejscowe atrakcje.

Na stronie internetowej oferującej wycieczki po Nowej Hucie znajdziemy kilka propozycji.

Program jest dość szeroki. W trzy godziny obiecuje poznanie „jednej z najciekawszych i nowszych dzielnic Krakowa”, typowej architektury realistyczno-socjalistycznej Nowej Huty w utopijnym mieście (socjalistycznym i bez kościołów). Atrakcją ma być film propagandowy z lat 50. W historycznej kawiarni oraz zejście do podziemnych schronów zbudowanych w ramach przygotowań do wojny nuklearnej.

Dowiedz się, gdzie stoi (stał chyba, ale to kwestia tłumaczenia) duży pomnik Lenina na Alei Róż i podziwiał wspaniałość Placu Centralnego – zachęca oferta. A do tego „imponujące widoki z Centrum E, schrony atomowe, dawne kino Światowid i więcej odleglejszej historii: odwiedź XIII-wieczne opactwo Mogiła oraz kościół św. Bartłomieja”. Wspomina się o Wandzie – na Kopcu Wandy – i wizycie pod kombinatem będącym „przyczyną sprawczą miasta”.

★★★

Jak sprzedaje się nowohuckie atrakcje by zachęcić turystę? Pierwszy przystanek i punkt zwiedzania – ogromny Plac Centralny, wizytówka dzielnicy i najważniejszy punkt orientacyjny w okolicy. Mu-

ochrony (schronów) wymyślonym przez komunistycznych architektów. Później zbadaj mały rynek, na którym mieszkańcy spędzają czas towarzysko, kupując podstawowe artykuły spożywcze lub sprzedając używane ubrania i domowe słodycze. Jest to doskonałe miejsce na odpoczynek i może przetestować swoje umiejętności językowe wśród mieszkańców – przekonuje kolejna oferta.

Ale to nie wszystko, bo nie samym zwiedzaniem zabytków żyje człowiek.

Po drodze można zjeść zapiekankę reklamowaną jako typową komunistyczną przekąskę w lokalnym barze.

★★★

Żadni większych wrażeń mogą wybrać czterogodzinny „rejs” samochodem marki Trabant, produkcji niemieckiej i symbolu tamtych czasów, i wjechać nim dosłownie w klimat tamtych lat. Ulepszona wersja standardowej trasy „Komunizmu Krakowa” wykracza, bowiem poza zwykłą wycieczkę po Nowej Hucie. Obejmuje również lunch w starej-szkolnej stołówce lub barze mlecznym. Jednym z punktów jest wcielenie się turysty w życie nowohuckich rodzin – wizyta w mieszkaniu urządzonym dokładnie tak, jak to było w czasach komuni-

mu. Dowiedz się, jak wyglądało życie w czasach komunizmu i posłuchaj różnorodnych interesujących opowieści. Twój wyluzowany lokalny przewodnik z pewnością sprawi, że poczujesz się jak za starych, dobrych czasów. Pod koniec trasy – będziecie mieć lepsze wyczerpie historii komunizmu w Polsce i doświadczysz jednej z najbardziej wyjątkowych dzielnic miasta – zapewnią organizator wycieczki.

Nowa Huta bardziej interesuje cudzoziemców niż Polaków. Reaguje na to również branża turystyczna. A co po wycieczce zagranicznemu turystce, odbywanej w 70 lat po powstaniu miasta, pozostanie? Zdjęcie pod czołgiem, wspomnienie smaku wódki, przegrzanej kiszonym ogórkiem, obraz zaniedbania dawnych budynków „Pałacu Dożów” i może rzeczywiste uczucie zawieszenia w czasie i turystycznego skansenu?

Mieszkańców ta turystyczna zachęta może tylko śmieszyć. Bo gdzie tam nam dziś do kiszzonego ogórka i gumowców. Pamiętamy, ale dawno już z tego wyrosliśmy. Pozostaje pytanie, na które turysta nie znajdzie dziś właściwej odpowiedzi. Jaka jest ta współczesna Nowa Huta? (krys)

Czarno widzę wyniki, jakie w październikowych wyborach do parlamentu uzyskała tzw. totalna opozycja. Przede wszystkim dlatego, że postanowiła sprzymierzyć się z ludźmi, którzy negują fundamenty naszej kultury. Mam na myśli działaczy promowanego przez

Tydzień

Dlaczego opozycja przegra?

różne środowiska i media ruchu LGBT. Widać, że ludzie ci dążą do eskalowania społecznych emocji, do prowokowania burd i zamieszek, za które odpowiedzialnością obarczają Prawo i Sprawiedliwość, rząd, a na końcu Kościół.

Episkopat i zwykli duchowni znaleźli się w trudnej sytuacji, ponieważ z jednej strony powinni bronić katolickiej nauki, a z drugiej, robią co mogą by piętnować każdy przejaw agresji czy nienawiści. Nie pomaga w tym niewielka grupa katolickich teologów i dziennikarzy, którzy zdają się wyraźnie sympatyzować z ruchem LGBT. Zwracają oni uwagę, że Katechizm Kościoła katolickiego, głosi, iż osoby homoseksualne „powinny być traktowane z szacunkiem, współczuciem i delikatnością” oraz że „powinno się unikać wobec nich jakichkolwiek oznak niesłusznej dyskryminacji” (punkt 2358).

To prawda. Sam też tak uważam, gdyż każdy człowiek ma przyrodzoną godność, która powinna być respektowana. Tylko że podkreślając to, nie przywołują wcześniejszego punktu tegoż Katechizmu, w którym czytamy m.in., że „akty homoseksualne z samej swojej wewnętrznej natury są nieuporządkowane”. Są one sprzeczne z prawem naturalnym; wykluczają z aktu płciowego dar życia. Nie wynikają z prawdziwej komplementarności uczuciowej i płciowej. W żadnym wypadku nie będą mogły zostać zaaprobowane” (punkt 2357).

Tyle w temacie Katechizmu. Wydaje mi się, że zdecydowana większość Polaków tak właśnie myśli. I raczej jest odporna na zmasowany atak obcej dla nich ideologii.

Jan L. FRANCZYK

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Biuro Podróży „GALEON”

Laureat konkursu „ODYS 2007”
za najlepszą ofertę własną
w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

NOWA STRONA WWW - ZAPRASZAMY

KOLONIE i OBOZY LATO 2019

Morze

SIANOŻĘTY - 14 dni (20.07. - 02.08.) **cena: 1780,-**
POGORZELICA - 14 dni (10.07. - 23.07.) **cena: 1690,-**

Jeziora i góry

ROZTOCZE - KRASNOBRÓD (Jez. Krasnobrodzkie)
- 10 dni (09.07. - 18.07.) **cena: 1299,-**

Góry

MURZASICHLE z basenem i 2 PARKI WODNE!
- 8 dni (03.08. - 10.08.) **cena: 1090,-**

MAŁE CICHE, SŁOWACJA i 2 PARKI WODNE
- 7 dni (10.08. - 16.08.) **cena: 990,-**

KORBIELÓW + BASENY + SŁOWACJA - PARK WODNY
- 11 dni (24.07. - 03.08.) **cena: 1350,-**

ZATRUDNIMY dod. WYCHOWAWCÓW-NAUCZYCIELI (b. dobre warunki współpracy)

WYCIEZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

1. Śl. Boży O. WENANTY KATARZYNIĘC - POLSKI CHARBEL - KAIWARIA
PACŁAWSKA, PRZEMYŚL - pielgrzymka - 2 dni

29 - 30.VI.2019 - cena: 299 zł (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg w hotelu, 1 śniadanie,
1 obiadokolacja, 1 dod. obiad, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW)

2. BULGARIA - "W Zachodniej Bułgarii - Monastyny i Cuda
Przyrody" - m.in.: ROŻEŃSKI MONASTYR, BANSKO, VELINGRAD,
RYLSKI MONASTYR (Unesco), spacer wśród MELNICKICH i
SZTOBSKICH PIRAMID, MELNIK, MACEDONIA PIRYŃSKA, BOROVEC,
SAMOKOV, MUSALA, SOFIA. WIECZÓR BULGARSKI

- wycieczka 13 - 21.IX. - 9 dni **cena: 1990 zł**

(przejazd komfort. autokarem, 6 noclegów, 6 śniadań, 6 obiadokolacji, opieka pilota, przewodnicy
miejscowi, "Wieczór Bułgarski" z degustacją potraw, wina i tańcami, kolejka gondolowa na Musale,
ubezpieczenie NNW i KL, TFG)

3. MEDZIUGORJE - Bośnia i Hercegowina

(ceny i informacje w biurze i na www.galeon.krakow.pl):

- FESTIWAL MŁODYCH "MLADIFEST" - pielgrzymka - 8 dni 31.07. - 07.08.2019 r.

- MAGNIFICAT "UZDROWIENIE W SERCU MARYI" - pielgrzymka - 8 dni 10 - 17.11.2019 r.

W przygotowaniu ponad 10 terminów pielgrzymek do MEDZIUGORJE oraz inne
pielgrzymki i bardzo ciekawe wycieczki - POLSKA, EUROPA, ZIEMIA ŚWIĘTA

(ponad 50 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji, klubów emerytów,
parafii) m. in.: SŁOWACJA - Wysokie Tatry, Słowacki Raj, Orawa, baseny termalne,
PRAGA i MORAWSKI KRAS, WIEDŃ, BUDAPESZT, BRATYSŁAWA, RZYM, PARYŻ i WERSAL
i EURODISNEYLAND, LONDYN, WILNO, PETERSBURG, LWÓW, KAMIEŃC PODOLSKI itd.
RUMUNIA, BULGARIA, CHORWACJA, ZAMKI BAWARSKIE, DREZNO, BERLIN, WŁOCHY,
GRECJA, HISPANIA, RZYM, SAN GIOVANNI ROTONDO, ASYŻ, LORETO, LANCIANO,
MANOPELLO, CASCIA, FATIMA, LOURDES, PARYŻ, LISIEUX, NEVERS, LA SALETTE, SANTIAGO
DE COMPOSTELA, MONTSERRAT, MARIAZELL, WILNO, ŚLADAMI ŚW. S. FAUSTYNY
KOWALSKIEJ, sanktuaria w Polsce i Europie, NORWEGIA - Śladami św. Olafa, ZIEMIA
ŚWIĘTA, LIBAN - do św. Charbela, MEKSYK, MEKSYK i KUBA itd.

WYCIEZKI SZKOLNE i DLA FIRM, ORGANIZACJI - Polska i Europa

Zapraszamy do współpracy **ORGANIZATORÓW IMPREZ**
(dla grup specjalne zniżki)!

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00
budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48, tel. 511 440 930
e-mail: galeon@galeon.krakow.pl
www.galeon.krakow.pl

ArcelorMittal Poland

odkłada w czasie postój części surowcowej w krakowskiej hucie

ArcelorMittal Poland informuje, że firma odkłada w czasie planowany na wrzesień postój części surowcowej w krakowskiej hucie.

Jak już wcześniej informowali przedstawiciele firmy, powodem tej niełatwej decyzji o tymczasowym wygaszeniu części surowcowej są wyzwania, z którymi mierzy się europejskie hutnictwo. Nadal borykamy się z wysokimi cenami surowców, rosnącymi kosztami uprawnień do emisji CO₂ i niewystarczającymi środkami ochrony europejskiego rynku, co bezpośrednio przekłada się na ogromny wzrost importu z krajów trzecich. Wszystkie te czynniki występują przy globalnej nadwyżce zdolności produkcyjnych w hutnictwie, która obecnie wynosi ponad 400 mln ton.

Niemniej jednak postanowiliśmy odroczyć tymczasowe wstrzymanie pracy wielkiego pieca i stalowni w Krakowie, które pierwotnie było planowane na wrzesień, ponieważ chcemy ponownie ocenić całą sytuację.

Chcielibyśmy jeszcze raz podkreślić, że wstrzymanie pracy części surowcowej będzie rozwiązaniem tymczasowym i że żaden z naszych pracowników w związku z tym postojem nie straci pracy. Zależy nam na obecności w Polsce i chcemy kontynuować produkcję stali nad Wisłą.

Od momentu prywatyzacji ArcelorMittal Poland zainwestował w polskie huty ponad 7 mld zł, z czego ponad 3 mld w Krakowie.

Rozmowa z Sylwią Winiarek, rzeczniką prasową ArcelorMittal Poland

WYGASZANIE WIELKIEGO PIECA PRZESUNIĘTE W CZASIE

Rozmowa z Sylwią Winiarek, rzeczniką prasową ArcelorMittal Poland

- Jeszcze w maju zapowiadano wyłączenie wielkiego pieca w Krakowie we wrześniu. Co takiego się wydarzyło, że piec jednak nie zostanie wyłączony?

- Podkreślam, że wielki piec i stalownia w krakowskiej hucie nie zostaną zatrzymane we wrześniu, co nie oznacza, że wycofujemy się z planów o czasowym wyłączeniu tych instalacji. Zarząd ArcelorMittal Poland chciał dać sobie czas na ponowne przeanalizowanie sytuacji. Planowany postój części surowcowej w Krakowie jest konsekwencją trudności, z jakimi boryka się przemysł stalowy w Europie m.in. wysokim poziomem importu z krajów trzecich czy rosnącymi kosztami uprawnień do emisji CO₂. Od maja br. warunki funkcjonowania naszej branży jeszcze się pogorszyły. Cena rudy żelaza, niezbędnej do produkcji stali, wzrosła o 30 proc. (o ok. 30 dolarów za tonę). Poza tym Unia Europejska 1 lipca po raz drugi w tym roku zwiększyła kontyngenty na import wyrobów stalowych - znów o następne 5 proc., co daje łącznie 10 proc. w ciągu zaledwie sześciu miesięcy. Niewystarczająca ochrona europejskiego rynku bezpośrednio przekłada się na ogromny wzrost importu z krajów trzecich. W europejskich hutach ArcelorMittal odnotowaliśmy ostatnio straty produkcyjne, i to jest powód, dla którego postój części surowcowej krakowskiej huty odkładamy w czasie.

- Ostatnio Sejm przyjął ustawę zapowiadającą rekompensaty pośrednich kosztów CO₂, czyli tych zawartych w cenach energii, dla tzw. firm energochłonnych...

- Cieszymy się z postępów prac nad tymi regulacjami, gdyż wysokie ceny energii elektrycznej są jednym z czynników, które utrudniają nam konkuro-

wanie na europejskim rynku na równych zasadach. Te rozwiązania będą dla nas dużym wsparciem. Trzeba pamiętać, że wszystkie zakłady ArcelorMittal Poland zużywają rocznie prawie 2,5 TWh energii elektrycznej, dla-

tego każdy wzrost cen energii znacząco podnosi koszty naszej działalności produkcyjnej. Od dawna podkreślaliśmy, jak ważne dla przemysłu energochłonnego są rekompensaty kosztów pośrednich emisji CO₂, zawartych w cenach energii. Wiele europejskich krajów, jak choćby Niemcy, Hiszpania, Grecja, Belgia, Holandia czy Litwa, już od lat korzysta z tego typu rekompensat. Jednak europejskie hutnictwo potrzebuje europejskich rozwiązań - UE musi zacząć skutecznie chronić swój rynek. Postulujemy także wprowadzenie podatku od śladu węglowego, bo obecnie tylko europejscy producenci ponoszą koszty zakupu uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Stal produkowana poza UE nie jest obciążona takimi opłatami.

- Organizacje związkowe odczytują ostatnią decyzję zarządu ArcelorMittal Poland jako efekt ich nacisków i pikiety zorganizowanej przed siedzibą firmy w Dąbrowie Górniczej.

- Szanujemy prawo naszych pracowników do wyrażania ich opinii, poglądów i emocji. Zarząd firmy rozumie zaniepokojenie zarówno związków zawodowych, jak i pracowników krakowskiej huty. Zdajemy sobie spr-

wę, że planowane tymczasowe wyłączenie wielkiego pieca i stalowni w tym oddziale jest dla nich źródłem wielu obaw, ale decyzje podejmujemy odpowiedzialnie, w oparciu o fakty i liczby, a nie pod wpływem nacisków.

Podtrzymujemy jednak deklarację, że w związku z postojem części surowcowej nikt z naszych pracowników nie straci pracy. Wstrzymaliśmy rekrutację zewnętrzną, aby móc oddelegować pracowników części surowcowej do prac w innych zakładach i oddziałach ArcelorMittal Poland. Przeprowadziliśmy czasochłonną, szczegółową analizę stanowisk dostępnych w firmie. Równolegle prowadziliśmy analizę profili kompetencyjnych naszych pracowników, która miała na celu „dopasowanie” odpowiednich kandydatów do konkretnych stanowisk.

Po raz kolejny chcę podkreślić, że ograniczanie przez nas mocy produkcyjnych w Polsce ma być działaniem tymczasowym. Musimy podejmować decyzje w oparciu o to, co dyktuje rynek. Mamy nadzieję, że warunki rynkowe ulegną poprawie, a równowaga pomiędzy popytem a ofertą oraz równe warunki konkurencji zostaną przywrócone.

NOWOHUCKIE PSZCZOŁY

Pasieka Kraków to projekt, który funkcjonuje w naszym mieście od dwóch lat. Na chwilę obecną w Krakowie mamy 45 miejskich uli, w których łącznie mieszka prawie 2 miliony pszczoł. Ich zadaniem jest nie tylko produkcja miodu – znacznie ważniejsza w projekcie jest edukacja i uświadamianie krakowianom, że pszczoły żyją obok nich i są im do życia niezbędne.

FAO (Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ) szacuje, że spośród 100 gatunków roślin uprawnych, które zapewniają 90% żywności na świecie, aż 71 jest zapylanych przez pszczoły. Owadom tym zawdzięczamy 4000 odmian warzyw. Pszczółowate odpowiadają też za blisko 3/4 światowej produkcji żywności, a blisko 1 na 10 gatunków dzikich pszczoł może być wkrótce skazany na wyginięcie. Dramatyczne zmniejszanie się ich populacji na świecie może być jednym z największych ekologicznych kataklizmów. O krakowskich pszczołach rozmawiam z Violetą Bratuń, która jest nie tylko koordynatorem Pasieki Kraków, ale również łącznikiem między nami ludźmi, a krakowskimi pszczołami. To ona przekazuje informacje o tym co dzieje się w Pasiece, ale też organizuje ludzko – pszczele spotkania.

● Skąd w ogóle pomysł na pszczoły w mieście?

– Pszczoły w mieście nie są niczym nowym. W Krakowie od wielu lat hoduje się pszczoły. Jest bardzo wiele małych pasiek (mówi się nawet o 300), ukrytych w małych przydomowych ogródkach, na przykład na obrzeżach miasta. Są też pasieki w samym centrum. Na przykład pszczoły żyją w ogrodzie ojców kapucynów przy ulicy Loretańskiej, czyli kilkaset metrów od Rynku Głównego i Sukiennic. Mając taką wiedzę, można było zadać pytanie, skoro są pasieki prywatne, to może warto zorganizować taką, która będzie otwarta dla mieszkańców, za którą odpowiedzialny byłby samorząd. Po co? Żeby pokazywać, że pszczoły żyją obok nas i są bardzo potrzebne. Oczywiście dużo się mówi w ostatnich latach o tym, że pszczoły są gatunkiem zagrożonym, że potrzebują naszej ochrony. Ale z drugiej strony trzeba podkreślać, że pszczoły są niezbędne, żebyśmy my ludzie mogli żyć, w końcu około 80% żywności mamy tylko dlatego, że zapylają je nie tylko pszczoły miodne, ale także dzikie zapylacze, takie jak trzmiele czy pszczoły samotnice. Dlatego ważne jest, byśmy na co dzień o tym pamiętali. Stąd pomysł na Pasiekę Kraków, czyli przedsięwzięcie, które z jednej strony promuje miejskie pszczelarstwo, edukuje i uwarściwia na piękno przyrody, a z drugiej pokazuje, że nie taki Kraków straszny jak go malują, bo skoro żyją tu pszczoły, to i my ludzie damy radę. A że nasze pszczoły mają się dobrze, to udowodniły badania, jakim poddało część miejskich pasiek. Dr Hajnalka Szentgyörgyi z Uniwersytetu Rolniczego sprawdzała, jaki jest, jeśli jest wpływ zanieczyszczeń na zdrowie pszczoł. Okazało się, że owady dają sobie w mieście znakomicie radę, a miód, który robią jest czysty i zdrowy.

Jest jeszcze jeden powód założenia Pasieki Kraków. Pszczoły są miastu potrzebne, żeby zieleń z roku na rok była piękniejsza i żeby nasi sprzymierzeńcy, jakimi są ptaki mieszkali obok nas. Zapylane przez owady kwiaty, wydają nasiona, które się rozsiewają i gwarantują, że w następnym roku także pięknie zakwitną. Czy gdyby nie owady, mielibyśmy pachnące kwietne łąki? Chyba każdy już wie, jak na to pytanie odpowiedzieć. Jest naprawdę wiele argumentów za tym, żeby

pszczoły w mieście żyły. I tu warto podkreślić, że władze miasta z entuzjazmem, ale i z głową podeszły do tego pomysłu. Zanim postawiono pierwsze miejskie ule, przeprowadzono konsultacje z pszczelarzami, którzy wskazali na niebezpieczeństwo przepszczenia, czyli zjawiska, które notuje się na przykład w Berlinie, gdzie pozwolono na niekontrolowany rozwój miejskiego pszczelarstwa i doszło do sytuacji, że mieszkańcy stawiali ule gdzie popadło, bez wiedzy, ile pszczoł już w mieście jest. W efekcie postawiono za dużo uli i zabrakło pożytku dla pszczoł. Dlatego projekt Pasieki Kraków, który ma swój regulamin jest także pod stałą opieką doświadczonych pszczelarzy, którzy decydują, gdzie ul może stać, żeby zamieszkujące go pszczoły miały gdzie zbierać nektar i pyłek.

● Ile mamy w Krakowie pasiek, ile i gdzie w Nowej Hucie?

– Pasieka Kraków to projekt, który zakłada, że w jednej lokalizacji stoi pięć uli. W całym mieście takich zestawów stoi w tym roku dziewięć. Zaczynając od dachów, na których stoją ule, to warto wiedzieć, że pszczoły mieszkają na Nowohuckim Centrum Kultury, Domu Erazma przy Parku Decjusza, czyli na Małopolskim Instytucie Kultury, Zarządzie Budynków Komunalnych na Azorach, Centrum Obsługi Mieszkańca przy ul. Wielickiej, dwóch biurach grupy MIX Biura – w Bronowicach przy ul. Jasnogórskiej i na Podgórzu przy ul. Wielickiej i Galerii Kazimierz. Mamy także pasieki naziemne. Stoją przy Eko-Spalarni przy ul. Giedroycia i na Błoniach Mogiłskich przy ul. Syrachowskiej. Jak widać Nowa Huta może się pochwalić trzema miejskimi pasiekami.

● Czy widać realny wpływ pszczoł na krakowski ekosystem?

– Pasieka Kraków została założona dwa lata temu. Na początku lipca 2017 roku uroczystie inaugurowaliśmy jej powstanie na dachu Nowohuckiego Centrum Kultury. Realnie to za mało czasu, żeby określić, jaki wpływ wywiera na miejską przyrodę. Ale jedno jest warte podkreślenia, fanpage Pasieki Kraków na FB ma coraz większą liczbę obserwatorów, którzy nie tylko śledzą życie miejskich pszczoł, ale też wymieniają się spostrzeżeniami i zdjęciami. A to sprawia, że buduje się wokół pasieki lokalna społeczność wrażliwa na piękno przyrody. I o to, między innymi chodzi.

● Kto zajmuje się krakowskimi pszczołami?

– Pszczołami w Pasiece Kraków opiekują się pszczelarze ze Zrzeszenia Pszczelarzy Krakowskich. To grupa entuzjastów pszczelarstwa i jednocześnie specjaliści w hodowli miejskich pszczoł. Trzeba bowiem podkreślić, że nasze pszczoły to specjalnie wybrana rasa, która należy do bardzo pokojowo nastawionych do ludzi owadów. Naprawdę są łagodne i cieszą się z pożytków, które rosną blisko uli. Pożytek to słowo klucz. Nasi pszczelarze zanim zdecydują, gdzie staną ule, dokładnie oglądają okolicę. Chodzi o to, żeby pszczoły żyły w miejscu, gdzie od wiosny do jesieni kwitną rośliny miododajne, żeby miały wystarczająco bogaty pożytek, czyli źródło pożywie-

nia. To dlatego w Nowej Hucie są już trzy miejskie pasieki. Tu jest po prostu dużo zieleni – klony, kasztanowce, robinie akacjowe, lipy to drzewa, których kwiaty wydzielają nektar, z którego pszczoły robią miód.

Przy okazji warto zwrócić uwagę, jak można naszym miejskim pszczołom pomagać. Może robić to każdy, kto uprawia ogródek, choćby najmniejszy, choćby na parapecie lub balkonie. Rośliny, które Pasieka Kraków poleca to między innymi leszczyny, krokusy i przebiśniegi, to one wytwarzają wczesną wiosną pyłek, którym odżywiają się pszczoły. Wszystkie drzewa i krzewy owocowe to znakomite źródło nektaru, z którego robią miód. Stąd wszyscy działkowcy to sprzymierzeńcy Pasieki Kraków, bo z reguły uprawiają rośliny, które służą pszczołom. Działkowcy zbierają ogórki, dynie i kabaczki, ale wcześniej to pszczoły zbierają z ich kwiatów nektar. Podobnie jest z fasolą i bobem. Nawet na działce, gdzie się nie uprawia warzyw, można służyć pszczołom, bo na przykład te owady bardzo lubią berberysy, głogi, winobluszcz i bluszcz pospolity. Nie musimy mieć jednak ogródka. Wystarczy skrzynka na balkonie. Tu Pasieka Kraków poleca lawendę, kocimiętkę, kosmosy, jeżówki, dalie, jesienne wrzosi i chryzantemy oraz wszystkie zioła, ale w tym przypadku trzeba im pozwolić zakwitnąć. Jest naprawdę mnóstwo roślin, które możemy uprawiać, bo pięknie kwitną i pachną, a przy okazji pomagają pszczołom. Jest jeszcze jeden bardzo ważny warunek. Przy uprawie tych roślin nie stosujemy chemii, a w każdym razie zwracamy uwagę, żeby stosowane preparaty były przyjazne pszczołom, co powinno być widoczne na opakowaniach. Zamiast używania chemicznych nawozów warto sięgać po biohumus, który jest o tyle zdrowszy dla roślin, że nie da się go przedawkować.

● Czy krakowianie mogą odwiedzić krakowskie pszczoły, podglądać ich ulowe życie?

– Oczywiście, że można. Właśnie pasieka na Łąkach Mogiłskich na ul. Syrachowskiej jest ogólnie dostępna i można obserwować pszczoły w ich codzienności. W ramach pilotażu który robiliśmy były też zajęcia z pszczelarzami dla dzieci ze szkół podstawowych przychodzili z nimi rodzice i nauczyciele, były też zajęcia weekendowe dla rodzin z dziećmi. Podczas takich warsztatów była degustacja miodu i zresztą nie tylko miodu, bo nie jest to jedyny produkt „z ula”. Potem dzieci ubrane w specjalne stroje mogły zaglądać do ula wspólnie z pszczelarzem obserwować życie rodziny pszczoł. Oczywiście należy pamiętać, że na takie spotkanie trzeba mieć zarezerwowane odpowiednią ilość czasu – pszczoły nie lubią pośpiechu. Pamiętajmy również, że można podglądać nowohuckie pszczoły bez wychodzenia z domu, pasieka przy ekospalarni jest wyposażona w kamery i można jej mieszkańców oglądać on-line. Moim marzeniem są zajęcia międzypokoleniowe – wnuki z dziadkami.

● Dziękując za rozmowę, życzymy realizacji tego marzenia. Nowohucian zaś zachęcamy do zwrócenia uwagi na naszych pszczelich braci mniejszych i zainteresowania się ich życiem.

Rozmawiała Agnieszka Łoś
Fot. Violetta Bratuń

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 5

- 2 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7 – 11 lat. Piątki z grami podwórkowymi. Wstęp wolny.
- 3 VIII, godz. 15 – Muzyka w Nowej Hucie. Spacer w ramach projektu Nowa Huta w kulturze – kultura w Nowej Hucie. Wstęp wolny (zapisy: nowahuta@okn.edu.pl). Start: al. Jana Pawła II 232 (przed wejściem do NCK).
- 5 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7 – 11 lat. Poniedziałki z dziedzictwem kulturowym i Nową Huta. Wstęp wolny.
- 7 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7 – 11 lat. Środy z ekologią. Wstęp wolny.

KLUB KUŹNIA OŚRODKA KULTURY NORWIDA, OS. ŻŁOTEGO WIEKU 14

- 6 VIII, godz. 17 – Z książką na leżaku. Propozycje książkowe na wakacje dla dorosłych. Wstęp wolny. (f)

Z Klubami Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

AKCJA LATO 2019

Klub 303, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 681 39 78

- 5 VIII (poniedziałek), godz. 9.00–14.00 Klub 303 – zajęcia integracyjno-cyrkowe.
- 6 VIII (wtorek), godz. 9.00–14.00, *Pink Bowling Club* – wyjście do kręgielni na rozgrywki międzygrupowe.
- 7 VIII (środa), godz. 9.00–14.00, *Klub Krzesławice* – wycieczka do zaprzyjaźnionego klubu na pyszne kielbaski oraz super zabawy sportowo-cyrkowe.
- 8 VIII (czwartek), godz. 9.00–14.00, *HistoryLand* – historia zaklęta w makietach zbudowanych z ponad miliona klocków LEGO®, niesamowite pokazy i interaktywne zabawy.
- 9 VIII (piątek), 8.30–17.30, *Legenda – Śląskie Miasteczko* – wycieczka autokarowa (dzień pełen wrażeń i harców na karuzelach małych i dużych. Podczas pobytu przewidziany jest obiad wliczony w koszt wejścia (panierowane fileciki z kurczaka, frytki, surowka, lemoniada). Opłata za tydzień: 200 zł.

Klub Krzesławice, ul. M. Wańkowicza 17

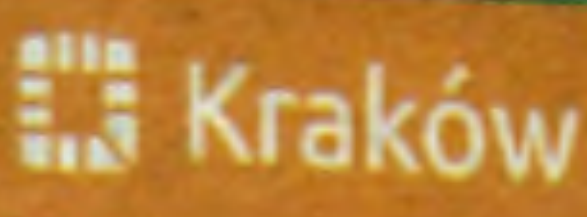
- 5 VIII (poniedziałek), godz. 9.00–14.00, *Zajęcia integracyjne w Klubie*.
- 6 VIII (wtorek), godz. 9.00–14.00, *Gra terenowa w Ogrodzie Botanicznym*.
- 7 VIII (środa), godz. 9.00–14.00, *Piknik przy Klubie z dziećmi z Klubu 303*.
- 8 VIII (czwartek), godz. 9.00–14.00, *Wyjście na basen Wanda*.
- 9 VIII (piątek), godz. 9.00–14.00, *Go Jump* – zabawa na trampolinach. Opłata za tydzień: 140 zł.

Klub Mirage, os. Bohaterów Września 26

- 5 VIII (poniedziałek), godz. 9.00–15.00 *Filmowy poniedziałek w Agrafce* – seans filmowy w kinie Agrafka.
- 6 VIII (wtorek), godz. 9.00–15.00 *Bombowy wtorek* – basen.
- 7 VIII (środa), godz. 9.00–15.00 *Zakrecona środa* – kręgle i kulkowy plac zabaw w Fantasy Parku.
- 8 VIII (czwartek), godz. 9.00–15.00 *Czwartek w plenerze* – zabawy i gry w Parku Jordana.
- 9 VIII (piątek), godz. 9.00–15.00 *Podróżniczy piątek* – na tropie papuaskich skarbów w Wioskach Świata. Opłata za tydzień: 150 zł (dla członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice – Północ” 80 zł).

Klub Jędrus, os. Centrum A 6a

- 5 VIII (poniedziałek), godz. 8.00–15.00, *Wyjazd do parku doświadczeń*.
- 6 VIII (wtorek), godz. 8.00–15.00, *Wyjazd do parku trampolin*.
- 7 VIII (środa), godz. 8.00–15.00, *Wyjazd Międzynarodowego Centrum Kultury*.
- 8 VIII (czwartek), godz. 8.00–15.00, *Wyjazd na ściankę wspinaczkową*.
- 9 VIII (piątek), godz. 8.00–15.00, *Spacer i aktywności nad Zalewem nowohuckim*. Opłata za tydzień: 150 zł. (f)

Akcja 2019 Lato

OŚRODKA KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA
SZCZEGÓŁOWY PROGRAM NA KRAKOWNH.PL

WYOBRAŹ SOBIE, ŻE W MIEŚCIE TEŻ JEST SUPER!

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Notowania cenowe

SZWARC, MYDŁO I...

Takich sklepików jest coraz mniej, a warto w nich robić zakupy towarów dobrej jakości i w przystępnych cenach. Jest na placu targowym Piast w os. Piastów, w paw. 4, sklepik z chemią, kosmetykami, zniczami, a także jak w trafikach z tytoniem i papierosami w atrakcyjnych cenach.

Kupimy tutaj oryginalne proszki do prania produkcji niemieckiej w różnych opakowaniach, np. 5-kilogramowy Original za 20 zł, Dash 6,5 kg i inne. Można kupić sobie nawet małe opakowanie za 4,5 zł w celu sprawdzenia jego jakości. Są płyny do płukania Kuschal i Softa po 7,5 zł za 1 litr. Sidalux do czyszczenia fug kosztuje 15 zł. Kupimy tutaj różne płyny do mycia naczyń już od 2 zł za Filipa. Są różne szampony począwszy do niemieckich Schauma za 9 zł, ale są także polskie szampony różnych firm, nawet lecznicze Ziari po 10 zł. Panie kupią tutaj szampony kolorujące Joanny po 3,50 zł lub dobre farby po 6,50 zł. Są oliwkowe mydła niemieckie Galus po 1,60 zł, ale także kupimy polskie mydła w atrakcyjnych cenach. Dbający o zapach swojego ciała mogą nabyć znakomite dezodoranty extase po 7,50 zł, czy Impuls i Panią Walewską po 10 zł. Oczywiście są wody kolońskie i po gołeniu dla panów.

Jest tutaj duży wybór zniczów po promocyjnych cenach od 2 zł/szt. lub wkładów od 0,90 zł/szt. Są opakowania papieru toaletowego po 3,50 zł za 8 szt., a także kupimy tanie ręczniki papierowe.

Hitem tej placówki są tanie papierosy w dużym wyborze oraz tytoń do robienia papierosów wraz z gilzami i bibułką. Paczka tytoniu z którego można zrobić 62 papierosy kosztuje 11,50 zł. Nawet jeśli do tego doliczymy bibułkę to cena jednego papierosa w takim wykonaniu jest bardzo atrakcyjna. Ten sklepik jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 do 16.00 i w soboty do 14.00. (sp) Fot. autor

WALUTA

Prawdopodobny „twardy” brexit osłabił funta do poziomu nie notowanego od 2017 roku.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,83–3,86 zł, euro: 4,27–4,295 zł, GBP: 4,67–4,72 zł, CHF: 3,85–3,90 zł. (mp)

Kraków

WSTĘP WOLNY!

WAKACJE W NORWIDZIE

PONIEDZIAŁKI, ŚRODY, PIĄTKI
15 LIPCA-14 SIERPNIA 2019
GODZ. 10.00-12.00

Zajęcia wakacyjne dla dzieci w wieku 7-11 lat

Poniedziałki z dziedzictwem kulturowym i Nową Huta

Uczestnicy zajęć dowiedzą się, czym jest dziedzictwo kulturowe, jakie ma znaczenie dla każdego z nas i jakie jego elementy nas otaczają.

Środy z ekologią

Na spotkaniach poruszymy najważniejsze tematy z zakresu ekologii, tj.: segregacja śmieci, ochrona dzikiej przyrody w mieście, znaczenie drzew, ochrona klimatu. Zajęcia będą realizowane w formie warsztatów wg zasady nauka przez zabawę.

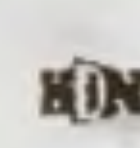
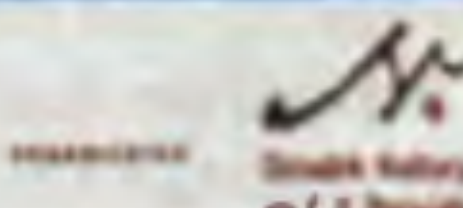
Piątki z grami podwórkowymi i planszówkami

Gry podwórkowe, ponadczasowe, na powietrzu, blisko przyrody. Piłka, badminton, guma, berek i wiele innych zabaw w Tajemniczym Ogródku. Zapraszamy każdego bez względu na wiek.

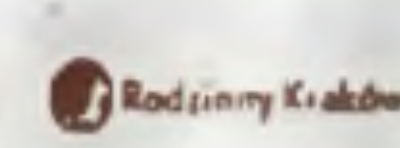
MIJSCA:

Tajemniczy Ogród przy ARTzonie (os. Górali 4), w przypadku niepogody: OKN (os. Górali 5)

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Kulturaska.pl

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● Marek Borucki, *Wybitne dzieci sławnych Polaków*, Wydawnictwo Sport i Turystyka – Muza 2019. Czy dzieci sławnych Polaków są równie znane jak ich ojcowie? Pokoleniowe dziedziczenie talentów – oto myśl przewodnia kolejnej książki Marka Boruckiego. Jest wiele takich rodzin, w których synowie czy córki odziedziczyły wyjątkowe uzdolnienia po swoich rodzicach, a nawet dziadkach. Czasami sławny ojciec przyćmiewa swoją wielkością syna czy córkę, również wybitnych w pewnej dziedzinie, ale znanych tylko w gronie specjalistów. Poznanie ich może być ciekawym odkryciem dla Czytelnika. Bo któż wie, że córki Aleksandra Fredry czy Józefa Chełmońskiego to wybitne malarki. Nieco zapomniany jest też malarz Jan Czesław Moniuszko, najmłodszy syn twórcy polskiej opery narodowej Stanisława Moniuszki. Oczywiście, są też sytuacje odwrotne, kiedy dzieci zdominowały sławnych rodziców. Trzeba tu wymienić choćby Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Zofię i Hannę Nałkowskie, Mieczysławę Ćwiklińską, czy Stanisława Wyspiańskiego. To tylko niektóre przykłady, autor przybliży historie 24 wybitnych polskich rodzin.

● Elizabeth Chadwick, *Pani Anglików: piękno, władza, obowiązki, pożądanie*, Wydawnictwo Prószyński i S-ka. Prószyński Media 2019. Rok 1125. Po śmierci męża Heinricha, z którym zaręczyła się jako siedmioletnia dziewczynka, Matylda, wnuczka Wilhelma Zdobywcy, wraca ze Świętego Cesarstwa, aby rozpocząć nowe życie na dworze ojca, króla Anglii Henryka I. Ojciec, wytrawny dyplomata i strateg, szybko znajduje dla niej drugiego męża, dużo od niej młodszego Godfryda z Andegawenii, który zostanie później nazwany Pięknym. Między małżonkami źle się układa i Matylda ucieka od męża, po czym pod naciskiem ojca wraca do niego. Tymczasem nad Anglią zbierają się ciemne chmury: Henryk I umiera i choć przed śmiercią skłonił baronów do przysięgi wierności wobec córki oraz jej syna, możni ani myślą jej dotrzymać, gdyż nie widzą kobiety w roli monarchy. Matylda upomina się o swoje prawa i rozpoczyna bezpardonową walkę o władzę...

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex”.

Czynne:

czwartek – sobota 8.00 – 15.00

wędliny u Józefa

Po przerwie punkt sprzedaży polskich tradycyjnych wędlin wznowia swoją działalność!

BULWAR[T] SZTUKI 2019

Bulwar[t] Sztuki to ponad 150 fascynujących wydarzeń, które odbywać się będą do 31 sierpnia b.r. nad Zalewem Nowohuckim, w ogrodzie Teatru Łaźnia Nowa i w siedzibie teatru.

Koncerty, spektakle, projekcje filmowe, warsztaty, sąsiedzkie śpiewania, potańcówki – to wszystko sprawia, że podczas Bulwaru Sztuki nie będzie nudy, a każdy dzień wakacji obejmie najróżniejsze formy aktywności artystycznej, edukacyjnej, rekreacyjnej i rozrywkowej. Szczegółowy program: www.bulwarowa.laznianowa.pl.

A oto co nas czeka w nadchodzącym tygodniu:

- **Piątek 2 sierpnia**, godz. 17.00 – Kreatywne warsztaty rodzinne (zalew); godz. 18.00 – Potańcówka. Lata 30., Lata 40. (nad zalewem).
- **Sobota 3 sierpnia**, godz. 14.00 – Gramy w Nową Hucę (warsztaty nad zalewem); godz. 18.00 – Same suki (muzyka nad zalewem).
- **Niedziela 4 sierpnia**, godz. 9.00 – Joga nad zalewem;

godz. 16.00 – Na ramionach gigantów (muzyka w Łaźni Nowej); godz. 20.30 – „Gentelman z rewolwerem” (kino nad zalewem).

● **Poniedziałek 5 sierpnia**, godz. 17.00 – Siłownia dla seniorów (zalew); godz. 18.00 – Re-kreacje (warsztaty nad zalewem).

● **Wtorek 6 sierpnia**, godz. 15.00 – Warsztaty z Capellą Cracoviensis (Łaźnia); godz. 18.00 – Tai chi (zalew).

● **Środa 7 sierpnia**, godz. 11.00 – Matinée (warsztaty – Łaźnia); godz. 17.30 – Ali Baba i czterech rozbójników (teatr nad zalewem); godz. 18.00 – Pilates (zalew).

● **Czwartek 8 sierpnia**, godz. 15.00 – Re-kreacje (warsztaty nad zalewem); godz. 18.00 – Sąsiedzkie śpiewanie; godz. 20.30 – Kino nad zalewem: „Atak paniki”.

(f)

SIERPNIOWA EWANGELIZACJA NA BARCE

Jak być patriotą
we współczesnych czasach?

14 SIERPNIA 2019, 19.00

**Statek NIMFA
pod Wawelem obok
Mostu Grunwaldzkiego**

Spotkanie poprowadzą
uczestnicy Rejsu Niepodległości

REJESTRACJA
WWW.PALLOTTI.FM

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.

Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.

Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.

Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.

Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.

Dyvizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.

Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.

Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.

Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.

Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.

ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.

Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.

Krzesławice: 9.30, 14.00.

Pleszów: 7.30, 11.30.

Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.

Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.

Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.

Kościelniki: 10.30, 18.30.

Wolica: 9.00, 18.00.

Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

Słowa na niedzielę

Masz wielkie zasoby dóbr; odpoczywaj, jedz, pij i używaj!
/por. Łk 12/

Komentarz Boga do tak ustawionej mentalności jest krótki: „Głupcze!” Hedonistyczne podejście do życia to pokusa obecna w każdej epoce. Ludzie jakoś wyjątkowo łatwo dają sobie ją wmówić. A to przez reklamę, a to przez porównywanie z innymi, a to przez tzw. motywację personalną, że każdego stać na to, co sobie wymarzy.

Mądrością jest posiadanie ze świadomością, że wszystko jest darem. Bez przywiązania. W wolności i gotowości opuszczenia. Z przekonaniem, że najważniejsze bogactwo gromadzimy na koncie niebieskim.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 12 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–21, w soboty od godz. 8 do 16, w niedziele – nieczynna.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Brance ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINO „SFINKS”

● Od 15 lipca do 22 sierpnia w kinie Sfinks trwa przerwa wakacyjna. Zapraszamy od piątku 23 sierpnia.

W TEATRZE LUDOWYM

Przerwa wakacyjna.

Z NOTESU
KIBICA

1.08 (czwartek) – godz. 17, Memoriał im. Jerzego Huberta Wagnera w siatkówce mężczyzn: Polska – Serbia; godz. 20: Brazylia – Finlandia (Tauron Arena Kraków)

2.08 (piątek) – godz. 17.30, Memoriał im. Jerzego Huberta Wagnera w siatkówce mężczyzn: Polska – Brazylia; godz. 20.30: Finlandia – Serbia (Tauron Arena Kraków)

2.08 (pt) – godz. 18, mecz piłki nożnej: Hutnik – Poprad Muszyna

3.08 (sobota) – godz. 11, mecz piłki nożnej: Hutnik – Tarnovia

3.08 (sb) – godz. 12, Memoriał im. Jerzego Huberta Wagnera w siatkówce mężczyzn: Serbia – Brazylia; godz. 15: Polska – Finlandia (Tauron Arena Kraków)

3.08 (sb) – godz. 17, 1 runda piłkarskiego Pucharu Polski w regionie krakowskim: Albertus – Kabel Kraków (dawne boisko Sparty, al. Jana Pawła II 196)

4.08 (niedziela) – godz. 17, 1 runda piłkarskiego Pucharu Polski w regionie krakowskim: Kosynierzy Łuczyce – Płomień Kościelec.

PÓŹNY START
NIŻSZYCH KLAS

Bardzo późno, gdyż dopiero na 24 sierpnia Wydział Gier Małopolskiego Związku Piłki Nożnej – po likwidacji podokręgu krakowskiego to MZPN będzie prowadził rozgrywki na najniższych poziomach – wyznaczył termin rozpoczęcia rywalizacji w klasach A (trzy grupy) i B (cztery grupy) w tym regionie. Runda jesienna potrwa do 10 listopada. Zaplanowana została tylko jedna kolejka środowa, wyznaczono ją na 4 września. Z Nowej Huty lub sąsiednich terenów w krakowskiej klasie A grają Partyzant Dojazdów, Strażak Goszcza i Szreniawa Koszyce (grupa I) oraz Wanda (grupa I). Z kolei w klasie B rywalizować będą Ekler Baranówka, reaktywowany niedawno zespół Kosynierów Łuczyce, Sparta Skrzyszowice, Zawisza Sulechów (wszystkie grupa I), a w grupie III Albertus i Grębałowianka II.

Tydzień wcześniej, bo 17 sierpnia ruszą zmagania w klasach A i B podokręgu wielickiego, które w tym roku zakończą się również 10 listopada. Z kolei w klasie C w tym samym podokręgu rozgrywki zaczną się 24 sierpnia i toczyć się będą jesienią do 19 października. Z Nowej Huty bądź okolicy w klasie A występują dwie drużyny – Złomex Branice i Nadwiślanka Nowe Brzesko; w klasie B z sąsiednich gmin są Batory Wola Batorska, Dąb Zabierzów Bocheński i Wiarusy II Igołomia. Natomiast w klasie C będą występować Batory II, Błyskawica Wyciąże, Wawrzynianka Wawrzeńczyce i Złomex II. (dan)

TO JUŻ KONIEC SEZONU NA TORZE

SPEEDWAY WANDA – UNIA/KOLEJARZ RAWICZ 23–66

SPEEDWAY WANDA: Kołodziej 2 (0, W, 1, 1, –), Kosakowski 9 (3, 1, 1, 2, 2, 0), Szczepny 0 (0, 0, 0, 0, 0), Burza 8 (2, W, 3, 2, W, 1), Stefanów 0 (T, D, D, –), Pacek 4 (W, 1, 0, 1, 1, 1).

UNIA/KOLEJARZ: Szlauderbach 7 (1, 2, 1, 3, –), Lidsy 14 (3, 3, 3, 3, 2), Pawlak 8 (2, 1, 3, 2), Chlupac 7 (1, 2, 2, –,), Becker 14 (2, 3, 3, 3, 3), Pludra 8 (3, 2, U, 3), Sadurski 8 (2, 3, 1, 2).

Najlepszy czas uzyskał w XV biegu Luke Becker – 67,82 sek. Sędziował Kacper Bryła z Zielonej Góry. Widzów: 400.

Bieg po biegu: 2–4, 0–5, 3–3, 1–5, 1–5, 3–3, 1–5, 2–4, 1–5, 2–4, 1–5, 3–3, 1–5, 1–5, 1–5.

SPEEDWAY WANDA – WILKI KROSNO 26–64

SPEEDWAY WANDA: Kołodziej 3 (0, 1, 1, 0, 1), Kosakowski 10 (2, 1, 2, 2, 2, 1), Szczepny 1 (1, 0, 0, –, D), Burza 9 (2, 2, 1, 1, 1, T, 2), Stefanów 2 (2, D, D, W, D), Pacek 1 (U, 0, 0, 1).

WILKI: Magosi 10 (1, 2, 2, 3, 2), Skupień 12 (3, 3, 3, 3, D), Mazur 14 (3, 3, 3, 2, 3), Rząsa 0 (D, –, –, –), Hlib 13 (1, 3, 3, 3, 3), Zieliński 4 (1, 0, 2, 1), Świdnicki 11 (3, 3, 2, 1, 2).

Najlepszy czas uzyskał w VIII biegu Lars Skupień – 69,51 sek. Sędziował Jerzy Najwer z Gliwic. Widzów: 200.

Bieg po biegu: 2–4, 2–4, 3–3, 2–4, 1–5, 1–5, 3–3, 1–5, 1–5, 2–4, 1–5, 2–4, 1–5, 1–5, 3–3.

Wszystko wskazuje na to, że w Nowej Hucie zakończył się już w tym roku sezon żużlowy – oby nie był to także koniec tej dyscypliny sportowej w naszym mieście – chociaż rozgrywki w II lidze, w których uczestniczy Speedway Wanda, potrwają jeszcze ze dwa miesiące. Przed tą drużyną pozostały tylko dwa wyjazdowe spotkania, zaległe z Kolejarzem Opole (2 sierpnia) i Polonią Piła (4 sierpnia). Poinformował o tym krakowski klub, co oznacza, że na torze przy ul. Odmogile nie odbędzie się już żadna impreza. Ma on wielkie problemy finansowe – ma zalegać jeszcze ze spłatą zeszłorocznych zobowiązań zawodnikom, których już dawno w nim nie ma – i po prostu nie stać go na organizację jakichkolwiek zawodów.

Nie stać go również na płacenie żużlowcom, których ma w kadrze w toczących się jeszcze rozgrywkach. Świadczy o tym skład, w jakim wystąpili w zaległym starciu z Kolejarzem Rawicz i Wilkami. Jedynym seniorem w tym towarzystwie był trener Stanisław Burza, pozostali to młodzieżowcy. Awizowany był występ w nich także najlepszego jeźdźcy drużyny, Tero Aarnio, ale Fina zabrakło i stosowane było zastępstwo zawodnika. Inni seniorzy, łącznie było ich w tegorocznej kadrze dziewięciu, już od dawna nie chcą jeździć dla Speedway Wandy, a niektórzy w ogóle nie pojawili się w tych rozgrywkach z jej plastronem. Ani razu nie pojechali np. Adrian Gomólski i Czech Zdenek Sztichauer. W jednym spotkaniu można było z kolei ujrzeć Rosjanina Igora Kononowa i Mateja Kusa (Czechy).

Nie powinno zatem dziwić, że nowohucki zespół często, a właściwie to w ogóle, zbierał baty. Tak było choćby w zaległym występie z jednym ze słabszych rywali, Kolejarzem Rawicz – w tabeli jest tuż przed krakowianami – z którymi uzyskali jeden z najgorszych wyników w tym roku (wyżej, bo 20–70, przegrali tylko z opolanami, do tego na własnym torze). Gościom nie przeszkodziło nawet, że ich dwaj najlepsi zawodnicy, Luke Becker i Jaimon Lidsay – zdobyli komplet punktów, bo do ich dorobku trzeba doliczyć po bonusie – dotarli na mecz tuż przed jego rozpoczęciem.

Niewiele lepiej było w starciu z Wilkami, na których stadionie Speedway Wanda uzbierała w kwietniu najwięcej punktów w tych rozgrywkach (przegrała 37–53). W rewanżu już tak dobrze nie było, choć jej zwycięzcy mogły być wyższe. Wyjątkowego pecha miał np. Krystian Stefanów, któremu ciągle psuł się motor (tak samo było z Unią). U przyjezdnych najlepiej spisał się Edward Mazur, w 2016 roku zawodnik klubu z Krakowa. Uzyskał komplet (z bonusem).

Na czele tabeli znajduje się PSŻ Poznań – 23 pkt. Tyle samo zebrała kolejna Polonia Bydgoszcz. Trzeci jest Kolejarz Opole – 15 pkt, za którym plasują się Wilki – 14 pkt. I te cztery drużyny zapewniły sobie udział w play-off, mimo że do zakończenia części zasadniczej sezonu pozostała jeszcze kolejka. Ostatnia jest Speedway Wanda – 0 pkt.

(dan)

HUTNICY POKAZĄ SIĘ
SWOIM KIBICOM

Kolejne spotkania sparingowe rozegrali piłkarze Hutnika. Na ostatnie z nich udali się do Kalwarii Zebrzydowskiej i był to ich jedyny wyjazd w tym okresie przygotowawczym poza Nową Hutę.

Najpierw zmierzyli się na Suchych Stawach z rezerwami Górnika Zabrze (również III liga). Ten występ zakończył się porażką hutników 3–4 (1–2), dla których bramki zdobyli Mateusz Gamrot 2 i Tomasz Ogar. Jak widać goli padło wiele, a mogło być znacznie więcej, gdyż w obie strony często sunęły ataki i nie brakowało strzeleckich okazji.

Następnym rywalem krakowian – wystąpili w innym składzie – była tego samego dnia Unia Tarnów (nie udało się jej w tym roku powrócić do trzeciej ligi). Również tego meczu nie udało się im wygrać. Lepsi znowu okazali się goście, wygrywając 1–0 (0–0), a jedyna bramka padła w samej końcówce.

Na boisku Kalwarijki Hutnik zmierzył się natomiast z Rekordem Bielsko-Biała (III liga). To tradycyjny sparingpartner drużyny z Nowej Huty,

gra z nim bardzo regularnie, właściwie co pół roku, gdyż prawie w każdym okresie przygotowawczym dochodzi do ich spotkania. Tym razem zakończyło się ono zwycięstwem rywali 2–0 (1–0). W przerwie nowohucy szkoleniowcy dokonali dziewięciu zmian, a jedynymi zawodnikami, którzy przez cały czas znajdowali się na boisku byli Kamil Janecki i Norbert Leśniak.

Przed zespołem trenera Leszka Janiczaka jeszcze trzy sprawdziany. Nastąpiły w nich jednak pewne zmiany. Zarówno jeśli chodzi o konkurentów, jak i terminy. Po Świcie Krzeszowice w sobotę, 3 sierpnia, hutnicy mieli rozegrać dwa ostatnie sparingi przed rozpoczęciem trzecioligowej rywalizacji, a przed jednym z nich miała odbyć się prezentacja kadry na jesienne zmagania. Tymczasem okazało się, że nic nie wyjdzie z gry z Beskidem Andrychów, gdyż ten zespół czeka w

weekend występ w Pucharze Polski (ciekawe, że teraz dopiero się obudzili w tym klubie, przecież takie terminy znane są kilka tygodni wcześniej). Z kolei Tarnovia nie może zagrać w sobotę po południu ani w niedzielę (chodzi o jakieś wesele).

W tej sytuacji doszło do zmian. Prezentacja odbędzie się już w piątek, 2 sierpnia, o godz. 17.30 na stadionie na Suchych Stawach. Najpierw zaprezentowane zostaną nowe koszulki, w których hutnicy będą grać w sezonie 2019/20. Potem przedstawiony zostanie zespół juniorów, który w nowym sezonie będzie występować w Centralnej Lidze Juniorów. Po nim dojdzie do przedstawienia zawodników mających przez najbliższe miesiące reprezentować Hutnika w III lidze. Zaraz po tym dojdzie do meczu z Popradem Muszyna (grupa wschodnia IV ligi), w którym to klubie zapowiadają walkę o awans. Nazajutrz hutnicy zagrają jeszcze ze wspomnianą już Tarnovią, ale o godz. 11.

(dan)

PZPN PRZEJMUJE III LIGĘ

Obecnie rozgrywki III ligi piłki nożnej – toczą się w czterech grupach – prowadzone są przez związki wojewódzkie. W przypadku czwartej grupy, w której występuje zespół Hutnika, w poprzednim sezonie zawiadywał nimi małopolski związek, a w nowych rozgrywkach będzie kierował lubelski. Od następnego roku w całym kraju zajmie się nimi

sam Polski Związek Piłki Nożnej, ale czym podyktowana jest ta zmiana nie poinformowano. Widać jednak, iż w futbolowej centrali w Warszawie pojawiła się tendencja do centralizacji. To kolejna decyzja w minionych miesiącach, w której pozbawia się niższe struktury samodzielności.

(dan)

PUSZCZA NIEPOŁOMICZE – GKS JASTRZĘBIE 0–0

PUSZCZA: Niemczycki – Bartków, Czarny, Stępień, Mikołajczyk – Sitek (88. Embalo), Kotwica, Serafin (72. Uwakwe), Żytek, Szczepaniak – Wowczenko (64. Nowak).

Sędziował Paweł Malec z Łodzi. Żółte kartki: Uwakwe – R. Adamek. Widzów: 869.

NA DZIEN DOBRY
BEZ BRAMEK

W bardzo zmienionym składzie rozpoczęli nowy pierwszoligowy sezon piłkarze z Niepołomic – cztery dni przed inauguracją rozegrali ostatni sparing, remisując 2–2 z Wisłoką Dębica (III liga) – wśród których pojawili się pozyskani tego lata bramkarz Karol Niemczycki, pomocnicy Jakub Serafin i Maksymilian Sitek, napastnicy Jose Embalo i Mykyta Wowczenko oraz obrońca Michał Czarny, który leczył się od pazdźernika ubiegłego roku. Zabrakło natomiast kontuzjowanych obrońcy Piotra Stawarczyka, pomocnika Marcina Stefanika i napastnika Marcina Orłowskiego. Nie było także bramkarza Bartosza Przybysza, bowiem małopolski klub skrócił jego wypożyczenie i wrócił on do Lecha Poznań.

Zaraz po tym występie słychać było trochę narzekania, że oczekiwano na lepszą grę, zarówno gospodarzy, jak i Ślązaków. Wpływ na to miały zapewne brak goli i to co działo się po przerwie, gdyż w I połowie było jednak co oglądać. Obydwie strony nie bały się wówczas atakować, nie brakowało szybkich akcji, po których nieraz gorąco robiło się pod bramkami. Najpierw skóra ścięła zwolennikom niepołomiczan, po tym, gdy piłka trafiła w poprzeczkę, a za moment musiał uwijać się Niemczycki (bardzo dobrze spisuje się na linii, ale ma problemy z wyjściem do dośrodkowań). Groźnie było też po kwadransie, ale wygrał pojedynek sam na sam z jednym z przeciwników. Puszcza też napierała i bliski uzyskania trafienia był Konrad Stępień. Niestety, przymierzył w słupkę. Za moment niewiele zabrakło, a debiutancką bramkę zdobyłby dla niej najmłodszy w zespole Maksymilian Sitek (dobry występ tego piłkarza, ciągle nie wiadomo dlaczego strofowanego przed starszych kolegów).

Po zmianie stron jeszcze przez jakiś czas było co oglądać, ale z upływem minut widoczne stało się, że obie strony coraz bardziej cenią sobie punkt, który już miały. Wśród przyjezdnych bardzo dobrze wyprowadzający ich akcje Farid Ali już nie był tak dokładny, a zespół z Niepołomic nastawił się na długi okres destrukcji. Świadczyłoby o tym wejście na murawę Longinusa Uwakwe, a nie ofensywnego Embalo. Dopiero w końcówce odważnie ruszył do przodu, uzyskał lekką przewagę. Jednak to dwa uderzenia Jastrzębia były bardziej niebezpieczne, lecz świetnie spisał się Niemczycki.

Jesteśmy zadowoleni, gdyż jest to punkt dodany, a Jastrzębie jest mocnym zespołem – mówił po spotkaniu trener Puszczy, Tomasz Tulacz – Możemy oczywiście żałować, że nie strzeliliśmy bramki przed przerwą, ale przeciwnik także miał okazję. Plusem natomiast jest, że nie straciliśmy gola. Pozytywnie oceniam występ nowych graczy, musimy przecież pamiętać, iż adaptacja nie jest łatwa, chociaż nie pokazali wszystkich swoich umiejętności.

Pierwszym liderem został beniaminek, Olimpia Grudziądz. Puszcza wraz z trzema innymi zespołami zajmuje dziesiąte miejsce.

(dan)

PIĄTEK

2.08

TVP1

5.05 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Na górskich szczytach 5.35 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Gaj oliwny 6.15 Wieczna miłość 2 (228) 7.05 Elif 3 (538) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.35 Mapa powstańczej Warszawy (6) 8.45 Fascynujący Madagaskar – dzięki wybrzeża 9.05 Alternatywy 4 (3/9): Pierwsza noc 10.10 Komisarz Alex 10 (130): Trzeci człowiek 11.00 Ojciec Mateusz 11 (147): Oskarżony 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.40 Mapa powstańczej Warszawy (7) 12.45 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Mroczne serce Afryki 13.15 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Lasy opadających liści – film dokumentalny, Hiszpania (2017) 14.00 Elif 3 (539) 14.50 Mapa powstańczej Warszawy (8) – felieton 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! 15.35 Okrasa łamie przepisy: Niezwykły czosnek niedźwiedzi – magazyn kulinarny 16.05 Wieczna miłość 2 (229) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.25 Mapa powstańczej Warszawy (9) 17.30 Jaka to melodia? (4077) – telenowela muzyczna 18.25 Jeden z dziesięciu (1/110) – telenowela 18.55 Jeden z dziesięciu (2/110) 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.35 Zniewolona (24) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Echo serca (8) – serial TVP 22.35 Echo serca (9) 23.30 Bicie serca – film obyczajowy, USA (1993); reż.: Michael Miller; wyk.: John Ritter, Polly Draper, Nancy Morgan 1.15 W upalną noc – film kryminalny, USA (1967); reż.: Norman Jewison; wyk.: Sidney Poitier, Rod Steiger, Warren Oats, Lee Grant, Larry Gates (dozwolone od lat 16) 3.10 Labirynt (7/7) – serial kryminalny, Czechy (2015) (dozwolone od lat 16) 4.25 Labirynt 2 (1/7) – serial kryminalny, Czechy (2017); reż.: Jiri Strach; wyk.: Jiri Langmajer, Zuzana Kanoc, Stanisław Majer, Miroslav Donutil (dozwolone od lat 16) 5.30 Notacje: Jolanta Kłoczyńska. Powstanie Warszawskie 5.40 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Koło fortuny (509) 5.55 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (53): Ciemne chmury 6.50 Okupacja 1968. Głosy w lesie 7.20 Familiada (2245) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Planorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra 11.25 Rodzinka.pl 12 (228): Miłość potrafi zmienić 11.55 Barwy szczęścia (2072) 12.30 Koło fortuny (510) 13.15 Marzę o Tobie (34) 14.00 Coś dla Ciebie 14.30 Operacja Zdrowie! 15.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (149): Rozterki (1) 16.00 Koło fortuny (511) 16.35 Familiada (2248) 17.10 Węzień miłości (112) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.35 Na do-

bre i na złe (727): Między miłością a nienawiścią 19.35 Rodzinka.pl 5 (128): Użytki są dla mądrych 20.10 Siatkówka kobiet: Kwalifikacje olimpijskie: Polska–Portoryko 22.45 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Aquapark Reda – koncert 23.50 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Aquapark Reda 0.50 Amerykańskie smoki – film akcji, USA (1998); reż.: Ralph Hemeccker; wyk.: Michael Biehn, Dean Cain, Don Stark, Joong-Hoon Park (dozwolone od lat 16) 2.35 Zanim się rozstaniemy – film obyczajowy, USA (2014); reż.: Chris Evans; wyk.: Chris Evans, Alice Eve, Emma Fitzpatrick, Mark Kassen 4.15 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Leśniczówka (53) 6.30 Leśniczówka (54) 6.55 Cafe piosenka 7.25 Domisie: Tajemnicza walizka Kajetana 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 W rytmie disco 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Powroty (5) 13.05 Mapa powstańczej Warszawy (6) 13.10 Na sygnale (219): Nic śmiesznego 13.45 Miłość nad rozlewiskiem (3/13) 14.30 Mapa powstańczej Warszawy (7) 14.40 program rozrywkowy 15.45 Wiadomości 15.55 BarOn24 (25): Szansa 16.20 Mapa powstańczej Warszawy (8) 16.30 Baw się słowami: Lisia nora 16.40 Baw się słowami: Cz jak czarny 16.55 Domisie: Tajemnicza walizka Kajetana 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.45 Mapa powstańczej Warszawy (9) 17.55 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów 18.55 Wszystko przed nami (31) 19.25 Polacy na ratunek Żydom (12): Wieś Natalin 19.45 Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 Tour de Pologne – kronika 20.45 Ratownicy (8/13) 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 22.35 Mapa powstańczej Warszawy (6) 22.45 Powroty (5) 23.00 Mapa powstańczej Warszawy (7) 23.10 Focus on Poland (150) 23.30 Laskowik & Malicki 0.15 Turystyczna jazda 0.30 BarOn24 (25): Szansa 0.55 Mapa powstańczej Warszawy (8) 1.00 Polacy na ratunek Żydom (12): Wieś Natalin 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (72) 7.00 Teleshowsy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.01 Małopolska na rowery (24): Mszana Dolna 8.15 Prosto z lasu 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Wypadek w plener 9.05 Sprawa dla reportera 10.10 Mój pies i inne zwierzątki 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Słodka kuchnia pszczołek 11.00 Nożem i widelcem (126) 11.20 Czarna perła (39/67) 12.10 Liczy się pasja: Krzysztof Rodak 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Koło sie kręci 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień

13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Teleshowsy 14.30 Kronika dnia 14.48 Kronika Myślenicka (6) 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (72) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.03 Kronika – zapowiedź 17.05 Raport pogodowy 17.08 Pogoda 17.09 Muzealne opowieści 17.10 Msza święta dla chorych 18.01 Wypadek w plener 18.12 Muzealne opowieści 18.15 Kronika kulturalna 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogodowy 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Turystyczna jazda 19.20 Wiara i życie: Ciesz się, Matko Polsko! – 40. rocznica I pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny (4) 19.40 Pod Tatrami 19.48 Małopolska na rowery (24): Mszana Dolna 19.55 Pogoda 20.00 Słodka kuchnia pszczołek 20.15 Nożem i widelcem (126) 20.30 Moja praca 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogodowy 21.26 Pogoda 21.30 Tygodnik polityczny 21.50 Sport w weekend 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.05 Warszawiaci śpiewają (nie)zakazane piosenki 1.20 Antenowe relikwiry 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (73)

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Teleshowsy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 SuperPies – magazyn 9.15 Malanowski i partnerzy (41) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.40 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.40 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 X-Men: Apocalypse – film s.f. USA (2016) 23.10 Predatorzy – film s.f. USA (2010) 1.35 Imperium robotów. Bunt człowieka – film sensacyjny Wielka Brytania/Kanada (2014) 3.20 Tajemnice losu

5.10 Uwaga! 5.40 Mango 6.55 Szkoła – serial paradokumentalny 7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.00 19+ (371, 372) – serial paradokumentalny 9.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 10.00 W-11 – Wydział Śledczy (1167, 1168) – serial fabularno-dokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1169, 1170) – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Pol-

ska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć – film fantasy Wielka Brytania/USA (2016) 22.50 Adwokat diabła – thriller USA/Niemcy (1997) 1.45 Kuba Wojewódzki – talk-show

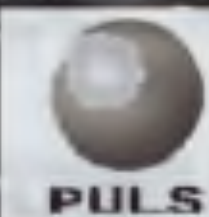
TVN 7

6.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial paradokumentalny 15.55 Kości – serial kryminalny 16.55 Dr House – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Akademia policyjna 3 – komedia USA (1986) 21.50 Superman: Powrót – film przygodowy Australia/USA (2006) 1.00 Zagubieni 2 – serial przygodowy

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (5, 6) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (65, 66) – serial obyczajowy 12.00 9. miesiąc – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularno-dokumentalny 14.00 STOP Drogówka 15.00 Policjanci i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przeklęta – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Gwiazdy Kabaretu 21.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (293, 294) – serial kryminalny 23.05 Nimfa – horror Serbia (2014) 1.05 Najgroźniejsi zabiory – serial przyrodniczy

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie (62, 63) 7.00 Górka Dolna 2 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Nash Bridges (26, 27) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (8, 9) – serial sens. 14.00 Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial paradokumentalny 16.00 Plan zemsty – thriller Kanada (2012) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (155, 156) – serial paradokumentalny 20.00 Wielka zabawa TV Puls w Mrągowie 0.00 American Pie: Księga miłości – komedia USA (2009) 1.55 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVN, GODZ. 20.00

● **FANTASTYCZNE ZWIERZĘTA I JAK JE ZNALEŹĆ** – Brytyjsko-amerykański film przygodowy z 2016 roku. Rok 1926. Tajemnicza moc sieje zniszczenie na ulicach Nowego Jorku, grożąc ujawnieniem społeczności czarodziejów. Do miasta przybywa magizoológ, Newt Scamander, z walizką pełną magicznych stworzeń. Gdy niczego niepodjęrzwajęcy Jacob przypadkiem wypuszcza kilka zwierząt, bohaterowie łączą siły, by je złapać. Nie wiedzą, że misja doprowadzi ich do konfrontacji z ciemnymi mocami.

TV POLSAT, GODZ. 20.05

● **X-MEN: APOCALYPSE** – Amerykański film sensacyjny z 2016 roku. Apocalypse to pierwszy i najpotężniejszy mutant, który przejął moce innych odmienneńców, co czyni go nieśmiertelnym i niepokonanym. Gdy po tysiącach lat budzi się do życia, postanawia podbić świat i zaprowadzić nowy porządek.

TVN, GODZ. 22.50

● **ADWOKAT DIABŁA** – Amerykańsko-niemiecki thriller z 1997 roku. Adwokat Kevin Lomax szybko pnie się po szczeblach kariery zawodowej. Do tej pory nie poniósł porażki, na sali sądowej odnosi same sukcesy, choć nie zawsze idzie uczciwą drogą. John Milton, szef jednej z najpotężniejszych firm prawniczych w Nowym Jorku, angażuje młodego prawnika. Kevin jest tak zafascynowany ekskluzywnym światem i nowymi znajomymi, że zaczyna zaniedbywać żonę. Osamotniona kobieta miewa halucynacje, a w końcu zostaje uwięziona w rozmaite dziwne wydarzenia, których nie potrafi racjonalnie wytłumaczyć.

TVP 1, GODZ. 23.30

● **BICIE SERCA** – Amerykański romans z 1993 roku. Adrian Towers jest cenioną dziennikarką. Ma pieniądze, przystojnego męża Stevena i komfortowy dom w Los Angeles. Małżonkowie przed ślubem ustalili, że nie będą mieć dzieci. Gdy Adrian zachodzi w ciążę, Steven nakłania ją do dokonania aborcji. Kobieta początkowo się zgadza, ale w ostatniej chwili wycofuje się i ucieka z gabinetu lekarskiego. Steven domaga się rozwodu. Adrian musi ułożyć sobie życie na nowo. Przypadkowo poznaje czarującego Billa Granta.

lombard 4m.pl

SKUP ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW, RTV, LAPTOPÓW TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH WARTOŚCIOWYCH PRZEDMIOTÓW

POŻYCZKI DLA FIRM I OSÓB FIZYCZNYCH

M1 Al. Pokoju 67
509-164-757

GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044

GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444

CH CZYŻYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA

ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND

Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21

TVP1

6.00 Klan (3487) 6.25 Sprawa dla reportera 7.20 Rok w ogrodzie 7.45 Rok w ogrodzie extra 8.00 Pełnosprawni (312) 8.25 wojsko-polskie.pl (64) – reportaż 8.50 Studio Raban 9.20 Rodziny ekspres 9.50 Sekundy, które zmieniły życie (8) 10.15 Mapa powstańczej Warszawy (10) 10.25 Janosik (9/13): Pobór 11.25 Janosik (10/13): Wszyscy za jednego 12.25 Fascynujący świat: Nasz świat w 2050 r. Marzenia o przyszłości. Transport 13.20 Z pamięci: Andrzej Krzysztof Wróblewski 13.35 Okrasa łamie przepisy: Spotkanie z kuchnią kaszubską 14.05 Żywy Bałtyk (6): Oceania 14.35 Jak to działa – magazyn 15.05 Dziewczyny ze Lwowa 3 (30): Klacz trojańska – serial obyczajowy TVP 16.05 Kolarstwo: Tour de Pologne – L. etap: Kraków-Kraków 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Kolarstwo: Tour de Pologne: I. etap: Kraków-Kraków 19.00 Opole 2019 na bis (16) – koncert 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.35 Zniewolona (25) (dozwolone od lat 16) 21.35 Komisarz Alex 12 (148): Krwawe złoto 22.35 Hit na sobotę: Ugotowany – film obyczajowy, USA (2015); reż.: John Wells; wyk.: Bradley Cooper, Sienna Miller, Daniel Bruhl, Omar Sy, Sam Keeley (dozwolone od lat 16) 0.25 Druga szansa – dramat, Dania (2014); reż.: Susanne Bier; wyk.: Nikolaj Coster-Waldau, Ulrich Thomsen, Maria Bonnevie, Nikolaj Lie Kaas 2.15 Bicie serca – film obyczajowy, USA (1993); reż.: Michael Miller; wyk.: John Ritter, Polly Draper, Nancy Morgan 3.50 Z pamięci: Andrzej Krzysztof Wróblewski 3.55 Zakończenie dnia

TVP2

5.30 Koło fortuny (511) 6.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (54): Wywalczone szczęście 7.00 M jak miłość (1442) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.10 Pogoda 11.15 Pytanie na śniadanie extra 11.45 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (18) 12.20 Gwiazdy w południe: Wielka ucieczka (2) – film przygodowo-histeryczny, USA (1963) 14.00 Familiada (2250) 14.35 Koło fortuny (512) 15.10 Rodzinka.pl (247): Kobita mi zwirowała 15.45 Kabaretowe Lato Dwójki 16.55 U Pana Boga w ogródku (8/12) 17.45 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Pod słońcem 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.33 Kroniki F1 18.35 Postaw na milion (183) – 19.25 Postaw na milion (183) – kulisy 19.35 Lajk! 20.00 Siatkówka kobiet: Kwalifikacje olimpijskie: Polska-Taj-

landia 22.55 Kabaretowe Lato Dwójki 0.45 Pewnego razu na Dzikim Zachodzie – western, USA/Włochy (1969); reż.: Sergio Leone; wyk.: Henry Fonda, Claudia Cardinale, Charles Bronson, Jason Robards 3.30 Nocne Grafitti – film sensacyjny, Polska (1997); reż.: Maciej Dutkiewicz; wyk.: Marek Kondrat, Katarzyna Skrzynecka, Kasia Kowalska, Robert Janowski, Tomasz Dedek (dozwolone od lat 16) 5.05 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Barwy szczęścia (2016) 6.35 Barwy szczęścia (2017) 7.00 Barwy szczęścia (2018) 7.25 Barwy szczęścia (2019) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.15 Mapa powstańczej Warszawy (10) 11.25 Polonia 24 11.40 Halo Polonia 12.20 Zakochaj się w Polsce (109): Krosno 12.45 Ojciec Mateusz 20 (262): Bez hamulców 13.40 Ratownicy (8/13) 14.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Aquapark Reda – koncert 15.40 Wolny Ekran (156) 16.00 Kulturalni PL (467) 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.55 Miłość nad rozlewiskiem (4/13) 18.45 Rodzina, ach rodzina: Zona 2 – widowisko 19.45 Dobranoc: Sceny z życia smoków: Nauka łatania (3) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.35 Tour de Pologne – kronika 20.45 Bodo (9) – serial biograficzny 21.40 Mapa powstańczej Warszawy (10) 21.45 Kobiety polskiego filmu: Trędowata – melodramat, Polska; reż.: Jerzy Hoffman; wyk.: Elżbieta Starostecka, Leszek Teleszyński, Jadwiga Barańska, Czesław Wollejko, Lucyna Brusikiewicz, Irena Malkiewicz, Anna Dymna, Gabriela Kownacka, Mariusz Dmochowski, Piotr Fronczewski 23.25 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Aquapark Reda – koncert 0.25 Miłość nad rozlewiskiem (4/13) 1.20 Słownik polsko@polski 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Weterynarz z sercem (23) 6.30 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Pancernych kolosów narodziny powtórne 7.05 Astronomia nje-podległa. 100 lat polskiej astronomii (2/19): Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza 7.25 Pogoda 7.35 Nożem i widelcem (129): Dania z kielbaskami w letnim wydaniu 7.50 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 8.15 Turystyczna jazda 8.25 Rusz się człowieku 8.40 Podróże z górami 9.00 Najmłodszy mieszkaniec sawanny, łak i stepów 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Wypad w plener 10.16 Wiaro i życie: Ciesz się, Matko Polsko! – 40.

rocznica I pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny (4) 10.38 Kronika kulturalna 10.49 Turystyczna jazda 11.00 Jedź bezpiecznie (757) 11.10 Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej: Ogrody 11.37 Kronika Myślenicka (6) 11.50 Kwartet/felietony 12.05 Dla niesłyszących: Onkocujni (8) 12.25 Rok w ogrodzie 12.50 Piasek jest drapieżnikiem-Słowiński Park Narodowy 13.50 Jak to działa (169): Zobaczycie niewidzialne 14.20 Podwodna Polska: Pechowe statki 14.50 Rodzice z powołania 15.05 Woliński Park Narodowy 15.50 Z miłości do miasta 16.05 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Nysa 16.15 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 16.40 Pogoda 16.45 Dziennik regionów 17.00 Szepczący do koni 17.15 Z miłości do miasta 17.30 Pogoda 17.35 Raport pogodowy 17.37 Muzealne opowieści 17.40 Pod Tatrami 17.50 Tour de Pologne – Kraków 18.01 Kronika Myślenicka (6) 18.10 Tour de Pologne – Kraków 18.25 Muzealne opowieści 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.54 Pogoda 18.55 Tour de Pologne – Kraków 19.05 Podróże z górami 19.19 Jedź bezpiecznie (757) 19.30 Krakowska Panorama Kultury 20.00 Piosenka dla Ciebie – koncert żyćzeń 21.02 Kronika 21.15 Raport pogodowy 21.18 Pogoda 21.21 Speed 2 21.35 Piosenka u Ciebie 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Pogoda 22.25 Kryminalna „siódemka” 22.45 KFPP Opole: 56. KFPP w Opolu – Nie pytaj o Polskę #30LATWOLNOŚCI 23.50 Antenowe rewanże 0.15 Grzywna i Jurek 0.45 Terytoriali 1.00 Rok w ogrodzie 1.30 Podwodna Polska: Pechowe statki

POLSAT

4.55 Disco Gramy 5.40 Telemeky TV Okazje 6.00 Nowy dzień na Polsat News 8.20 Scooby-Doo i bracia Boo – film animowany USA (1987) 10.15 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.45 Doktor Dolittle 3 – komedia USA/Kanada (2006) 12.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.15 Świat według Kiepskich (238, 210, 213) – serial komediowy 15.45 Kabaret na żywo – program rozrywkowy 17.45 Chłopaki do wzięcia (147, 148) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.00 Disco pod Gwiazdami 2019, czyli miłość w Białymstoku (1) – koncert 23.00 „127 godzin” – film przygodowy USA/Wielka Brytania (2010) 1.00 Łowcy zombie – horror komediowy USA (2015) 3.00 Tajemnice losu

5.15 Uwaga! 5.40 Mango 7.55 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Na Wspólnej (2917-2920) – serial obyczajowy 12.50 MasterChef Junior (10-

ost.) – program rozrywkowy 14.25 Top Model – reality show 15.25 Efekt Dżina – serial dokumentalny 16.00 Domowe rewolucje – program rozrywkowy 17.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 18.00 Weekendowa metamorfoza (8-ost.) – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Jak stracić chłopaka w 10 dni – komedia romantyczna USA/Niemcy (2003) 22.20 Kryzys to nasz pomysł – komediodramat USA (2015) 0.45 Jack pogromca olbrzymów – film fantasy USA (2013)

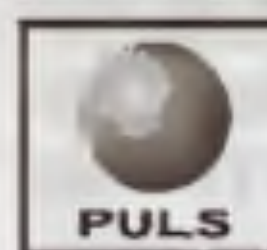
TVN 7

5.45 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.50 Mango 8.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 10.00 Zakochani po uszy (33-36) – telenowela Polska 12.20 Szczecińskie wojsko – komedia USA (1995) 14.25 Wakacje w Las Vegas – komedia USA (1997) 16.30 Niedziela u Tiffany'ego – komedia romantyczna USA (2010) 18.15 Lorax – film animowany USA/Francja (2012) 20.00 Okrucieństwo nie do przyjęcia – czarna komedia USA (2003) 22.10 Czas na przyjaźń – komediodramat USA (2013) 0.45 Chłopcy z ferajny – dramat gangsterski USA (1990)

TV 4

7.05 101 damatyńczyków – serial animowany USA 7.35 Kacze opowieści – serial animowany 7.55 Flintstonowie (62, 63) – serial animowany USA 9.00 Dzielna mysz – serial animowany USA 9.25 Ciekawski George – film animowany USA (2006) 11.05 Policjantki i policjanci (535-537) – serial obyczajowy 14.05 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.05 Miesiąc miodowy w Las Vegas – komedia USA (1992) 17.20 Plaga podziemnych pajaków – film s.f. USA (2012) 19.00 Galileo 20.00 Policjantki i policjanci (538, 539) – serial obyczajowy 22.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (295, 296) – serial kryminalny 0.05 Złotok – horror USA (2012) 1.55 Interwencja 2.40 Disco Polo Life 3.40 Top 10 – lista przebojów

PULS

5.50 Czynne całą dobę 2 (3, 4) – serial komediowy Wielka Brytania 7.00 Taki jest świat – program publicystyczny 7.50 Szalone fabryki polskiej muzyki 8.50 13 posterunek 2 (11, 12) – serial komediowy 10.10 Lombard. Życie pod zastaw 4 (152-156) – serial obyczajowy 15.00 Rodzinny interes (36-40) – serial obyczajowy 20.00 Dziedzictwo krwi – film sensacyjny Francja (2016) 21.45 W obronie własnej – dramat sensacyjny USA (2013) 23.45 W ogniu przemocy – film sensacyjny Hongkong/Chiny (2013) 1.55 Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TVN, GODZ. 20.00

● **JAK STRACIĆ CHŁOPAKA W 10 DNI** – Komedia romantyczna produkcji amerykańsko-niemieckiej z 2003 roku. Gwiazda reklamy chce zerwać z promocją sprzętu sportowego i zająć się diamentami. Aby zdobyć kontrakt w tej branży, mężczyzna zakłada się z szefem, że w ciągu dziesięciu dni rozkocha w sobie nowo poznaną dziewczynę. Wybór pada na Andie, redaktor kobiecego pisma. Ben nie wie, że stał się również obiektem zakładu. Dziennikarka na użytek artykułu podczas dziesięciu randek ma popełnić wszystkie typowe kobiece błędy i w ten sposób zakończyć obiecującą znajomość. Realizacja obu planów okazuje się niezmierzonym trudnym zadaniem.

★★★

TVN, GODZ. 22.20

● **KRYZYS TO NASZ POMYSŁ** – Amerykański komediodramat z 2015 roku. Konsultantka polityczna Jane Bodine pomaga ubiegającemu się o reelekcję prezydentowi Boliwii. Kobieta konkuruje z Patem Candym, pracującym dla innego kandydata.

★★★

TVP 1, GODZ. 22.35

● **UGOTOWANY** – Komediodramat produkcji amerykańskiej z 2015 roku. Adam Jones to charyzmatyczny szef kuchni, który w młodym wieku zyskał rozgłos jako guru paryskich restauratorów. Podążał własną ścieżką i tworzył intrygujące połączenia smaków, lecz nie udźwignął ciężaru sławy. Zniknął z pierwszych stron gazet i nikt nie wiedział, co się z nim dzieje. Powraca wolny od uzależnień, by spróbować sił w centrum kulinarnego Londynu. Kierując utalentowanymi ekscentrykami, chce stworzyć najlepszą restaurację na świecie. Uczucie do pięknej Helene może stać się przeszkodą na drodze do zdobycia trzeciej gwiazdki Michelin.

★★★

TV POLSAT, GODZ. 23.00

● **127 GODZIN** – Amerykańsko-brytyjsko-francuski film biograficzny z 2010 roku. Aron Ralston uwielbia aktywnie spędzać czas w plenerze. Kiedy spadający głaz w odległym kanionie w Utah pozbawia go możliwości ruchu, kolejna przygoda w poszukiwaniu ekstremalnych wrażeń zamienia się w wielkie życiowe wyzwanie. Przez pięć dni Ralston odbywa wewnętrzną, niezwykle osobistą podróż. Wspomina przyjaciół i rodzinę, by wreszcie odkryć w sobie desperacką odwagę i pomysłowość, które pomagają mu pokonać przeciwności losu i zamienić nie-szczęście w wielki triumf.

**Restauracja „Piastowska”
Zaprasza !!!**

pon.-czw. 12.00-22.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558

os. Na Lotnisku 4

(dawna restauracja „Wanda”)

www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.

Obiady domowe od 14 zł

**Zapraszamy na wieczorki taneczne
w piątki i w soboty w godz. 19-24
Gra DJ Maros**

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

**Redakcja GTN:
NCK al. Jana Pawła II 232
TEL. 12 643-44-33**

TVP1

TV POLONIA

5.15 Klan (3488) 5.35 Klan (3489)
6.05 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 6.35 wojsko-polskie.pl (64) – reportaż 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Zakochaj się w Polsce (116): Kamieniec Zabkowicki – magazyn 9.05 Ziarno – magazyn 9.40 Prywatne życie zwierząt (10) – Rezydenci – reportaż 10.10 Kangurek Joey – film fabularny, Australia/USA (1997); reż.: Ian Barry; wyk.: Tony Briggs, Jamie Croft, Amex McKenna, Rebecca Gibney 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.40 Spotkanie ze Świętym 12.55 Z pamięci: Edward Wende – felieton 13.05 BBC w Jedyńce: Błękitna Planeta 2 (7) – film dokumentalny, Wielka Brytania (2017) 14.15 Komisarz Alex 12 (148): Krwawe złoto – serial kryminalny TVP 15.15 Dziewczyny z Łwowa 3 (31): Kamyk zaczyna wierzyć – serial obyczajowy TVP 16.05 Kolarstwo: Tour de Pologne: 2. etap: Tarnowskie Góry–Katowice 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Kolarstwo: Tour de Pologne: 2. etap: Tarnowskie Góry–Katowice 19.00 Opole 2019 na bis (19) – koncert 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda 20.10 Siatkówka kobiet: Kwalifikacje olimpijskie: Polska–Serbia 22.40 Zakochana Jedyńka: Zapraszamy na ślub – komedia, Kanada (2015); reż.: Michael Scott; wyk.: Arielle Kebbel, Andrew W. Walker, David Haydn-Jones, Colleen Wheeler 0.20 Warsaw By Night – film obyczajowy, Polska; reż.: Natalia Koryncka-Gruz; wyk.: Stanisława Celińska, Izabela Kuna, Roma Gąsiorowska-Zurawska, Marta Mazurek, Leszek Lichota, Maja Malcher, Julia Zielińska, Jan Wierczkowski, Piotr Nowak, Agata Kułesza (dozwolone od lat 16) 2.10 Ugotowany – film obyczajowy, USA (2015); reż.: John Wells; wyk.: Bradley Cooper, Sienna Miller, Daniel Bruhl, Omar Sy, Sam Keeley (dozwolone od lat 16) 3.50 Z pamięci: Edward Wende – felieton 3.55 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Pod słońcem 5.30 Koło fortuny (512) 6.05 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (55): Jeden mały krok 7.00 M jak miłość (1443) 7.55 Pytanie na śniadanie 10.45 Rodzinnego oglądanie: Szczeniaczki i ich wielki świat – film dokumentalny, Wielka Brytania (2017) 11.45 Gwiazdy w południe: W drodze do Cordury – western, USA (1959); reż.: Robert Rossen; wyk.: Gary Cooper, Rita Hayworth, Van Heflin, Richard Conte 14.00 Familiada (2251) 14.35 Koło fortuny (513) – teleturniej 15.15 Szansa na sukces. Opole 2019 (3) – widowisko muzyczne 16.20 Kocham Cię, Polsko! (8) – zabawa quizowa 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.32 Kroniki F1 – felieton 18.35 Postaw na milion (184) – teleturniej 19.30 Na sygnale (232): Pół śmierci nas nie rozłączy – serial fabularny, TVP 20.00 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 – koncert 20.30 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Zamość 21.25 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Zamość 22.20 Festiwal Piosenki Polskiej i Czeskiej – Kudowa-Zdrój 2019 23.25 Maratończyk – dramat sensacyjny, USA (1976); reż.: John Schlesinger; wyk.: Dustin Hoffman, Roy Scheider, William Devane, Laurence Olivier (dozwolone od lat 16) 1.40 Zawód: Amerykanin 2 (17) – serial, USA (2014) (dozwolone od lat 16) 2.35 Zawód: Amerykanin 2 (18) (dozwolone od lat 16) 3.35 Zakończenie dnia

6.35 The extra Mile (7) 6.55 Międzynarodowy Festiwal Talentów im. Anny German – Zielona Góra 2019 (1) – koncert 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Wolny Ekran (156) 11.25 Ziarno 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.40 Spotkanie ze Świętym 13.00 Transmisja mszy świętej z sanktuarium św. Antoniego Padewskiego w Ostrołęce 14.15 Fajna Polska (5): Lublin 15.10 Kino rodzinne: Szaleństwa Panny Ewy (1): Pieskie życie – serial TVP; reż.: Kazimierz Tarnas; wyk.: Dorota Grzelak, Piotr Fronczewski, Anna Seniuk, Emilian Kamiński, Ryszard Baer 16.30 Leśniczówka (78) 16.55 Leśniczówka (79) 17.30 Teleexpress 17.55 Miłość nad rozlewiskiem (5/13) 18.50 Oczy w oczy; rozmowa 19.20 Nela Mała Reporterka: W krainie kobiet o długich sztychach 19.40 Dobranocka: Pamiętnik Florki 2: Remont (14) 19.55 Wiadomości 20.30 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Zamość – koncert 21.25 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Zamość 22.30 Fajna Polska (5): Lublin 0.25 Miłość nad rozlewiskiem (5/13) 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6.00 Pozyteczni.pl 6.30 Ukryte skarby: Rogalin 7.05 Świat wyścigów konnych 7.35 Reytan. Z dziejów inteligencji niepokornej – film dokumentalny 8.20 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Biskupin 8.25 Pogoda 8.30 Agape 9.00 Najmłodszy mieszkający mokrądek 9.50 Antenowe remanenty 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Pod Tatrami 10.16 Reporter (64): Niezwykła... – magazyn 10.30 Magazyn medyczny 10.45 11. Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz pod Ostrą 2019 11.01 Wolę dokument (65): Z głębokości wołam do Ciebie – dyskusja 11.07 Filmoteka Małopolska: Z głębokości wołam do Ciebie – film dokumentalny 12.05 Głos regionów 13.00 Piłka nożna: II liga: 2 kolejka: Stal Rzeszów–Legionovia Legionowo 15.05 Pogoda 15.15 Lampedusa. Za horyzontem (1) – serial, Włochy (2016) 16.10 Pod Tatrami 16.20 Rączka gotuje 16.45 Dziennik regionów 17.00 Cafe piosenka – talk-show 17.30 Pogoda 17.35 Raport pogodowy 17.37 Muzealne opowieści 17.40 Twarze i pejzaże – Filmoteka Małopolska 18.24 Mandaty/Omiń korki 18.30 Kronika – program informacyjny 18.50 Raport pogodowy 18.54 Pogoda 18.56 Blżej polityki 19.08 Muzealne opowieści 19.15 Wędrowanie bez plecaka 19.35 Krakowska Panorama Kultury 20.00 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 21.02 Kronika 21.15 Raport pogodowy 21.18 Pogoda 21.21 Kronika sportowa 21.35 Pszczeli szeryf z Moszczanki – cykl reportaży 21.45 Terytorialiści 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.25 Kryminalna „siódemka” extra – magazyn 22.35 Pogoda 22.45 Filmy dokumentalne Aliny Czerniakowskiej: Minęła rocznica 23.00 Minęła rocznica – film dokumentalny; reż.: Alina Czerniakowska 23.50 Cafe piosenka – talk-show 0.20 Rączka gotuje – magazyn kulinarny 1.00 Świat wyścigów konnych – reportaż 1.25 Pod Tatrami 1.40 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 2.45 Głos regionów 3.50 Najmłodszy mieszkający mokrądek – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2014); reż.: Veronica Fury 4.40 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Łańcut – reportaż 5.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 5.30 Operacja Zdrowie! (23): Miazdżycza rozsiana – magazyn medyczny

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Teleskopy TV: Okazje 6.00

Nowy dzień 8.35 Wędrowki z dinozaurami – film animowany USA (2013) 10.25 Potwory kontra obcy – film animowany USA (2009) 12.35 X-Men: Apocalypse – film s.f. USA (2016) 15.40 Atrakcyjny pozna panią... – komedia Polska (2004) 17.50 Nasz nowy dom – reality show 18.50 Wydarzenia 19.20 Sport, pogoda 19.30 Słoneczna Stacja – magazyn 20.05 Disco pod Gwiazdami 2019, czyli miłość w Białymstoku – koncert 22.45 Oficer Blart – komedia sensacyjna USA (2009) 0.45 xXx: Następny poziom – film sensacyjny USA (2005) 2.50 Tajemnice losu

tvn

5.15 Uwaga! – magazyn reporterów Polska 5.40 Mango – teleshopping 7.55 Nowa Maja w ogrodzie 8.25 Akademia ogrodnika 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Domowe rewolucje – program rozrywkowy 12.00 Co za tydzień – magazyn informacyjny Polska 12.30 Projekt Lady – reality show 13.30 Zemsta futrzaków – komedia USA/Zjednoczone Emiraty Arabskie (2010) 15.25 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć – film fantasy Wielka Brytania/USA (2016) 18.00 Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda – program informacyjny 19.45 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Jack pogromca olbrzymów – film fantasy USA (2013) 22.20 Zemsta cieciów – komedia sensacyjna USA (2011) 0.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 1.35 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny

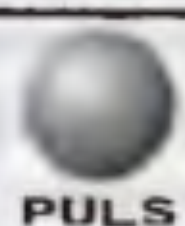
TVN 7

tvn

5.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.35 Mango 8.40 Zakochani po uszy (37–40) – telenowela 10.40 Bitwa o Midway – film wojenny USA (1976) 13.25 Toy Story – film animowany USA (1995) 15.00 Superman: Powrót – film przygodowy Australia/USA (2006) 18.15 Akademia policyjna 3: Ponowne szkolenie – komedia USA (1986) 20.00 Szeregowiec Ryan – dramat USA (1998) 23.40 Jackass: Bezwstydny dziadek 0.5 – komedia USA (2014) 1.25 Zagubieni 2 – serial przygodowy

TV 4

6.00 101 dalmatyńczyków – serial animowany 6.35 Kacze opowieści – serial animowany 7.55 Flintstonowie – serial animowany 9.00 Lego: Clutch Powers wkracza do akcji – film animowany USA (2010) 10.40 Galileo (737, 738) – program popularnonaukowy 12.50 Kuloodporny – film sensacyjny USA (2003) 15.00 Blond ambicja – komedia romantyczna USA (2007) 17.00 Quest – film sensacyjny USA/Kanada (1996) 19.00 Galileo 20.00 Selekcja – film kryminalny Polska (2018) 21.35 Dwoje do poprawki – komedia romantyczna USA (2012) 23.35 Tuż przed tragedią (12, 13) – serial dokumentalny 1.40 Disco Polo Life

PULS

6.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 (1) – serial sensacyjny USA 6.55 Łowcy skarbów 2 (4, 5) – serial przygodowy 8.55 Bibliotekarze 3 – serial przygodowy 9.55 Następny proszę! – program rozrywkowy 10.00 Żandarm i kosmici – komedia Francja (1979) 12.50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Gęsiareczka – baśń filmowa Niemcy (2009) 14.00 Sześć dni, siedem nocy – komedia przygodowa USA (1998) 16.20 Wielka zabawa TV Puls w Mrągowie 20.00 Igrzyska śmierci – dramat USA (2012) 22.55 Hanna – thriller USA/Wielka Brytania/Niemcy (2011) 1.05 Uwikłana 2 – serial sensacyjny 1.55 Zobacz to!

WIELKIE NAJAZDY Z WIELKIEGO STEPU – SCYTOWIE

„Oto na was sprowadzę naród z daleka [...] naród niepokonany, naród sta-
rożytny, naród którego języka nie znasz ani nie rozumiesz, co mówi. Jego
koleczan jest niby grób otwarty, wszyscy [mężowie] są bohaterami. Pochło-
nie twoje żniwa i twój chleb, pochłonie twoje córki i twoich synów [...].
Zniszczy ogniem twoje miasta warowne, w których ty pokładasz nadzieję”
(Jr, 5, 15-17). Nie ma pewności, czy właśnie o Scytach prorokował w Kró-
lestwie Judzkim Jeremiasz, ale bez wątpienia byli oni istotnym czynnikiem
wojskowym i politycznym na Bliskim Wschodzie w VII i VI w. p.n.e.

Jeszcze istotniejszym graczem byli w VI i V w. p.n.e. na szachownicy ludów środkowoeuropejskich, gdzie nie spotykali się potężnymi cywilizacjami świata starożytnego, i gdzie bez wątpienia niszczyli ogniem grody anonimowych dziś plemion. Oddziały scytyjskie wyprawały się na obszary zamieszkałe przez ludność kultury łużyckiej od południa. Przejechawszy przez Bramę Morawską, najeżdźcy docierali aż w okolice Zielonej Góry, gdzie znajduje się grodzisko w Wicinie, i Torunia, gdzie położone jest grodzisko Kamieniec. Na zgłiszczach obu grodów odkryto charakterystyczne dla Scytów brązowe groty strzał oraz nieopgrzebane szczątki ludzkie i zwierzęce. Nader efektywnym śladem walk jest skarb złotych przedmiotów typu scytyjskiego z Witaszkowa koło wspomnianej Wiciny. „Łużycanie” zapewne zdobyli go na moźnym Scycie, a następnie niespodziewany łup ofiarowali swoim bogom. Przypuszczenie to uwiarygodnione jest przez odkrycie przed kilkunastoma laty pradawnego miejsca kultu tam, gdzie podczas melioracji w 1882 r. skarb znalazł (właściwie na gruntach wsi Kozów, która z Witaszkowem sąsiaduje). Wydaje się, że Scytowie atakowali nie tylko od południa, ale i od strony pontyjskiego stepu. Potwierdzeniem tego domysłu są nie tylko znaleziska brązowych grotyków ze wschodniej Polski, ale i grodzisko w Chotyńcu koło Jarosławia zidentyfikowane niedawno przez rzeszowskich archeologów jako scytyjskie. Jest to jedyne w naszym kraju stanowisko o formie i ruchomym materiale zabytkowym mającym odpowiedniki z VIII-V w. p.n.e. w strefie leśno-stepowej wschodu Europy.

Drobnym śladem – dotąd niepublikowanym – obecności wojownika Scyty w głębi ziem polskich jest grot strzały znaleziony wg starej muzealnej metryczki „Koło Nowej Pragi, prawy brzeg Wisły”, a zatem w Warszawie. Grocik ten odlano z brązu w formę trójkątą bez tulei. Niegdyś zapewne złościście potyskiwał, ale dziś jest zaśniedziały, zielonawy. Ma długość – 2,5 cm, szerokość boku – 0,7 cm, a wagę – 1,6 g. Przed ponad wiekiem należał do kolekcji Zygmunta Glogera (1845–1910), wybitnego krajoznawcy, archeologa, etnografa i historyka, autora m.in. „Encyklopedii staropolskiej ilustrowanej”. Obecnie przechowywany jest w Muzeum Archeologicznym w Krakowie pod numerem inwentarowym MAK/3315.

Scytowie byli jednym z wielkich ludów euroazjatyckiego stepu, które mimo potęgi przepadły bezpotomnie w mroku dziejów. Zostały po nich w stepie szerokim kurhany skrywające szczątki królów i arystokratów oraz arcydzieła złotnictwa z greckich pracowni nadczarnomorskich, w strefie leśno-stepowej wielkie grodziska, w których mieszkali i zajmowali się rzemiosłami oraz kupiectwem, a na ogromnym obszarze Europy Środkowej i Wschodniej oraz Bliskiego Wschodu tysiące grotów strzał – symboli ich wojowniczości. Byli barbarzyńcami, ale Herodot z Halikarnasu w V w. p.n.e. napisał o nich z pewnym uznaniem: „Wybrzeża Morza Czarnego [...] mieszczą w sobie najbardziej ze wszystkich ziem nieokrzeseane ludy – z wyjątkiem scytyjskiego”.

Radosław Liwoch

TVP1

5.10 BBC w Jedyńce: Błękitna Planeta 2 (7) 6.20 Wieczna miłość 2 (229) 7.10 Elif 3 (539) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 08.15 Kwadrans polityczny 8.40 Fascynujący Madagaskar: Lasy Północy 9.05 Alternatywy 4 (4/9): Profesjonalności 10.20 Komisarz Alex 11 (131): Braterstwo krwi 11.05 Ojciec Mateusz 12 (148): Ślady przeszłości 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Agropogoda 12.45 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Tropikalny raj – film dokumentalny, Hiszpania (2017) 13.15 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Ogród bogów – film dokumentalny, Hiszpania (2017) 14.00 Elif 3 (540) – serial, Turcja (2014) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! – magazyn 15.35 Okrasa łamie przepisy: Spotkanie z kuchnią kaszubską – magazyn kulinarny 16.05 Kolarstwo: Tour de Pologne: 3. etap: Chorzów–Zabrze 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Kolarstwo: Tour de Pologne: 3. etap: Chorzów–Zabrze 18.55 Jeden z dziesięciu (3/110) – teleturniej 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (26) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dzwolone od lat 16) 21.35 Rolnik szuka żony 2 (7) – reality show 22.35 Ekstradycja III (2/10) – serial TVP (dzwolone od lat 16) 23.40 Kuloodpome serce (1) – serial, Włochy (2014); reż.: Luca Manfredi; wyk.: Gigi Proietti, Francesca Inaudi, Licia Maglietta, Marco Marzocca 0.45 Kuloodpome serce (2) 1.50 Zapraszamy na ślub – komedia, Kanada (2015) 3.25 Indie: Nowi maharadźowie – film dokumentalny, Francja (2017); reż.: Olivier Le Hellard 4.25 Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (513) 6.05 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (56): Odrodzenie 6.55 Coś dla Ciebie 7.20 Familiada (2251) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra 11.25 Rodzinka.pl 12 (229): Denna rybka 11.55 Barwy szczęścia (2073) 12.30 Koło fortuny (514) 13.15 Marzę o Tobie (35) 14.10 Postaw na milion (164) – teleturniej 15.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (150): Rozterki (2) 16.00 Koło fortuny (515) 16.35 Familiada (2252) 17.10 Wież miłości (113) – serial, Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (728): Chwila prawdy – serial TVP 19.30 Rodzinka.pl 5 (129): Wigilia – serial komediowy TVP 20.10 Modliszka (2/3) – thriller, Francja (2017) (dzwolone od lat 16) 22.20 Fuks – komedia sensacyjna, Polska (1999); reż.: Maciej Dutkiewicz; wyk.: Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhar, Janusz Gajos, Adam Ferency, Stanisława Celińska, Tomasz Dedek, Gabriela Kownacka, Dariusz Kordek 0.00 Anioł śmierci – dramat, Norwegia/Argentyna/Francja (2013); reż.: Lucia Puenzo; wyk.: Alex Brendemuhl, Natalia Oreiro, Diego Peretti, Guillermo Pfenning (dzwolone od lat 16) 1.40 Głina (11/25) – serial kryminalny TVP (dzwolone od lat 16) 2.45 Maratończyk – dramat sensacyjny, USA (1976); reż.: John Schlesinger; wyk.: Dustin Hoffman, Roy Scheider, William Devane, Laurence Olivier (dzwolone od lat 16) 4.45 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.20 Rączka gotuje 6.55 Astronomia niepodlega. 100 lat polskiej astronomii 7.25 W Krainie Baśni (9): Królowa Bałtyku 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Kulturalni PL (467) 11.55 Zrób to ze smakiem 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Polacy na

ratunek Żydom (12): Wieś Natalin 13.10 Barwy szczęścia (2020) 13.45 Marszałek Piłsudski (4) 14.40 Oczy w oczy – rozmowa 15.10 Reportaż 15.45 Wiadomości 15.55 BarOn24 (26): Ja, Baron – the best of 16.25 Prywatne życie zwierząt 16.50 W Krainie Baśni (9): Królowa Bałtyku 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.55 Nożem i widelcem 18.15 Zakochaj się w Polsce (109): Krosno 18.40 Pod Tatrami 18.55 Barwy szczęścia (2020) 19.25 Nad Niemnem 19.45 Dobranocka: Przygody Kota Filemona: Przyjaciel lis (8) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 Tour de Pologne – kronika 20.45 Noce i dnie (7/12): Wiatr w oczy 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 Informacje kulturalne 23.10 Focus on Poland (151) 23.30 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Aquapark Reda – koncert 0.30 BarOn24 (26): Ja, Baron – the best of 1.00 Nad Niemnem 1.20 Powtórki programów

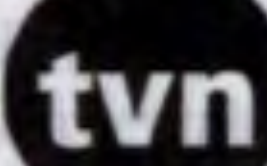
TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (73) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.48 Bliżej polityki 8.01 Ziarno 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Solny skarb UNESCO 9.05 Głos regionów 10.10 Pod Tatrami 10.20 Szlakiem miejsc niezwykłych 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (19) 11.20 Czarna perła (40/67) 12.10 Liczy się pasja: Piotr Burger 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Wypad na plener 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Turystyczna jazda 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (73) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Moja praca 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogody 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Parafia z sercem 18.05 Jedź bezpiecznie (758) 18.14 11. Wyciąg Górski Limanowa – Przełęcz pod Ostrą 2019 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogody 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Odkrywanie Podkarpacia 19.18 Niedziennik (8): Grupa Rekonstrukcji Historycznej 19.29 Magazyn medyczny 19.43 Ziołowa apteka 19.55 Pogoda 20.00 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (19) 20.30 Tygodnik polityczny 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogody 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 Czarna perła (40/67)

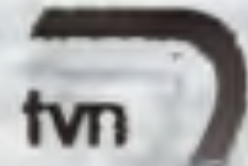
POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i partnerzy (42, 43) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.40 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.40 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 xXx: Następny poziom – film sensacyjny USA (2005) 22.15 Demonstracja siły – film sensacyjny USA (2013) 0.25 Zabójca – film sensacyjny USA (2007) 2.50 Tajemnice losu

8.00 19+ (373, 374) – serial paradokumentalny Polska 9.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 10.00 W-11 – Wydział Śledczy (1169, 1170) – serial fabularno-dokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1171, 1172) – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Projekt Lady – reality show 22.30 Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny 23.35 Zły porucznik: Miejsce akcji – Nowy Orlean – film sensacyjny USA (2009) 2.00 Co za tydzień 2.35 Uwaga! 2.55 NOC Magii

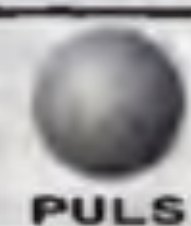
TVN 7

7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 2 – serial kryminalny 16.55 Dr House – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Odwróćni (13-ost.) – serial sensacyjny Polska 21.00 Świadek koronny – film sensacyjny Polska (2007) 23.10 Walentynki – horror USA/Australia (2001) 1.15 Zagubieni 2 – serial przygodowy

TV 4

7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (6, 7) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (71, 72) – serial obyczajowy 12.00 Galileo (737) 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny Polska 21.00 Gwiazdy Kabaretu – program rozrywkowy 22.00 Galileo (738) 23.05 Scenariusz śmierci – film sensacyjny USA (2014) 1.05 Najzabawniejsze zwierzęta świata

PULS

7.00 Górka Dolna 2 – serial komediowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (156) – serial obyczajowy 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska (2016) 10.00 Nash Bridges (27, 28) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (9, 10) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (134) – serial paradokumentalny 16.00 Zaginiona – thriller USA (2013) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (157, 158) – serial paradokumentalny 20.00 Atak na posterunek – film sensacyjny USA/Francja (2005) 22.10 Życzenie śmierci 5 – film sensacyjny USA (1994) 0.05 Resident Evil: Apokalipsa – horror s.f. Niemcy/Francja/Wielka Brytania/Kanada (2004)

CORAZ BLIŻEJ WYBORÓW

Wiemy już kto będzie kandydował w jesiennych wyborach parlamentarnych, zanim jednak poznamy całe listy minie jeszcze trochę czasu. Przede wszystkim Prezydent musi ogłosić dokładną datę wyborów, co zapewne nastąpi w przyszłym tygodniu. Według ustawy ma na to czas do 14 sierpnia. Wybory muszą odbyć się między 12 października, a 12 listopada, bo wówczas kończy się kadencja obecnego parlamentu. Komitet Polityczny PiS zatwierdził już listy wyborcze, inne partie jeszcze z tym zwlekają, a ich opóźnienie wynika z długich dyskusji nad ewentualnymi koalicjami. Ostatecznie pójdą do wyborów osobno: Platforma z niedobitkami Nowoczesnej i paroma mało znanymi samorządowcami; SLD z Biedroniem i partią Razem; PSL samotnie. Smutny wydaje się być koniec ugrupowania Kukiza, którego opuszczają kolejni posłowie i działacze. To jego wina, bo przez cztery lata nie mógł się zdecydować, czy popiera rząd, czy opozycję. Najczęściej robił to drugie.

W okręgu krakowskim, który oprócz Krakowa obejmuje także trzy powiaty: krakowski, olkuski i miechowski, o głosy wyborców zabiegać będą m.in. Małgorzata Wassermann, Andrzej Adamczyk, Barbara Bubula, Jacek Osuch (poseł z Olkusza), Elżbieta Duda (posłanka ze Skąły), wojewoda Piotr Cwik, a także piszący te słowa. Na ostatnim miejscu listy, tak jak w poprzednich wyborach, występuje Jarosław Gowin. W naszym okręgu jest do wzięcia 14 mandatów poselskich, dlatego na liście wyborczej znajdzie się 28 nazwisk kandydatów. Ponadto wybrać będziemy także trzech naszych przedstawicieli do Senatu.

Skompletowanie list to niełatwe zadanie, bo w całym kraju trzeba na każdej z list wystawić ponad 900 kandydatów do Sejmu i stu do Senatu. Komitety, które nie skompletują list w każdym z 41 okręgów, tym samym tracą szansę na zdobycie sejmowych mandatów. Taki zapewne będzie los mniejszych partii, które obecnie nie mają swojej reprezentacji w Sejmie ani sprawnych struktur w terenie. Ponieważ nie będzie zbyt dużo czasu na zbieranie podpisów poparcia pod poszczególnymi listami, to także może być trudna do pokonania przeszkoda dla politycznej drobny. A takiej jest sporo, zarówno po prawej, jak i po lewej stronie politycznej areny. Warto też pamiętać, że walka wyborcza toczy się nie tylko o sejmowe czy senatorskie mandaty, ale również o dotację z budżetu państwa. Aby znaleźć się w Sejmie trzeba przekroczyć pięć procent poparcia w całym kraju (w przypadku koalicji jest to osiem procent), ale wystarczy zdobyć trzy procent, aby otrzymać proporcjonalną do wyniku finansową dotację. A więc ci, którzy mają małe szanse na mandaty sejmowe, będą walczyć przynajmniej o fundusze na finansowanie działalności partyjnej przez następne cztery lata.

Warto również uświadomić sobie, że zaraz po rozstrzygnięciu wyborów parlamentarnych rozpocznie się kampania przed wyborami prezydenckimi, które czekają nas w maju przyszłego roku. Wprawdzie sondaże wykazują dużą przewagę Andrzeja Dudy nad hipotetycznymi rywalami, ale z pewnością namnoży się nam kandydatów, zgłaszanych przez rozmaite partie i partyjki. Dopiero po maju 2020 roku nastąpi dłuższa przerwa w wyborczych zmaganiach (wybory parlamentarne i samorządowe w 2023, wybory europejskie w 2024, a kolejne prezydenckie w 2025 roku). Przez trzy lata trochę odpoczniemy od wyborczych emocji.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

MIAŁO BYĆ SKROMNIE...

Wybory parlamentarne zbliżają się coraz szybciej i pewnie już niedługo poznamy kandydatów na wybranych narodu. Zatem nie dziwnego, że codzienna tabloidowa prasa przybliża nam obywatelom o co powalczą, jak zostaną posłami i senatorami. Obecnie rządzący licząc na to, że nadal będą mieli sporą liczbę parlamentarzystów już zaplanowali zwiększenie wydatków na ich potrzeby.

Projekt budżetu Kancelarii Sejmu zakłada na rok 2020 znacznie więcej pieniędzy na utrzymanie posłów. Na diety zostanie przeznaczone 14,6 mln zł i jest to więcej o 800 tys. zł niż początkowo zakładano. Jeszcze większe fundusze zostaną przeznaczone na utrzymanie biur poselskich, bo 84,2 mln zł i jest to więcej o 6,5 mln zł. Zwiększono także środki na zakwaterowanie posłów w stolicy. O 15 mln zł zwiększono fundusz na uposażenie urzędników, aby lepiej dbali o posłów. Także sporo więcej pieniędzy trafi do Straży Marszałkowskiej. Do zabezpieczenia już 20 mln zł na wynagrodzenia, zostanie dorzucone 5 mln zł na nadgodziny i 1,6 mln zł na premie specjalne dla gorliwych funkcjonariuszy tej służby.

Więcej pieniędzy zostanie przeznaczone na rejsy samolotowe. W tym roku zaplanowane było na ten cel 350 tys. zł, ale już na przyszły rok zabezpieczono na ten cel 500 tys. złotych. Zapewne wydatki na rejsy pana marszałka Sejmu w rodzinne strony na Podkarpacie razem z rodziną były wysokie i trzeba tych pieniędzy jeszcze więcej. Trzeba bowiem wiedzieć, że jedna godzina lotu luksusowego Gulfstreama zakupionego do obsługi lotów służbowych kosztuje 20 000 zł. Niestety coraz częściej te samoloty są traktowane przez ważnych polityków jak takówki powietrzne. Pónoć pan marszałek Sejmu, po nagłośnieniu przez media jego lotów z rodziną tj. żoną, synami i córką, chce zapłacić z własnych funduszy za ich loty po kilka stówek, co się ma nijak do poniesionych kosztów.

Po ograniczeniach diet poselskich, wybrańcy narodu, znajdują sobie inne możliwości rekompensaty poniesionych ubytków w dochodach w postaci korzystania z ryczałtów na paliwo. 75 posłów w 2018 roku skorzystało z maksymalnego ryczałtu w kwocie ponad 35 tys. zł, a jedna trzecia przejeżdżała po 30 tys. zł rocznie. Zawsze to 2,5 do 3 tys. zł miesięcznie dodatkowo trafi do portfela poselskiego. Co to oznacza w praktyce wykorzystania tych pieniędzy na paliwo? Otóż odliczając pobyt posłów w Sejmie, bo wtedy nie powinni jeździć, ale obradować, pozostaje im 198 dni roboczych na pracę w terenie. To oznacza, że średnio w jednym dniu przejeżdżają ponad 200 km, co przy przeciętnej prędkości ok. 50 km oznacza, że w samochodzie spędzają ok. 4 godziny za kierownicą... Pozostawiam to bez komentarza, bo jest to ewidentna fikcja, a sposób rozliczania ryczałtu na paliwo jest jedynie dodatkowym źródłem dochodów dla posłów. Z tego „źródła” nawet korzystali ci co nie mają prawa jazdy i nie mieli własnych samochodów.

„Dojnia” sejmowa urosła wyraźnie z czasów Prawa i Sprawiedliwości. Jeszcze w roku 2010 wydatki Kancelarii Sejmu wynosiły 359,8 mln zł, a w roku 2019 zostanie wydane już 575,5 mln zł. Biorąc pod uwagę wcześniej wspomniane plany na rok 2020 wydatki te zapewne przekroczą 600 mln zł. Nie ma to nic wspólnego ze wzrostem zgodnym ze wskaźnikiem inflacyjnym. Jest to bardzo duży wzrost wydatków i ma się nijak do głoszonych przez rządzących haseł o skromnym korzystaniu przez ludzi władzy z funduszy państwowych.

SLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5.05 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Tropikalny raj **5.35** Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Ogród bogów **6.15** Lukas na pokładzie – tajemnice budowy najdroższego statku świata (1) **7.05** Elif 3 (540) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Fascynujące miejsca: Fascynująca Masai Mara **9.05** Alternatywy 4 (5/9): Dwudziesty stopień zasilania **10.15** Komisarz Alex 11 (132): Maestro **11.05** Ojciec Mateusz 12 (149): Magiczne zwierciadło **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.45** Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Tropikalne lasy suche **13.15** Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Królestwo jałowców **14.00** Kolarstwo: Tour de Pologne: 4. etap: Jaworzno-Kocierz **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.25** Kolarstwo: Tour de Pologne: 4. etap: Jaworzno-Kocierz **17.00** Telexpress **17.20** Pogoda **17.30** Jaka to melodia? (4091) **18.25** Jeden z dziesięciu (4/110) **18.55** Jeden z dziesięciu (5/110) **19.20** Sport **19.25** Tour de Pologne – kronika **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.35** Zniewolona (27) (dozwolone od lat 16) **21.35** Rolnik szuka żony 2 (8) **22.35** Okupowani (6): Wrzesień **23.30** 110 % – film dok. **1.00** Noc generalów – dramat, Wielka Brytania/Francja (1967); reż.: Anatole Litvak; wyk.: Peter O'Toole, Omar Sharif, Donald Pleasence, Tom Courtnay, Joanna Pettet, Philippe Noiret **3.30** Granica: Życie w cieniu muru – film dok. **4.25** Notacje: Edmund Baranowski. Powstanie Warszawskie. Walki na Woli **4.40** Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (515) **6.05** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (57): Dramatyczna decyzja **6.55** Tu czuję bliskość Boga **7.20** Familiada (2252) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda **11.10** Pytanie na śniadanie extra **11.25** Rodzinka.pl 12 (230): Obligatoryjne figle **11.55** Barwy szczęścia (2074) **12.30** Koło fortuny (516) **13.15** Serial fabularny **14.10** Postaw na milion (165) **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (151): Ból fantomowy (1) **16.00** Koło fortuny (517) **16.35** Familiada (2253) **17.10** Wieści miłości (114) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.40** Na dobre i na złe (729): Wszystkie szczęśliwe rodziny **19.30** Rodzinka.pl 5 (130): Czyżby koniec? **20.10** Pulkownik Kwiatkowski – komedia-dramat, Polska (1995); reż.: Kazimierz Kutz **22.20** Rodzinka.pl 7 (162): Powrót Magdy **22.55** Rodzinka.pl 7 (163): Wspomnień czar **23.30** Modliszka (2/3) – thriller, Francja (2017) (dozwolone od lat 16) **1.40** Świat bez fikcji: Dian Fossey. Tajemnice we mgle (1) **2.35** Głina (12/25) (dozwolone od lat 16) **3.35** Barabas (1) – serial, USA, Włochy (2012) **5.10** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Fajna Polska **7.05** Pozyteczni.pl **7.35** Margolcia i Miś zapraszają dziś (136) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Halo Polonia **12.10** Informacje kulturalne **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu **12.50** Nad Niemnem **13.10** Barwy szczęścia (2021) **13.45** Bodo (9) **14.45** Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Aquapark Reda – koncert **15.45** Wiadomości **15.55** Rodzinka.pl (240): Może by tak żetem? **16.25** Żywy Bałtyk (9): Pomorze Zachodnie **16.50** Margolcia i Miś zapraszają dziś (136) **17.05** Zwierzaki Czytaki (61) **17.20** Historia jednego obrazu **17.30** Telexpress **17.55** Okrasa łamie przepisy: Włoszczyzna na polskim stole **18.25** Cafe piosenka **18.55** Barwy szczęścia

(2021) **19.25** Magazyn z Wysp **19.45** Dobranocka: Reksio **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.40** Tour de Pologne – kronika **20.45** Ojciec Mateusz 20 (263): Łopianowo **21.45** Polonia 24 **22.10** Halo Polonia **22.55** Muzyczna scena Halo Polonia **23.10** Focus on Poland (152) **23.30** Ocaleni (dozwolone od lat 16) **0.30** Rodzinka.pl (240): Może by tak żetem? **1.00** Magazyn z Wysp **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (74) **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **07.49** Tematy dnia **8.00** Parafia z sercem **8.21** Rozmowy o miłosierdziu (4) **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Skarby architektury drewnianej **9.05** Rolnik szuka żony 2 (7) **10.10** Turytyczna jazda **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Wieprza pieprzem (5) **11.20** Czarna perła (41/67) **12.05** Liczy się pasja: Retromaniaczki **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Podróże z górami **13.00** Kryminalna „siódemka” **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Odkrywanie Podkarpacia: Skarby przyrody Puszczy Sandomierskiej **15.05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (74) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka” **16.45** Dziennik regionów **17.00** Terytorialiści **17.15** Projekt woda **17.31** Kronika – zapowiedź **17.35** Raport pogodowy **17.39** Pogoda **17.41** Muzealne opowieści **17.43** Niecodziennik (8): Grupa Rekonstrukcji Historycznej **17.55** Odkrywanie Podkarpacia **18.05** One. Kobiety kultury **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Raport pogodowy **18.58** Pogoda **19.00** Tematy dnia – rozmowa **19.09** Twarze i pejzaże Małopolski **19.55** Pogoda **20.05** Wieprza pieprzem (5) **20.30** Projekt woda – magazyn **20.45** Dla niesłyszących: Onko-czujni (8) **21.02** Kronika **21.21** Kronika sportowa **21.25** Raport pogodowy **21.26** Pogoda **21.35** Twój wybór **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik Regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka” **23.00** Alarm! **23.20** W tyle wizji **0.00** Czarna perła (41/67) **0.50** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii **1.00** Terytorialiści **1.15** Projekt woda **1.30** Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii **1.40** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (75)

POLSAT

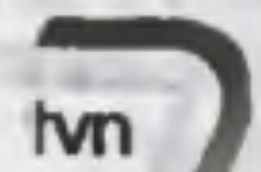
4.55 Disco Gramy **5.40** Telezakupy **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.45** Malanowski i partnerzy (44, 45) – serial fabularno-dokumentalny **9.45** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **10.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.45** Gliniarze – serial paradokumentalny **12.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **13.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.40** Gliniarze – serial paradokumentalny **17.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.05** Zabójca – film sensacyjny USA (2007) **22.25** Ultraviolet (3, 4) – serial kryminalny Polska (2017) **0.25** Skazany na śmierć – serial sensacyjny **1.20** Gorący towar – komedia kryminalna USA (2013) **3.45** Tajemnice losu

5.10 Uwaga! **5.40** Mango **6.55** Szkoła – serial paradokumentalny Polska

7.50 Doradca smaku **8.00** 19+ (375, 376) – serial paradokumentalny Polska **9.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **10.00** W-11 – Wydział Śledczy (1171, 1172) – serial fabularno-dokumentalny **11.30** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska **12.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.30** W-11 – Wydział Śledczy (1173, 1174) – serial fabularno-dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **19.00** TVN Fakty **19.35** Sport, pogoda **19.50** Uwaga! – magazyn reporterów **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.35** Godziny szczytu 2 – komedia sensacyjna USA (2001) **23.30** Kuba Wojewódzki – talk-show **0.30** W garniturach – serial obyczajowy **1.30** Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny

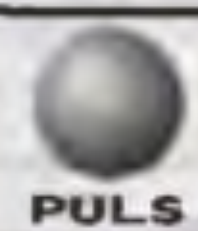
TVN 7

6.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **7.10** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **8.10** Szpital – serial paradokumentalny Polska **9.10** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.55** Szpital – serial fabularno-dokumentalny **15.55** Kości 2 – serial kryminalny **16.55** Dr House (22-ost.) – serial obyczajowy **17.55** Kryminalni – serial kryminalny Polska **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00** Walkiria – dramat wojenny Niemcy/USA (2008) **22.35** Kandydat – thriller USA (2004) **1.15** Zagubieni 2 – serial przygodowy **2.15** NOC Magii

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial fantasy **7.05** Przygody Kota w Butach – serial animowany **7.35** Dragon Ball Super – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Anatomia głupoty (7, 8) – serial dokumentalny **11.00** Sekrety sąsiadów (72, 73) – serial obyczajowy **12.00** Galileo **13.00** Detektywi w akcji – serial fabularny **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska **16.00** Gliniarz i prokurator – serial kryminalny **17.00** Przeklęta – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00** Asystent wampira – film przygodowy USA (2009) **23.15** Włatcy móch. Cmok, czopki i mondzioły – film animowany Polska (2009) **1.25** STOP Drogówka – magazyn policyjny

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie (64, 65) **7.00** Górka Dolna 2 **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy Polska **9.00** Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska **10.00** Nash Bridges (28, 29) – serial sensacyjny **12.00** Kobra oddział specjalny (10, 11) – serial sensacyjny **14.00** Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **16.05** Intruz – thriller Kanada (2016) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 4 (159, 160) – serial obyczajowy **20.00** Gunman: Odkupienie – film sensacyjny USA/Hiszpania/Wielka Brytania/Francja (2015) **22.10** Najlepsi z najlepszych 4: Bez ostrzeżenia – film sensacyjny USA (1998) **0.00** Smak zemsty – dramat sensacyjny Kanada (2014) **2.25** Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

CZAS NA KARPIA

Wakacyjne wyjazdy nad wodę od lat kojarzą mi się z karpami, tak jak później, wrzesniowe, ze szczupakami i sandaczami. Wypada zatem o karpie napisać słów kilka. Przede wszystkim, trzeba wiedzieć, że karp, w odróżnieniu od dzikiego szana, to naturalny mutant. Karpia przywieźli z wojen w dorzeczu Dunaju rzymscy legioniści. Ryba szybko zadomowiła się w Rzymie, gdzie hodowano ją z dużym sukcesem. Stamtąd karp emigrował z zakonnikami do Europy Zachodniej. Do Polski trafił z Cystersami w XIII wieku. Nieprzypadkowo Hutnik swoje mecze rozgrywał i rozgrywa na Suchych Stawach. Kiedyś były tam stawy pełne wody, w których mogli się cysterzy hodować karpie. Dziś najświeższe karpie w okolicach Krakowa znajduje się w Staniątkach, a karpami zajmują się tamtejsze siostry benedyktynki. Dlaczego zakonnicy tak ochoczo hodowali karpie? Ponieważ ryby stanowiły ważny element ich diety, gdy okresy obowiązkowego postu wynosiły do 180 dni w roku. Karpia najczęściej pieczono lub gotowano w rosole.

Pierwsza polska książka o „rybieniu stawów” Olbrycha Strumieńskiego ukazała się w 1573 roku. W tamtych czasach w stawach karpie stanowiły około 70%. Obok nich hodowano karasie, miętusy, liny, piskorze, sumy, leszcze, płocie, okonie, kielbie, jazie, jazgarze i ukleje. W XV i XVI wieku polscy magnaci na wyspach zakładali największe stawy z karpami. Tak powstały: staw Stary koło Wrocławia o powierzchni 700 ha, Grabownica koło Milicza – 500 ha oraz w Knyszynie koło Białegostoku – 480 ha.

Wiek XVII i liczne konflikty zbrojne do jakich dochodziło w tamtym stuleciu doprowadziły do spustoszenia stawów. Znaczenie karpia spadło. W słynnych „365 obiadach za 5 zł” Lucyny Cwierczakiewiczowej z 1860 roku karpiovi poświęcono zaledwie dwa przepisy na tradycyjnego karpia na szaro oraz karpia w galarecie...

Przełom nastąpił dopiero za sprawą Adolfa Gascha, który stworzył nową rasę karpia polskiego. W 1880 roku karp o małej głowie i byczym karku z Kaniowa zdobył złoty medal wystawy rolniczej w Berlinie. Zachwycił swoim smakiem i delikatnością. Dziś chyba najsmaczniejsze karpie pochodzą ze wspomnianej hodowli benedyktynki oraz ze stawów hodowlanych w Zatorze. Zator, wraz z okolicznymi miejscowościami, nazywany bywa Doliną Karpia (z uwagi na liczne stawy hodowlane w tamtej okolicy).

I na koniec. Ktoś pamięta, że karp pojawił się także w „Panu Tadeuszu”? Tak, tak. Adam Mickiewicz opisał w nim szlachecki stół, na którym królowały rybne dania: „Owe ryby! Łososie suche, dunajskie wyżyny, kawijary weneckie, tureckie, szczuki główne i szczuki pogłówne, łokietne, flądry i karpie ćwiki, i karpie szlachetne! W końcu sekret kucharski: ryba nie krojona, u głowy przysmażona, w środku pieczona, a mająca potrawkę z sosem u ogona”. A co znaczy określenie „karpie ćwiki”? Otóż, jak możemy przeczytać w Encyklopedii Staropolskiej Zygmunta Głogera, karp ćwik, to karp stary. Głoger przytacza w swoim dziele opinię XVII-wiecznego polskiego ekonomisty, poety i autora książek o tematyce rolniczej, Jakuba Haura, który w jednej z prac napisał: „Za trzy lata stare karpie już będą ćwikami i okrasą gatunku”.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

GORZAŁA PRZY PALIWIE

Z końcem lipca 2019 „znany dziennikarz” Kamil D. doprowadził, kierując „B-ryką M-lodego W-ieśniaka”, do najechania na tzw. pacholek rozdzielający pasy na remontowanym odcinku drogi. Pewnie potraktowano by to jako kolizję, ale „znany dziennikarz” był nawalony, jak stodoła po zbiorach, mając we krwi 2,6 promille alkoholu. Zakwalifikowano więc zdarzenie jako chęć spowodowania katastrofy w ruchu lądowym, a to już nie są przelewki. „Znany dziennikarz” nieco przyspieszył nagonkę na siebie, bo – jak wiadomo – to sierpień już od lat jest tym miesiącem, w którym ze szczególną troską zwalczą się konsumpcję alkoholi wszelakich. Ten przypadek, a i sam miesiąc trzeźwości, dla wielu będzie znowu okazją, by przypomniać, jak na bezpieczeństwo na drogach wpływa sprzedaż alkoholi na wszelkich stacjach benzynowych, zarówno sieciowych, jak i prywatnych. Ponieważ tak naprawdę nikt nie wie, jaka jest korelacja pomiędzy sprzedażą mocnego i słabszego alkoholu na stacjach benzynowych a bezpieczeństwem na drogach, trzeba będzie powołać zespół ekspertów. Winni oni odpowiedzieć, ile wypadków śmiertelnych spowodowali kierowcy, którzy kupili gorzałę na stacji benzynowej, potem wypili ją „z gwintu” obok dystrybutora i poprowadzili „pod wpływem” swój samochód. Za złudne badania eksperci otrzymają rzecz jasną sowite wynagrodzenie, bo płatnik jest – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Trafia do niej spora część tzw. korkowego, czyli zawartego w cenie alkoholu podatku czy akcyzy uiszczanego przez każdego kupującego (niekoniecznie pijącego...) alkohol i przeznaczanego m.in. na zwalczanie alkoholizmu. Wszak nie darmo powiada się, że jeżeli nie wiadomo o co chodzi, to na pewno chodzi o pieniądze.

Dostępność alkoholu na stacjach benzynowych i jego wpływ na bezpieczeństwo na drogach jest bowiem jednym z problemów wydumanych w zaciszu parlamentarnych gabinetów. Doskonale pamiętam, jak przed laty na stacji benzynowej opodal Bochni – nie pomnę już czy ówczesnej CPN, czy prywatnej firmy – pojawiły się w sprzedaży flaszki piwa i butelki wódki. Wtedy natychmiast też zadałem pracownikom owej stacji pytanie dotyczące kierowców pijących pod dystrybutorem paliwa. W odpowiedzi usłyszałem, że po piwo i gorzałę najczęściej przychodzą mieszkańcy pobliskiej wioski, gdy skończy im się dotychczas pity trunek, albo pasażerowie „wesolych autobusów”, jeżeli kierowca podjechał, by zatankować. I tak jest do dzisiaj. Klienci stoisk alkoholowych na stacjach benzynowych to przeważnie piesi korzystający z niezłe zaopatrzonego sklepiku, czynnego nawet 24 godziny na dobę. W końcu w mniejszych miastach nie wszędzie są sklepy wielkopowierzchniowe, które z dużych miast wyparły całkowicie dobrze znane w czasach PRL tzw. babcie i meliny... Kierowcy, owszem, kupują na stacji benzynowej alkohol, ale przecież nie piją go na miejscu, bo doskonale wiedzą, że na każdej porządnej stacji jest monitoring wizyjny, więc niedaleko ujechaliby „pod wpływem”. Jednocześnie dla właścicieli stacji sprzedaż alkoholu – z marżą znacznie wyższą niż w innych sklepach – jest okazją do utrzymywania cen paliwa na przyzwoitym poziomie, bo ewentualne niskie zyski ze sprzedaży paliwa można zniwelować przychodami ze sprzedaży alkoholu.

Na Litwie obecnie tam rządzący wprowadzili – jak zwykle w trosce o obywatela – wysokie ceny na alkohol, by ukrócić pijaństwo. Nie ma puszek piwa poniżej 3,5 zł (po przeliczeniu wedle aktualnego kursu euro), butelki 0,5 l wódki poniżej 2,5 zł. No to rozpowszechnił się wyrób bimbru, notabene bardzo smacznego. Ale nie dziwi się. Wódka do Polski trafiła z Litwy za sprawą Władysława Jagiełły. Choć początkowo li tylko jako środek dezynfekujący rany zadane rycerzom na polu bitwy... Tej pod Grunwaldem także. W końcu rok rozegrania tej bitwy jest zawołanym kodem na sporządzenie alkoholu: 1 kg cukru, 4 litry wody, 10 dag drożdży. Resztę technologii poznają dzieci na lekcjach chemii w szkole podstawowej.

WOJCIECH MACHNICKI

TVP1

5.05 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Tropikalne lasy suche 5.30 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Królestwo jaskółców 6.15 Cudze szczęście – film obyczajowy 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Fascynujący Schwarzwald 9.05 Alternatywy 4 (6/9): Gołębie 10.15 Komisarz Alex 11 (133): Imiona gwiazd 11.05 Ojciec Mateusz 12 (150): Powrót 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 Rok w ogrodzie extra 12.50 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Australijski raj 13.15 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Ostatni las 14.00 Kolarstwo: Tour de Pologne. 5. etap: Wieliczka-Bielsko-Biała 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.25 Kolarstwo: Tour de Pologne. 5. etap: Wieliczka-Bielsko-Biała 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (4093) – teleturniej muzyczny 18.25 Jeden z dziesięciu (6/110) – teleturniej 18.55 Jeden z dziesięciu (7/110) 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (28) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Rolnik szuka żony 2 (9) – reality show 22.35 Gołębiarki (2) – serial kostiumowy, USA (2015) 23.30 Wu Jing, flecista, która dotknęła muzyki – film dokumentalny, Francja (2017); reż.: Lotta Hellman, Ric Wasserman 0.30 wojskopolskie.pl (64) – reportaż 0.55 Terytorialsi (9) – cykl reportaży 1.20 Listy Matki Teresy – dramat, USA (2014); reż.: William Riead; wyk.: Juliet Stevenson, Rutger Hauer, Max von Sydow 3.25 Fatima – film dokumentalny, Francja (2016) 4.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (517) 6.00 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (58): Ślepe zaufanie 6.55 Pozyteczni.pl 7.20 Familiada (2253) 07.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra 11.25 Rodzinka.pl 12 (231): Pranie nie jest sexy 11.55 Barwy szczęścia (2075) 12.30 Koło fortuny (518) 13.15 Serial fabularny 14.10 Postaw na milion (166) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (152): Ból fantomowy (2) 16.00 Koło fortuny (519) 16.35 Familiada (2254) 17.10 Wieżenie miłości (115) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (730): Męski problem 19.30 Rodzinka.pl 6 (131): Dziadkowie kontratakują 20.10 Kino relaks: Pokrowy bief – film fabularny, USA (2007); reż.: Curtis Hanson; wyk.: Eric Bana, Drew Barrymore, Robert Duvall, Debra Messing, Robert Downey Jr. 22.20 Mocne kino: Bestia – film akcji, Kanada/Hongkong/Wielka Brytania (2003); reż.: Ching Siu Tung; wyk.: Steven Seagal, Sarah Malakul Lane, Tom Wu (dozwolone od lat 16) 0.00 Fiks – komedia sensacyjna, Polska (1999); reż.: Maciej Dutkiewicz; wyk.: Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhr, Janusz Gajos, Adam Ferency, Stanisława Celińska, Tomasz Dedek, Gabriela Kownacka, Dariusz Kordek 1.40 Trzyście lat (2) – serial, Wielka Brytania (2016) (dozwolone od lat 16) 2.45 Świat bez tajemnic: Bitwa Wrocławska 4.35 Zakończenie dnia

TV POLONIA

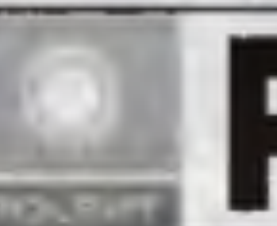
6.10 Korona królów (105) 6.35 Korona królów (106) 7.05 Tu czuję bliskość Boga 7.35 Nela Mała Reporterka: W krainie kobiet o długich szyjach 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 Muzyczna scena Halo Polonia 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Magazyn z Wysp 13.10 Barwy szczę-

ścia (2022) 13.45 Noce i dnie (7/12): Wiatr w oczy 14.50 Świat od świtu do zmierzchu: Pekin od świtu do zmierzchu 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (241): Marek do domu 16.25 Studio Raban 17.00 Nela Mała Reporterka: W krainie kobiet o długich szyjach 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.55 Gwiazdobiór TVP Rozrywka 18.55 Barwy szczęścia (2022) 19.25 Wilnoteka 19.45 Dobranocka: Przypadki zwierzojez: Niezłe ziółko (12) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 Tour de Pologne – kronika 20.45 Zaginiona (4/7): Raj 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 Informacje kulturalne 23.10 Focus on Poland (153) 23.30 Świat od świtu do zmierzchu: Pekin od świtu do zmierzchu 0.15 Małopolska na rowery 0.30 Rodzinka.pl (241): Marek do domu 1.00 Wilnoteka 1.25 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (75) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.00 Jedź bezpiecznie (758) 8.15 Magazyn medyczny 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Turystyczna jazda 9.05 Rolnik szuka żony 2 (8) 9.50 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Łańcut 10.10 Podróż z górami 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Okrasa łamie przepisy: Inne oblicze pstrąga 11.20 Czarna perła (42/67) 12.10 Liczy się pasja: Robert i Lusja Onackowie 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Prosto z lasu 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Pod Tatrami 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (75) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Operacja Zdrowie! (24) 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogody 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Onkocentrum/Moja historia 17.53 Marzyciele 18.14 Kalendarz regionów 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Jedź bezpiecznie (758) 19.18 Kwartet 19.43 Niedzielnik (8) 19.55 Pogoda 20.00 Okrasa łamie przepisy: Inne oblicze pstrąga 20.30 Ukryte skarby: Zamość 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogody 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór – program publicystyczny 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 Czarna perła (42/67) 1.00 Operacja Zdrowie! (24): Neotech-med 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (76)

POLSAT

4.55 Disco Gramy 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i partnerzy (46, 47) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.40 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.40 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich (521) – serial komediowy Polska 20.10 Gorący towar – komedia USA (2013) 22.45 Jutro będzie jutro – komedia USA (2010) 0.50 Nasz nowy dom (96, 97) – reality show 2.50 Tajemnice losu

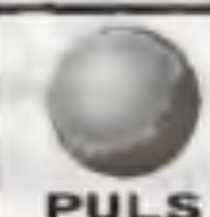
8.00 19+ (377, 378) – serial paradokumentalny Polska 9.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 10.00 W-11 – Wydział Śledczy (1173, 1174) – serial fabularno-dokumentalny 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1175, 1176) – serial fabularno-dokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Lara Croft: Tomb Raider – film przygodowy Wielka Brytania/Niemcy/USA/Japonia (2001) 23.35 Żołnierz przyszłości – film s.f. USA/Wielka Brytania (1998) 1.40 Z archiwum X – serial s.f.

TVN 7

7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny Polska 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 2 – serial kryminalny 16.55 Dr House 2 – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni 3 – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Tajemnica Brokeback Mountain – dramat USA (2005) 22.50 Chłopaki z Jersey – film biograficzny USA (2014) 1.30 Zagubieni 2 – serial przygodowy

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (8, 9) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (73, 74) – serial obyczajowy 12.00 Galileo 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Na linii – dramat USA (2015) 22.50 Podwójna tożsamość – dramat sensacyjny USA/Niemcy (2007) 0.55 Transakcje za milion dolarów – Nowy Jork (1) – serial dokumentalny 1.55 Interwencja

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie (65, 66) 7.00 Górka Dolna 2 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy Polska 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska 10.00 Nash Bridges (29, 30) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (11, 12) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 16.00 Wzryta po latach – thriller Kanada/USA (2004) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (161, 162) – serial obyczajowy 20.00 Igrzyska śmierci – dramat s.f. USA (2012) 22.55 Gattaca – szkół przyszłości – thriller s.f. USA (1997) 1.00 Bez litości 2 – serial sensacyjny

INŻ. TADEUSZ BINEK – ARCHITEKT NOWEJ HUTY

Tadeusz Binek jako student Politechniki Wrocławskiej w latach 1946–1951

Architekt i inżynier Tadeusz Binek. Zdjęcie z roku 2010.

Tadeusz Binek urodził się w 1926 roku na Huculszczyźnie, w regionie zachodniej części Ukrainy, na obszarze Karpat Wschodnich. Szkołę podstawową ukończył w roku 1939 w Łagiewnikach Śląskich, na Górnym Śląsku, gdzie jego ojciec pracował jako zawodowy wojskowy w Straży Granicznej. Podczas II wojny światowej, wraz z rodziną przebywał w województwie Łódzkiem, a od 1944 roku w Jordanowie Podhalańskim. Po wyzwoleniu kraju uczęszczał do gimnazjum w Kępnie, a następnie do liceum we Wrocławiu. Maturę w systemie eksternistycznym zdał w Wałbrzychu, a w 1951 roku ukończył studia inżynierskie na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej. W marcu 1952 roku został przyjęty do pracy w dyrekcji Budowy Miasta Nowa Huta, gdzie zajmował stanowisko inspektora nadzoru budowlanego. Natomiast w latach 1956–1959 pełnił funkcję dyrektora do Spraw Przygotowania Inwestycji w Krakowie. Rok 1959 okazał się dla niego wyjątkowy z dwóch powodów. Otóż w tym właśnie roku poślubił Katarzynę Zielińską, z którą mieli potem dwóch synów. W tym samym roku rozpoczął pracę w Krakowskim Biurze Projektowo-Badawczym Budownictwa Ogólnego na stanowisku starszego projektanta i kierownika pracowni. W 1991 roku przeszedł na emeryturę, niemniej jednak cały czas był aktywny społecznie. W 1997 roku ukazała się jego pierwsza książka pt. „Śląsk. Wojna. Kresy. Wrocław. Nowa Huta. Wspomnienia 1930–1960, Kraków, a w 2010 roku kolejna „Służby inwestycyjne Nowej Huty”. Wydania były monogramami budowy Nowej Huty, z którą Tadeusz Binek był związany emocjonalnie oraz którą w znacznym stopniu zaprojektował. I tak oto Tadeusz Binek, po tych wszystkich latach spędzonych w Nowej Hucie, wspominał z sentymentem swoją przygodę związaną z pisaniem swojej książki na temat „Służb inwestycyjnych”: – Wtedy sądziłem i byłem przekonany, że już w temacie nie więcej nie napiszę. Po prostu „wystrelałem się”, rozdysponowałem też ok. 150 posiadanych zdjęć z budów, jakie przejąłem z prywatnych zasobów inż. Tadeusza Ptaszyckiego, głównego projektanta Nowej Huty. Niespodziewanie w sierpniu 2011 roku otrzymałem ze strony Muzeum Krakowa Oddział Nowa Huta propozycję

napisania tekstu do przygotowywanej edycji albumu pt. „Nowa Huta w latach 60.”. Ale ja od 1960 roku nie pracowałem już bezpośrednio w Nowej Hucie, lecz w Miejskim Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Ogólnego w Krakowie, na stanowisku starszego projektanta architektury. Już tylko od czasu do czasu wykonywałem różne projekty budowlane dla nowohuckiej dzielnicy. Więc moje relacje o Nowej Hucie z tych lat mogłyby być jedynie relacjami „z drugiej ręki”. Jednakże wszelka działalność ludzka ma swe przyczyny i jest kontynuacją zdarzeń i decyzji, zaistniałych wcześniej. Otóż pierwsza dekada realizacji Nowej Huty była burzliwa, cechowały ją liczne eksperymenty i szybkie zmiany metod budowlanych, był to okres dominacji tradycyjnych technologii i tak zwany I stopień uprzemysłowienia (...), których wyznacznikiem były cegła, kielnia, taczka i łopata. Natomiast w latach 50. XX wieku coraz powszechniej w budownictwie kubaturowym dominowała technologia wielkiego bloku. Jej wyznacznikiem były samojazdne, wieżowe dźwigi montażowe oraz prefabrykacja wszystkich elementów konstrukcyjnych, także ściennych. W owych czasach to wielkoblokowe budownictwo praktycznie w całości przygotowane zostało, jak również wypracowane w drugiej połowie lat 50. XX wieku. W skali Krakowa, z pozycji inwestora państwowego, sprawy te należały do moich obowiązków służbowych. Tadeusz Binek kultywował swoje hobby, jakim było niewątpliwie pisarstwo. Pisał bardzo ciekawe artykuły, głównie na tematy historyczne, choć nie tylko. Wiele z nich można było przeczytać na jego oficjalnej stronie internetowej. Poza tym regularnie spotykał się ze swoimi dawnymi współpracownikami – kolegami. Podczas tych spotkań, które zostały nazwane „spotkaniami pracowników Służb Inwestycyjnych Nowej Huty” wspominali dawne czasy, starej – Nowej Huty, która „od mitów aż huczy”. Wymieniali się zdjęciami i wspomnieniami, a czasami nawet poglądami. I tak czas mijał nieubłaganie, a Tadeusz Binek wciąż stawał w obronie starej – Nowej Huty, przywracając jej dawną świetność. Zmarł we wrześniu 2017 r.

Zdzisław Stanisław FURGAL

TV P1

5.05 Natura w Jedyne: Planeta lasów. Australijski raj 5.35 Natura w Jedyne: Planeta lasów. Ostatni las 6.15 Zielone kasztany 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Fascynująca Ameryka Południowa: Z Pantanal do Iguazu 9.05 Alternatywy 4 (7/9): Spisek 10.15 Komisarz Alex 11 (134): Żli chłopcy 11.05 Ojciec Mateusz 12 (151): Zakochany Marczak 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 To się opłaca – magazyn 12.50 Natura w Jedyne: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Południe – serial dokumentalny, Francja (2011) 13.15 Natura w Jedyne: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Północno-zachodnie wybrzeże – serial dokumentalny, Francja (2011) 14.00 Elif 3 (541) – serial, Turcja (2014) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! – magazyn 15.35 Okrasa łamie przepisy: Kuchnia białostocka – magazyn kulinarny 16.05 Kolarstwo: Tour de Pologne: 6. etap: Małopolska, Zakopane 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Kolarstwo: Tour de Pologne: 6. etap: Małopolska, Zakopane 18.55 Jeden z dziesięciu (8/110) – teleturniej 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Ojciec Mateusz 19 (244): Sparring – serial kryminalny TVP 21.30 Sprawa dla reportera 22.25 Sekundy, które zmieniły życie (9) 22.50 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 23.55 Magazyn kryminalny 997 – magazyn 0.45 Śnieżna śmierć – film akcji, Kanada (2015); reż.: Jason R. Goode; wyk.: Jamie Babner, Stefanie von Pfetten, Marie Avgeropoulos, Jamie Babner (dozwolone od lat 16) 2.25 Okupowani (6): Wrzesień – serial, Szwecja, Norwegia (2015) 3.25 Sprawa dla reportera 4.20 Notacje: Julian Kulski. Orzeł nad ciszą – cykl dokumentalny 4.35 Zakończenie dnia

TV P2

5.20 Koło fortuny (519) 6.00 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (59): Prawdziwa miłość 6.50 Operacja Zdrowie! 7.20 Familiada (2254) – teleturniej 07.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra 11.25 Rodzinka.pl 12 (232): Wilgotna Szeherazada 11.55 Barwy szczęścia (2076) 12.30 Koło fortuny (520) – teleturniej 13.15 Serial fabularny 14.10 Postaw na milion (167) – teleturniej 15.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (153): Osobne drogi (1) – serial, Niemcy (2008) 16.00 Koło fortuny (521) – teleturniej 16.35 Familiada (2255) – teleturniej 17.10 Więzień miłości (116) – serial, Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (731): Winowajcy – serial TVP 19.30 Rodzinka.pl 6 (132): Powrót – serial komediowy TVP 20.10 Whitney – dramat, USA (2015); reż.: Angela Bassett; wyk.: Yaya DaCosta, Arlen Escarpeta, Yolonda Ross (dozwolone od lat 16) 21.45 Pułkownik Kwiatkowski – komediodramat, Polska (1995); reż.: Kazimierz Kutz; wyk.: Marek Kondrat, Renata Danciewicz, Zbigniew Zamachowski, Adam Ferency, Artur Barciś 0.05 Pokerowy bluff – film fabularny, USA (2007); reż.: Curtis Hanson; wyk.: Eric Bana, Drew Barrymore, Robert Duvall, Debra Messing, Robert Downey Jr. 2.10 O mnie się nie martw 10 (9/13) – serial komediowy TVP 3.00 O mnie się nie martw 10 (10/13) 3.55 Art Noc: Europejski Stadion Kultury – Rzeszów 2019 (2) – koncert 4.50 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Korona królów (107) 6.40 Korona królów (108) 7.10 wojsko-polskie.pl

(64) 7.35 Borówka skrzat wyrusza w świat (9) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 Informacje kulturalne 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Wilnoteka 13.10 Barwy szczęścia (2023) 13.45 Miłość nad rozlewiskiem (4/13) 14.40 Zaginiona (4/7): Raj 15.30 Pod Tatrami 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (242): Rodzinna kolacja 16.25 Wschód 16.55 Borówka skrzat wyrusza w świat (9) 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.55 XVIII Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych – Rzeszów 2019 Koncert Galowy (2) 18.55 Barwy szczęścia (2023) 19.25 Powroty (6) 19.45 Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka (14) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 Tour de Pologne – kronika 20.45 Pitbull (6) (dozwolone od lat 16) 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 W rytmie disco 23.10 Focus on Poland (154) 23.30 Reportaż 0.00 Cafe piosenka 0.30 Rodzinka.pl (242): Rodzinna kolacja 1.00 Wschód 1.25 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (76) 7.00 Teleszkapy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.00 Więcej kultury 8.15 Kronika kulturalna 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Małopolska na rowery 9.05 Rolnik szuka żony 2 (9) 10.10 Jedź bezpiecznie 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Rączka gotuje 11.20 Czarna perła (43/67) 12.10 Liczy się pasja: Stanisław Kopala 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Podkarpackie ciekawostki 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Teleszkapy 14.30 Kronika dnia 14.48 Niecodziennie (8): Grupa Rekonstrukcji Historycznej 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (76) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Astronarium 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogody 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Wypad w plener 17.53 Turystyczna jazda 18.04 Pod Tatrami 18.13 Podróż z gołosem 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogody 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Kronika kulturalna 19.20 Parafia z sercem 19.45 Speed 2 19.55 Pogoda 20.00 Rączka gotuje 20.30 Rok w ogrodzie 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogody 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik Regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 Czarna perła (43/67) 0.50 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Lubin 1.00 Astronarium 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (77)

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.45 Malanowski i partnerzy (48, 49) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.40 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.40 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.10 Kobiety bez wstydu – komedia Polska (2016) 22.35 „50 pierwszych randek” – komedia romantyczna USA (2004)

8.00 19+ (379, 380) – serial paradokumentalny Polska 9.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 10.00 W-11 – Wydział Śledczy (1175, 1176) – serial fabularno-dokumentalny 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1177, 1178) – serial fabularno-dokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 22.30 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia – film przygodowy USA/Niemcy/Japonia/Wielka Brytania/Holandia (2003) 1.00 Top Model – reality show

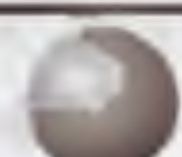
TVN 7

7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny Polska 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 2 – serial kryminalny 16.55 Dr House 2 – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Kasamowa – komedia USA (1997) 22.05 Nędznicy – musical USA/Wielka Brytania (2012) 1.25 Zagubieni 2 (24-ost.) – serial przygodowy

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów 7 – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (9, 10) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (74, 75) – serial obyczajowy 12.00 Najdziwniejsze zwierzęta świata 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny Polska 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela Meksyk (2017) 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny – film kryminalny Polska (2017) 23.00 Tuż przed tragedią (12, 13) – serial dokumentalny

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie 7.00 Górka Dolna 2 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Nash Bridges (30, 31) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (12, 13) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 16.00 Taniec śmierci – thriller USA (2016) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (163, 164) – serial obyczajowy 20.00 Nigdy nie będę twoja – komedia romantyczna USA (2007) 22.00 To nie jest kolejna komedia dla kretynów – komedia USA (2001) 23.40 Puls lata 23.55 Życzenie śmierci 5 – film sensacyjny USA (1994) 1.50 Zobacz to!

UCHWALENIE PLANU GOSPODARCZEGO

Zarządca przedstawia plan remontów na 2017 r. nie podając ani cen, ani skutków finansowych takich remontów. Ja uważam, że ceny ofertowe należy podać, bowiem dotyczy to modernizacji dwóch wind (jaki zakres modernizacji?), wymiany wentylatorów wyciągowych na dachu, wykonania instalacji odgromowej budynku i kotłowni.

★★★

Plan gospodarczy wspólnoty mieszkaniowej uchwalany jest zwykle przed zbieraniem ofert wykonawców konkretnego zadania. Konstrukcja planu powinna umożliwiać porównanie (zbilansowanie) przychodów i kosztów planowanych prac. Dlatego osoba sporządzająca projekt planu powinna mieć orientację w cenach, aby proponować ujęcie w planie kosztów prawdopodobnych, z ewentualną lekką nadwyżką. Każdy z właścicieli ma prawo zapoznania się z przyjętymi, jak i odrzuconymi ofertami, w tym z cenami zawartymi w tych ofertach. (sp)

WŁAŚCICIEL WYJECHAŁ

W naszej wspólnotie wielu właścicieli wynajmuje swoje mieszkania. Mieszkają oni w innych miastach lub za granicą. Z reguły nie odpowiadają na żadną korespondencję. Podejmowanie uchwał jest bardzo utrudnione, a czasem wręcz niemożliwe. Jakże jest wyjście?

★★★

Problem nieobecnych właścicieli dotyczy wielu wspólnot mieszkaniowych. Wyjściem z sytuacji jest umowa właścicieli lokali o zmianie sposobu zarządu, zawarta w formie aktu notarialnego (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o własności lokali), albo kierowanie do sądu każdej uchwały z wnioskiem o rozstrzygnięcie, co przy obecnej szybkości rozpatrywania spraw przez sądy jest równoznaczne z paraliżem działania wspólnoty. Żeby do tego nie dopuścić zarząd (lub sąsiedzi) musi starać się o pozyskanie pełnomocnictw od nieobecnych. (sp)

BELFEREK

BIURO TURYSTYCZNE

KRAKÓW, AL. SŁOWACKIEGO 52
TEL. 12 634 23 17 TEL. 12 417 11 98
TEL. KOM. 575 550 302
biuro czynne od pn do pt, w godz. 11:00-17:00
www.belferek.seo.pl

Truskawiec 2019

Turnusy rehabilitacyjne

z zabiegami i dojazdem z Krakowa

W cenie:
Przejazd na basie KRAKÓW - TRUSKAWIEC - KRAKÓW.
Konsultacja z lekarzem.
3 zabiegi lecznicze wg wskazań lekarza na miejscu.
Kuracja wodami leczniczymi „NAFTUSIA” na miejscu.
Wyżywienie: 3 x dziennie na miejscu. Ubezpieczenie.
Zapewnienie: policy 2 - noclegowa z łazienką i śniadaniem.

SUPER PROMOCJA 1150 zł

Terminy:

Turnus 11 - dniowy

09.06 - 19.06 1150
01.07 - 12.07 1150
13.07 - 23.07 1150

24.07 - 03.08 1150
04.08 - 14.08 1150
16.08 - 26.08 1150
27.08 - 06.09 1150
08.09 - 18.09 1150
19.09 - 29.09 1150
30.09 - 10.10 1150

WYCIĄŻKI FAKULTATYWNE:

- Zmieszanie Ławos
- Na opary do Ławos
- do Drożdżycy
- do Delfinarius
- Wycieczki zapoznawcze

BELFEREK

BIURO TURYSTYCZNE

KRAKÓW, AL. SŁOWACKIEGO 52
TEL. 12 634 23 17 TEL. 12 417 11 98
TEL. KOM. 575 550 302
biuro czynne od pn do pt, w godz. 11:00-17:00
www.belferek.seo.pl

Truskawiec 2019

Turnusy rehabilitacyjne

z zabiegami i dojazdem z Krakowa

W cenie:
Przejazd na basie KRAKÓW - TRUSKAWIEC - KRAKÓW.
Konsultacja z lekarzem.
4 zabiegi lecznicze wg wskazań lekarza.
Kuracja wodami leczniczymi „NAFTUSIA” i „MARYSIA” na miejscu.
Wyżywienie: 3 x dziennie na miejscu. Ubezpieczenie.
Zapewnienie: policy 2 - noclegowa, śniadanie, śniadanie, śniadanie.

PROMOCJA LIPIEC, SIERPIEŃ 1300 zł

Skuteczna terapia na niestrawność i choroby układu pokarmowego.

24.07 - 03.08 1300
04.08 - 14.08 1300
16.08 - 26.08 1300
27.08 - 06.09 1300
08.09 - 18.09 1300
19.09 - 29.09 1300
30.09 - 10.10 1300

WYCIĄŻKI FAKULTATYWNE:

- Ławos
- Opary do Ławos
- Drożdżycy
- Delfinarius
- Wycieczki zapoznawcze

POZIOMO: 6. prymulka, 9. wyzywający i lekceważący stosunek do życia, 10. wielka flota wojenna, 12. prezydent Czech w latach 2003-2013, 14. wybitny obywatel miasta, 15. naczynie utrzymujące ciepło, 18. maksimum lub minimum, 19. unika ludzi, 20. karczmarz, 22. cisza wśród ludzi, 25. owad pasożytniczy, 29. kraje Wschodu, 30. najwyższy punkt na niebie, 31. osobowy, dzierzawny lub wskazujący, 32. szefuje wyższą uczelnią, 33. ubieganie się o stanowisko lub funkcję.

PIONOWO: 1. pierwiastek chemiczny, srebrzystobiały metal, 2. porcja tytoniu do żucia, 3. tłum, rzesza, 4. chorwacki nacjonalista z II wojny światowej, 5. wino ziołowe, 7. poręczyciel, gwarant, 8. wycofywanie się, ucieczka, 11. kochanka, 13. fotografia postaci, portret, wizerunek, 16. np. równowaga, 17. płytka, przybrzeżna strefa dna morskiego, 21. oleista roślina o żółtych kwiatach, 23. przeciwieństwo prologu, 24. prezydent zastrzelony w Dallas, 26. stop miedzi z cynkiem, 27. mądry po niej Polak, 28. przepływa przez Żelazową Wolę, 29. kilof o dwóch ostrzach.

Rozwiązanie krzyżówki nr 29:

POZIOMO: 5. nawigator, 8. kablak, 9. marmur, 12. pustak, 13. koncha, 14. szlam, 15. rezeda, 17. plazma, 19. empatia, 20. Muminek, 23. grubas, 25. grobla, 27. hańba, 28. fetysz, 30. bielik, 31. tarcza, 32. cotton, 33. metodysta.

PIONOWO: 1. żarłok, 2. piskorz, 3. Marmara, 4. Bobrek, 6. hantle, 7. turnia, 10. supermarket, 11. Chamberlain, 16. dętka, 18. lemur, 21. plagiat, 22. Debrezyn, 24. brytan, 26. Oregon, 29. zaciek, 30. bataty.

Kraków

Ogrody Nowej Huty

9. EDYCJA KONKURSU NA WSPÓLNE TWORZENIE OGRODÓW

Ogrody Nowej Huty to program działań dla nowohuckiej zieleni w/w warsztaty ogrodnicze, spotkania tematyczne, parady, projektowanie i realizacja ogrodów wraz z mieszkańcami Nowej Huty.

Więcej informacji: www.ogrodynh.pl
 Pracownia Animacji Ekologicznej
 Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida
 Os. Goral 5 w Krakowie
 tel. 12 644 27 05 w. 2
 Zgłoszenia przyjmujemy do 15.07.2019

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWIA

• Od września nie zapalisz węglem i drewnem w Krakowie. Za miesiąc, 1 września, na terenie Krakowa wejdzie w życie całkowity zakaz palenia węglem i drewnem. Warto wiedzieć, jak mieszkańcy, restauratorzy, obsługujący punkty gastronomiczne oraz

NA STRAŻY MIASTA

osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie powinni przystosować się do nowych przepisów. Nowe przepisy oznaczają dla mieszkańców w praktyce: ■ brak możliwości palenia węglem i drewnem w Krakowie. Za złamanie zakazu grożą kary: mandat do 500 zł, a nawet grzywna do 5000 zł w przypadku nie przyjęcia mandatu; ■ brak możliwości palenia w kominkach. W instalacjach spalania paliw dopuszczone będzie stosowanie wyłącznie: gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego (w tym skroplonego gazu ziemnego), propan-butanu, biogazu rolniczego lub innego rodzaju gazu palnego oraz lekkiego oleju opałowego; ■ brak możliwości użytkowania posadowionych na stałe ciężkich grilli ogrodowych, np. murowanych, związanych z podłożem na stałe lub ciężkich grilli działających niezmiennie w jednym miejscu. Będzie można za to stosować przenośne, lekkie grille, ruszty, różną, z których korzysta się sezonowo, okazjonalnie, ponieważ w rozumieniu przepisów nie są one „instalacją”. Te kwestie regulowane są przez zapisy uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego oraz ustawy Prawo Ochrony Środowiska; ■ brak możliwości eksploatowania instalacji energetycznych, zainstalowanych w szklarniach, z wyjątkiem instalacji objętych obowiązkiem zgłoszenia lub pozwolenia na emisję.

• Strażnicy miejscy ujęli w nocy nietrzeźwego mężczyznę z woreczkiem marihuany i kilkunastoma tysiącami złotych. Przyznał się, że to jego własność i dodał, że w domu ma... dużo więcej. Dyżurny otrzymał zgłoszenie o mężczyźnie śpiącym przed blokiem. Wyślany patrol dobiegł go i zapytał, czy nie potrzebuje pomocy. Ten odparł, że mieszka w pobliżu i dojdzie do domu o własnych siłach. Wstał, a wtedy z kieszeni wypadł mu woreczek z suszem roślinnym przypominającym marihuanę. Ponadto okazało się, że ma przy sobie kilkanaście tysięcy złotych w gotówce. Wezwani na miejsce policjanci przejęli czynności wyjaśniające w tej sprawie.

• Strażnicy odnaleźli rodziców trzylatniego Wiktorka, który się zgubił. Zaplakanego chłopca zauważył patrol. Roztrzęsiony malec biegał i szukał pomocy. Strażniczka Dominika podeszła do niego. Nawiązała z trzylatkiem na tyle dobry kontakt, że po krótkiej chwili udało się odszukać jego mamę. Rodzina serdecznie podziękowała strażnikom za okazaną pomoc i życzliwość. (mp)

BIURO OGŁOSZEŃ
TEL. 12 643-44-33

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w bieżącym numerze.

Kupon jest ważny do 8 sierpnia 2019 roku.

Imię i nazwisko:

Adres:

Z KRONIKI POLICYJNEJ

OKRADLI STARSZĄ PANIĄ

Kilka dni temu policjanci z Komisariatu Policji VIII w Krakowie zatrzymali 64-latkę i jego 47-letnią towarzyszkę, którzy dopuścili się kradzieży rozbójniczej. Kobieta zabrała z portfela kartę bankomatową należącą do 71-latki, natomiast mężczyzna zapłacił przy jej użyciu za zakupy. Amatorzy cudzej własności zostali złapani przez funkcjonariuszy niedługo po tym jak dokonali kradzieży. Za swoje postępowanie odpowiedzą karnie.

19 lipca br. około godz. 13.30 na ławce w rejonie jednego z nowohuckich osiedli odpoczywała 71-letnia kobieta. Starsza pani położyła obok siebie torebkę, która „wpadła w oko” 47-latce i jej 64-letniemu kompanowi. Para rzemieślników podeszła do siedzącej na ławce kobiety i próbowała nawiązać z nią rozmowę. Następnie 47-latka, wyraźnie zainteresowana torebką, sięgnęła po nią i zaczęła przeglądać jej zawartość. 71-latka poruszona zachowaniem kobiety chciała odebrać jej swoją własność, rozpoczęły się przepychanki, w których silniejsza okazała się być 47-latka. Kobieta wykorzystując swoją przewagę wyrwała starszej pani torebkę, a następnie sięgnęła po portfel, z którego wyciągnęła kartę bankomatową i przekazała ją 64-letniemu kompanowi. Potem para pospieszenie się oddaliła z miejsca chcąc czym prędzej zrobić zakupy na cudzy rachunek. Mężczyzna wykorzystał skradzioną kartę kredytową płacąc nią za alkohol w pobliskim sklepie. Kolejnych zakupów złodzieje już nie zrobili, bowiem karta została zablokowana, a oni zatrzymani przez policjantów z Komisariatu Policji VIII w Krakowie.

Grupa funkcjonariuszy skierowana została na miejsce z polecenia dyżurnego, zaraz po tym, jak odebrał on telefon z informacją o kradzieży karty bankomatowej. Policjanci z Komisariatu Policji VIII w Krakowie udali się w teren gdzie, posiadając rysopis 47-latki i jej 64-letniego kompana, rozpoczęli poszukiwania amatorów cudzej własności. W jednym ze sklepów zauważyli osoby odpowiadające posiadanemu rysopisowi złodziei. Funkcjonariusze wylegitymowali kobietę i mężczyznę, a mając uzasadnione podejrzenie, że to sprawcy kradzieży, poddali ich kontroli osobistej. Podejrzenia policjantów okazały się słuszne, bowiem u 64-latka znaleziono skradzioną kartę bankomatową.

Kobieta i jej towarzysz zostali zatrzymani i przewiezieni do komisariatu, gdzie funkcjonariusze wykonali z nimi niezbędne czynności. Skradziona karta bankomatowa wróciła do właścicielki. Amatorzy cudzej własności za swoje postępowanie odpowiedzą karnie. Za przestępstwo kradzieży rozbójniczej grozi im do 10 lat więzienia. 64-latek odpowie również za kradzież, jest to przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 5.

ZAMIAST POMIDORÓW... KONOPIE INDYJSKIE

Policjanci z Wydziału do walki z Przestępczością Narkotykową Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, współpracując z kryminalnymi z Komisariatu Policji VIII w Krakowie zatrzymali mężczyznę podejrzanego o posiadanie znacznych ilości narkotyków oraz uprawę konopi indyjskich.

Małopolscy policjanci, zajmujący się na co dzień zwalczaniem przestępczości narkotykowej, w wyniku czynności operacyjnych wpadli na trop 35-letniego amatora środków odurzających. Kilka dni temu, wspólnie z kryminalnymi z VIII komisariatu przeszukali jego nowohuckie lokum oraz budynek jednorodzinny usytuowany na obrzeżach tej dzielnicy. Trop był słuszny. W mieszkaniu policjanci znaleźli wiaderko, w którym znajdowało się 150 g suszu marihuany. Natomiast w użytkowanym przez 35-latkę domu, stróżę prawa zabezpieczyli 149 g konopi indyjskich oraz sprzęt i aparaturę, służące do hodowli tych roślin. Jak się okazało, była to tylko część narkotyków. Pozostałe policjanci znaleźli w tunelu brezentowym. Tam, zamiast pomidorów, mężczyzna uprawiał konopie indyjskie. Łącznie kryminalni zabezpieczyli 54 krzewy oraz niemal 210 g suszu marihuany, który był rozsypany na stole. 35-latek został zatrzymany i przewieziony do komisariatu, gdzie usłyszał zarzuty posiadania znacznych ilości środków odurzających oraz uprawy konopi indyjskich. Prokurator zastosował wobec podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji oraz zakazu opuszczania kraju. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności.

KREWKI EKSPEDIENT

W miniony poniedziałek, około godz. 0.20, policjanci z Oddziału Prewencji Policji w Krakowie z polecenia dyżurnego, udali do jednego ze sklepów spożywczych na terenie krakowskiego Śródmieścia. Przed sklepem funkcjonariusze zastali grupę kilku osób, które na widok mundurowych zaczęły wykrzykiwać, że w środku znajduje się agresywny i wyposażony w broń sprzedawca.

Policjanci weszli do środka i zatrzymali 27-letniego ekspedienta. Mężczyzna tłumaczył się, że w trakcie obsługi klientów rozpoznał w jednym z nich osobę, która kilka dni wcześniej miała jego zdaniem zniszczyć drzwi sklepu. Dlatego też zabrał należący do 22-latka dokument tożsamości i chciał spisać z niego dane osobowe mężczyzny. Wtedy zareagowała 18-letnia koleżanka rzekomego wandala, która zażądała, aby ekspedient oddał zabrany dokument i, próbując odebrać mu go siłą, zadrapała jego dłoń. Sprzedawca widząc tak zdecydowaną reakcję dziewczyny użył wobec niej gazu pieprzowego. Następnie tak samo postąpił wobec 22-latka, który uderzył go w twarz. Sytuacja stawała się coraz bardziej napięta i dynamiczna. Grupa młodych klientów wybiegła na zewnątrz, gdzie ekspedient ponownie miał „potraktować” ich gazem. Ci w odwecie mieli użyć wobec niego siły fizycznej i gazu pieprzowego. Sprzedawca nie pozostał im dłużny, podbiegł do lady i wyciągnął schowany w szafce pistolet pneumatyczny, po czym wybiegł ze sklepu i oddał z niego kilka strzałów w powietrze.

Funkcjonariusze zatrzymali 27-latkę oraz zabrali go na komisariat policji, gdzie przeprowadzili z nim dalsze czynności. Policjanci przejęli zapis z monitoringu. Młody mężczyzna odpowie karnie za bezpośrednie narażenie życia i zdrowia innych osób oraz za przywłaszczenie dokumentu tożsamości, za co grozi mu do 3 lat więzienia. (jdz)

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Joanny Bator pt. „Ciemno, prawie noc” (wyd. WAB). Głośna polska powieść. Reporterka Alicja Tabor po latach nieobecności wraca do Wałbrzycha, miasta, w którym się wychowywała. Nic nie jest tu tak, jak być powinno – od kilku miesięcy znikają dzieci, zwierzęta są mordowane, a mieszkańców opłakuje mesjanistyczno-narodowe szaleństwo.

Teatrzyk Mamy i Taty – nowohucki wynalazek

Takie rzeczy mogą dziać się tylko tu, tylko w Nowej Hucie! Od 6 lat rodzice nowohuckich przedszkolaków przygotowują wyjątkowe przedstawienia. Profesjonalne spektakle teatralne z pełną scenografią i wyjątkowymi kostiumami zachwycają! Wszyscy, którzy mają okazję je obejrzeć są zgodni – to teatralny majstersztyk! Jedyne czego można żałować to tego, że każdy z tych spektakli prezentowany jest na scenie tylko jeden raz!

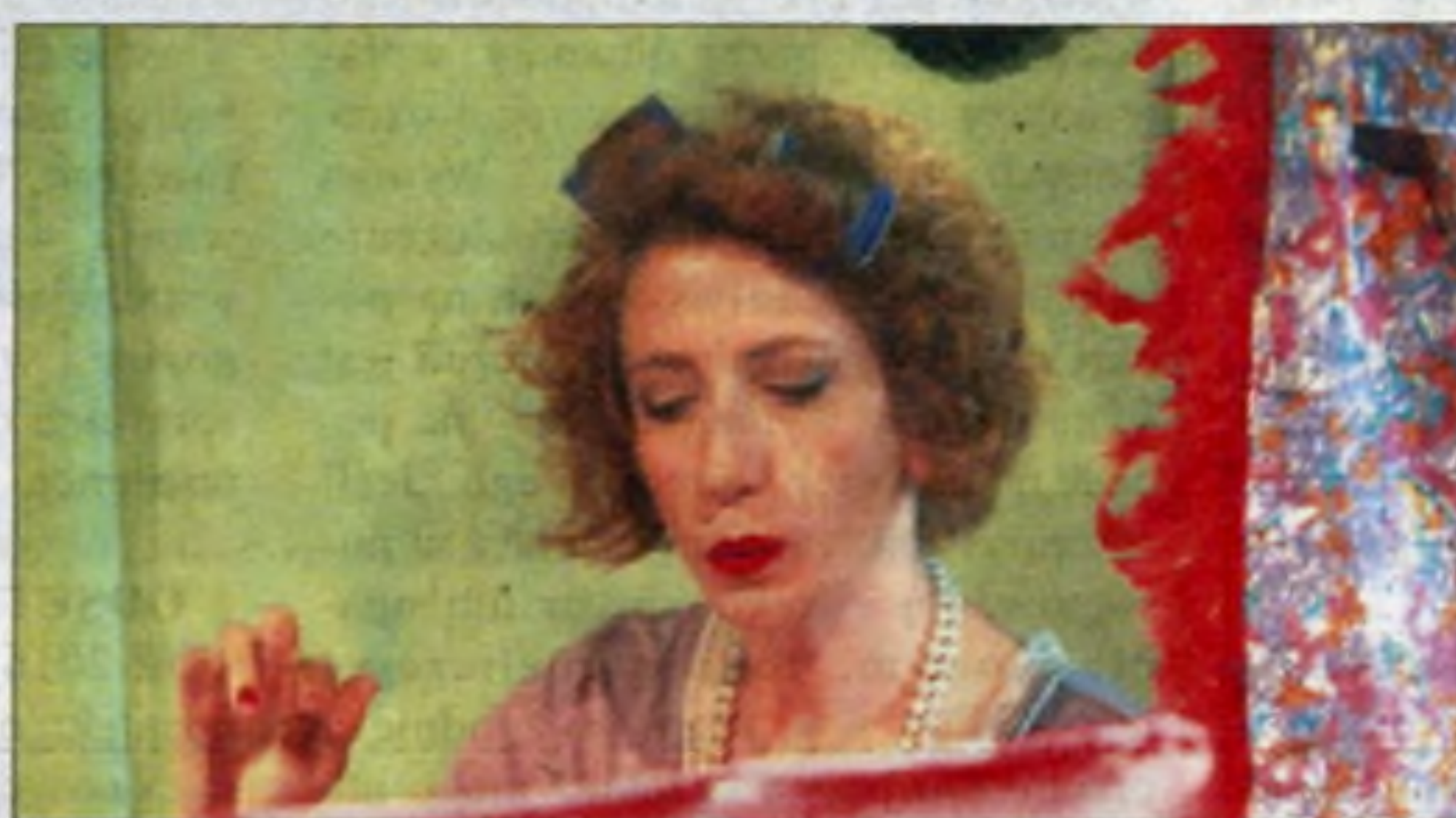
Wszystko zaczęło się w Samorządowym Przedszkolu nr 104 na os. Hutniczym gdzie rodzice dzieciaków corocznie przygotowują dla nich przedstawienie. Rozmach i poziom jaki prezentowali skłonił dyrektora pla-

cówki Celinę Piwowarczyk do próby rozszerzenia pomysłu na wszystkie nowohuckie przedszkola. Pierwszy Nowohucki Przegląd Grup Teatralnych Rodziców „Teatr Mamy i Taty”, który odbył się w 2014 roku rzucił widzów

na kolana! To, że na widok rodziców na scenie „oszałały” przedszkolaki – to było do przewidzenia, ale spektakle wywarły ogromne wrażenie również na goszczących na widowni radnych oraz dyrektorach przedszkoli. Scenografie wykonane z wyjątkową precyzją, kostiumy godne desek najlepszych teatrów a nade wszystko aktorski kunszt jakim wykazali się rodzice – wszystko to skłoniło obecnych do jednej refleksji. To trzeba kontynuować! Tak też się stało. Teatr Mamy i Taty to

coroczna tradycja w nowohuckich przedszkolach. Przegląd odbywa się w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida, który od samego początku jest partnerem wydarzenia. Przed po brzegi wypełnioną widownią kina Sfinks pojawiają się rodzice przedszkolaków, którzy na kilkanaście minut stają się aktorami, zupełnie wyjątkowymi aktorami... jednego widza! Bo choć zachwyceni są bez wyjątku wszyscy oglądający spektakl, nie sposób ukryć, że to relacja jeden na jeden! Ten moment

kiedy stremowany rodzic wypowiada pierwszą kwestię i gdzieś na widowni w jednym serduszku zapala się ogień miłości i wyjątkowa duma znajduje wyraz w radosnym okrzyku: Mama!! Tata!! Ten moment sprawia, że być może radni czy przemile panie dyrektorki nowohuckich przedszkoli żałują że spektakl zaprezentowany został tylko raz. Rodzice jednak mówią – nie żałujemy tych godzin przygotowań! Dla uśmiechu i radości naszych dzieci, warto!

DOCHODZENIE NALEŻNOŚCI PRZEZ WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE I SPÓŁDZIELNIE

Płynność finansowa to zdolność do spłacania bieżących zobowiązań oraz do dokonywania zakupów wszelkiego rodzaju towarów i usług. Płynność finansowa wspólnot i spółdzielni zależy przede wszystkim od skuteczności egzekwowania należności. Dochodzenie należności to proces wieloetapowy, który rozpoczyna się od weryfikacji potencjalnego kontrahenta, poprzez tzw. miękką windykację, aż do etapu sądowego i egzekucji komorniczej. W artykule przedstawiono wybrane pojęcia związane z tym zagadnieniem, celem przybliżenia tej ważnej tematyki.

WERYFIKACJE KONTRAHENTA

Kwestia sprawdzenia kontrahenta spółdzielni czy wspólnoty, ma szczególne znaczenie w przypadku zawierania umów najmu lokali użytkowych. Numer NIP przedsiębiorcy możemy zweryfikować na portalu podatkowym Ministerstwa Finansów. Drugą możliwością weryfikacji jest uzyskanie oficjalnej informacji z urzędu skarbowego, na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. Wniosek o wydanie informacji sporządza się na druku NIP-S/W. W portalu podatkowym można również sprawdzić, czy kontrahent posiada status czynnego podatnika VAT. Po wpisaniu numeru NIP uzyskujemy informację, czy kontrahent jest czynnym podatnikiem VAT, czy nie jest czynnym podatnikiem, bądź czy zarejestrował się jako podatnik VAT zwolniony. Status podatkowy przedsiębiorcy możemy również potwierdzić na wniosek – zgodnie z art. 96 ust. 13 ustawy o VAT, naczelnik urzędu skarbowego jest obowiązany potwierdzić, czy podatnik jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny lub zwolniony. Potwierdzenie wydaje się w formie zaświadczenia, a opłata skarbową wynosi 21 zł.

Można również skorzystać z możliwości, jakie wynikają z ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Przepisy ustawy umożliwiają wpisanie do rejestrów dłużników prowadzonych przez Biura Informacji Gospodarczej (BIG) zarówno przedsiębiorców, jak i osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej-konsumentów. Aby skorzystać z rejestru prowadzonego przez BIG, należy w pierwszej kolejności zawrzeć z jednym z BIG-ów umowę o udostępnienie informacji gospodarczych. Do rejestru trafiają dłużnicy w sytuacji, gdy zadłużenie wynosi co najmniej 500 zł – jeśli dłużnik jest przedsiębiorcą i co najmniej 200 zł – jeśli dłużnik jest konsumentem, a od terminu powstania zaległości upłynęło minimum 30 dni. Obowiązkowo wierzyciel musi wysłać dłużnikowi listem poleconym wezwanie do zapłaty (lub dostarczyć je do rąk własnych) na 30 dni przed umieszczeniem danych dłużnika w Rejestrze Dłużników BIG. 13 listopada 2017 r. weszła w życie nowelizacja ww. ustawy, która wprowadziła możliwość przeprowadzania, przez BIG prowadzące rejestry dłużników, analizy wiarygodności płatniczej podmiotów niebędących konsumentem (nowy art. 313 ustawy). Przy czym, jak stanowi ustawa, przez wiarygodność płatniczą rozumie się zdolność terminowego wywiązania się z

zobowiązania pieniężnego wynikającego z umowy. Warunkiem otrzymania analizy jest zawarcie umowy o jej sporządzenie. Biuro dokonuje analizy wiarygodności w opracowany przez siebie sposób.

WEZWANIE DO ZAPŁATY

Pierwszą czynnością, którą powinien podjąć wierzyciel w przypadku gdy pomimo wykonania usługi i upływu terminu płatności nie otrzymał należnych środków, jest wysłanie wezwania do zapłaty. Wystanie wezwania nie jest wymagane żadnymi przepisami prawa, teoretycznie można wnieść też pozew do sądu bez jego uprzedniego wysłania. W praktyce natomiast wysłanie wezwania jest pożądane z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze, brak wezwania do zapłaty może nieść dla wierzyciela niekorzystne konsekwencje związane z obciążeniem go kosztami procesu, a mianowicie zgodnie z art. 101 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej k.p.c.) zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Po drugie, od 1 stycznia 2016 roku pozew do sądu musi być poprzedzony podjęciem próby mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu (art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c.). Z dotychczasowej praktyki sądów wynika, że brak informacji w pozwie o podjętej próbie mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu oraz brak wyjaśnienia przyczyn niepodjęcia próby mediacji skutkuje zwróceniem pozwu z powodu braków formalnych. Tak uznał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z 1 września 2016 r., sygn. akt: I ACZ 682/16: *W razie niewskazania w pozwie informacji, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia (art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c.), przewodniczący wzywa powoda do usunięcia zaistniałego braku formalnego pod rygorem zwrotu pozwu.*

W wezwaniu należy wskazać: jakiej należności dochodzimy, informację o upływie terminu płatności, naliczaniu odsetek za zwłokę oraz konsekwencjach braku zapłaty. Określamy również termin na uregulowanie wpłaty. Zasadne wydaje się wyznaczenie dłużnikowi terminu nie krótszego niż 7 dni, przy czym jego bieg rozpoczyna się od momentu, gdy dłużnik otrzymał wezwanie w taki sposób, że mógł się z nim zapoznać.

Dopuszczalne jest, aby spółdzielnia np. w umowie najmu lokalu użytkowego zawartej z innym przedsiębiorcą ustaliła, że za czynności windyka-

cyjne naliczona zostanie dłużnikowi opłata. Zgodnie bowiem z ustawą o terminach zapłaty, w transakcjach handlowych jest możliwość obciążenia opłatą za windykację przedsiębiorcy, a wysokość opłaty wynosi równowartość 40 euro.

Natomiast zastrzeżenie naliczania takich opłat na rzecz konsumentów w umowach jest uznawane za tzw. niedozwolone klauzule umowne.

ZALICZANIE WPLAT OD DŁUŻNIKA

Reguły zaliczania wpłat mogą być ustalone w umowie. Wówczas w takim zakresie, w jakim umowa określa sposób zarachowania, zastosowanie art. 451 k.c. będzie wyłączone. Jeśli jednak nie uczyniono tego, to należy postępować zgodnie z zasadami wynikającymi z tego przepisu. W sytuacji gdy dłużnik ma kilka długów tego samego rodzaju (np. zaległości w opłatach eksploatacyjnych za dwa i więcej miesięcy) i wskazał przy zapłacie, który dług reguluje, to wierzyciel jest takim wyborem dłużnika związany – nie może zaliczyć wpłaty na inny dług. Jeśli dłużnik wskazał, który dług reguluje, wierzyciel ma pole manewru tylko w zakresie odsetek. To, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne, co wynika z art. 451 § 1 k.c. W przypadku gdy dłużnik mający kilka długów dokonuje wpłaty, która nie wystarcza na pokrycie ich wszystkich i nie wskazuje, w jaki sposób ma ona zostać zaliczona, to prawo wyboru zaliczenia wpłaty przechodzi na wierzyciela. To zaliczenie będzie wiążące dla dłużnika wtedy, gdy przyjmie on pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów. Wówczas dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu (art. 451 § 2 k.c.). W przypadku gdy ani dłużnik nie wskazał, na jaki dług zaliczyć wpłatę, ani nie mamy do czynienia z wyborem dokonany przez wierzyciela i przyjęciem stosownego pokwitowania przez dłużnika, wpłatę należy zaliczyć według reguł określonych w art. 451 § 3 k.c. Wynika z niego, że spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych – na poczet najdawniej wymagalnego. Jeśli natomiast otrzymujemy wpłaty w postępowaniu egzekucyjnym lub upadłościowym, to nie rozliczamy ich według ww. reguł, a zgodnie z przepisami prawa egzekucyjnego lub upadłościowego.

POZEW DO SĄDU

W przypadku braku reakcji dłużnika na wezwanie do zapłaty następnym krokiem jest złożenie do sądu pozwu o zapłatę. Pozew o zapłatę musi przede wszystkim spełniać kryteria pisma procesowego, które składa się z kilku niezbędnych elementów określonych w art. 126 k.p.c. Dodatkowo należy w nim wskazać wartość przedmiotu sporu, oznaczenie miejsca lub siedziby stron oraz

ich numer PESEL, a w razie jego braku NIP lub numer KRS. Dodatkowo każdy pozew musi zawierać: dokładnie określone żądanie oraz – od czasu wprowadzenia zmian w przedawnieniu – oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia. Kolejnym koniecznym elementem pozwu jest przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie.

W postępowaniu cywilnym w imieniu wspólnoty mieszkaniowej, w zależności od formy sprawowania zarządu nieruchomością wspólną, występować mogą członkowie zarządu. Może to być również podmiot zewnętrzny – licencjonowany zarządca nieruchomością, któremu zarząd powierzono w umowie współwłaścicieli, zawartej w formie aktu notarialnego, w formie uchwały współwłaścicieli zaprotokołowanej przez notariusza, któremu zarząd wspólnoty mieszkaniowej zlecił świadczenie usług w zakresie zarządzania nieruchomością wspólną i został on umocowany przez zarząd do reprezentowania wspólnoty. Zarząd (lub zarządca) występuje w tym przypadku zawsze w imieniu wspólnoty mieszkaniowej, a nie w imieniu własnym (uchwała SN z 20 lipca 1999 r., sygn. akt: III CZP 19/99, w której sąd stwierdził, że zarządca nieruchomości wspólnej w rozumieniu przepisów ustawy o własności lokali nie jest legitymowany w ramach powierzonego mu administrowania tą nieruchomością do dochodzenia na swoją rzecz należności z tytułu zaliczek na koszty zarządu wymienioną nieruchomością). Dochodzenie należności w oparciu o art. 15 ust. 2 u.w.l. jest czynnością mieszczącą się w zakresie zwykłego zarządu nieruchomością wspólną (uchwała SN z 18 października 2013 r., sygn. akt: III CZP 42/13).

Z kolei w przypadku wspólnot mieszkaniowych obejmujących nie więcej niż siedem lokali w imieniu wspólnoty może występować samodzielnie współwłaściciel nieruchomości. Zgodnie z zasadami dotyczącymi współwłasności, wynikającymi z Kodeksu cywilnego, każdy ze współwłaścicieli może wykonywać wszelkie czynności i dochodzić wszelkich roszczeń, które zmierzają do zachowania wspólnego prawa. Każdy współwłaściciel może zatem wnieść pozew i występować przed sądem w sprawach dotyczących nieruchomości wspólnej.

ODSETKI OD ZALEGŁOŚCI

Od 2016 r. występują trzy rodzaje odsetek: odsetki kapitałowe, odsetki ustawowe za opóźnienie, odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. Odsetki kapitałowe wynoszą 5 proc. w skali roku, a podstawą prawną ich stosowania jest art. 359 k.c. Odsetki za opóźnienie są naliczane za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Wynoszą one 7 proc. w skali roku, a ich podstawą jest art. 481 § 2 k.c. Ostatnim rodzajem odsetek są odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, o których mowa w ustawie o terminach zapła-

ty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 403). Przepisy ww. ustawy mają charakter szczególny w stosunku do przepisów Kodeksu cywilnego, co w rezultacie oznacza, że w przypadku transakcji handlowych pomiędzy przedsiębiorcami w pierwszej kolejności będziemy stosować wspomnianą wyżej ustawę.

PRZEDAWNIE NIE NALEŻNOŚCI GŁÓWNEJ I ODSETEK

Okres przedawnienia to czas, po upływie którego dłużnik może skutecznie uchylić się od zapłaty długu. Okres przedawnienia jest obliczany od dnia następnego po tym, w którym minął termin zapłaty. Podstawowymi okresami przedawnienia są: 6 lat dla roszczeń majątkowych i roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu (np. nakazem zapłaty) oraz 3 lata dla roszczeń okresowych (czynsz najmu, odsetki). Przedawnienie dla roszczeń, których okres przedawnienia wynosi 2 lata lub więcej następuje z ostatnim dniem roku kalendarzowego. Skoro, jak wskazałem wyżej, roszczenia z tytułu odsetek przedawniają się po upływie 3 lat, to odsetki przedawniają się również z ostatnim dniem roku kalendarzowego.

W przypadku gdy zobowiązanie powstało przed 9 lipca 2018 r. dla ustalenia terminu przedawnienia konieczna jest analiza przepisów przejściowych, które wprowadziły nowelizację Kodeksu cywilnego w zakresie przedawnienia. Zasada ogólna stanowi, że nowy krótszy 6-letni termin przedawnienia ma zastosowanie również do roszczeń powstałych przed 9 lipca 2018 r. i w tym dniu zaczyna swój bieg od nowa – z zastrzeżeniem, że krótszy termin ma pierwszeństwo. Należy więc najpierw ustalić, czy termin przedawnienia wg nowych przepisów (6 lat) jest dłuższy czy krótszy (wg starych przepisów 10 lat).

Jak wspomniano wyżej – roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie, będąc roszczeniem o świadczenia okresowe, przedawnia się po 3 latach. Zasadę tę potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z 26 stycznia 2005 r., sygn. akt: III CZP 42/04. Z uchwały tej wynika również, iż analizując kwestię przedawnienia odsetek, należy rozróżnić dwa przypadki, bowiem termin przedawnienia odsetek od należności niezapłaconych w ogóle różni się od terminu przedawnienia odsetek należności zapłaconych, ale z opóźnieniem. W pierwszym przypadku, gdy dopuści się do przedawnienia roszczenia głównego, to roszczenie o odsetki od tego roszczenia przedawnia się również. Natomiast jeśli dłużnik dokona zapłaty należności głównej z opóźnieniem, ale przed terminem jej przedawnienia, wówczas odsetki z opóźnienia w zapłacie takiej należności nie przedawniają się w terminie przewidzianym dla roszczenia głównego, a uzyskują niezależny od należności głównej charakter i przedawniają się z upływem przewidzianego w art. 118 k.c. trzyletniego okresu

przedawnienia. Roszczenie o zapłatę odsetek powstaje z chwilą opóźnienia się dłużnika w spełnieniu świadczenia głównego, tj. od dnia następującego po terminie płatności.

Przez długi czas niejednolicie postrzegana była także kwestia przedawnienia odsetek zasądzonych orzeczeniem sądowym. Wynikało to z tego, że trzyletni termin przedawnienia odsetek doznaje pewnych modyfikacji na skutek zasądzenia roszczenia przez sąd. Jak bowiem wynika z art. 125 k.c., termin przedawnienia roszczenia wynikającego z wyroku wynosi 6 lat, natomiast w przypadku objęcia wyrokiem odsetek roszczenia o odsetki należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Wobec wątpliwości w zakresie sposobu wyliczenia terminu przedawnienia odsetek zasądzonych wyrokiem sądu stanowisko w tym względzie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 15 stycznia 2014 r. (sygn. akt: I CSK 197/13).

Wskazał on, iż określony w art. 125 § 1 k.c. dziesięcioletni termin przedawnienia (taki termin przedawnienia obowiązywał w dacie wyrokowania) ma zastosowanie do stwierdzonych wyrokiem roszczeń o odsetki za opóźnienie wymagalnych w dacie uprawomocnienia się wyroku. Trzyletniemu przedawnieniu ulegają natomiast stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku. Aby więc nie narazić się na zarzut przedawnienia roszczenia sformułowany w pozwództwie przeciwegzekucyjnym, chociażby co do kwoty odsetek należnych po dniu uprawomocnienia się wyroku (świadczeń okresowych należnych w przyszłości), koniecznym będzie złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie trzech lat od uprawomocnienia się nakazu zapłaty.

ODESETKI W POZWIE

Żądając zapłaty odsetek za opóźnienie, mamy dwa wyjścia. Pierwsze to żądać odsetek za każdą z zaległości w opłacie eksploatacyjnej (w spółdzielni) lub zaliczkach na koszty zarządu (w wspólnocie) oddzielnie. Jeśli np. opłata za mieszkanie wynosiła 500 zł miesięcznie i właściciel zalega z zapłatą za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. łącznie, to w pozwie można żądać ustawowych odsetek: od kwoty 500 zł – za okres od 11 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty; od kwoty 500 zł – za okres od 11 lutego 2019 r. do dnia zapłaty; od kwoty 500 zł – za okres od 11 marca 2019 r. do dnia zapłaty. Drugie rozwiązanie polega na wyliczeniu, ile wynoszą zaległe odsetki na dzień poprzedzający dzień złożenia pozwu. Następnie wyliczone w ten sposób odsetki dodaje się do kwoty należności głównej (tzw. kapitalizacja odsetek w pozwie). Zatem kwota należności głównej będzie wyższa o tak wyliczone odsetki. Natomiast w pozwie żąda się zapłaty ustawowych odsetek od należności głównej za okres od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty. Dzięki temu rozwiązaniu możliwe jest naliczanie odsetek od zaległych odsetek.

Pierwsze rozwiązanie skutkuje generalnie niższą opłatą od pozwu, bowiem z art. 20 k.p.c. wynika, że

do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego. Zatem opłata od pozwu naliczana jest jedynie od należności głównej. Natomiast w przypadku skapitalizowania odsetek i dodania ich do żądania głównego opłata obliczana będzie od całości dochodzonej kwoty, jednak odsetki ustawowe za opóźnienie doliczane będą od kwoty roszczenia głównego powiększonej o skapitalizowane odsetki. Z art. 482 § 1 k.c. wynika bowiem, że od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie pozwództwa. Natomiast kapitalizacja odsetek w pozwie jest dobrym rozwiązaniem z

albo zaskarżyć w odpowiednim terminie nakaz zapłaty do sądu. Niezaskarżony nakaz zapłaty wywiera takie skutki prawne jak prawomocny wyrok sądowy.

Nakaz zapłaty można uzyskać w następujących postępowaniach: nakazowym, upominawczym i uproszczonym. Zazwyczaj faktury (rachunki, noty) nie są podpisane przez dłużnika i nie mamy dokumentu o uznaniu przez niego roszczenia, dlatego właściwym będzie postępowanie upominawcze. Zgodnie z art. 505¹ pkt 2 k.p.c., dla roszczeń o zapłatę czynszu najmu lokali mieszkalnych i opłat obciążających najemcę oraz opłat z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej

wspólnocie mieszkaniowej nie podlegają rozpoznaniu w trybie uproszczonym. Okoliczność, że sprawa o zapłatę opłat w spółdzielni mieszkaniowych jest bardzo zbliżona w swoim charakterze do spraw z powództwa wspólnoty mieszkaniowej o zapłatę należności z tytułu korzystania z lokalu nie zmienia faktu, że ta ostatnia nie mieści się w zamkniętym katalogu określonym w art. 505¹ k.p.c. Opłaty na koszty zarządu nieruchomością wspólną nie mieszczą się w żadnej z kategorii wymienionej w tym przepisie, albowiem nie wynikają ze stosunku najmu ani z korzystania z lokalu w spółdzielni mieszkaniowej. Z art. 15 ust. 2 ustawy o własności lokali wynika, że należności z tytułu kosztów zarządu mogą być dochodzone w postępowaniu upominawczym, bez względu na ich wysokość. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 8 października 2008 r. (sygn. akt: V CSK 133/08) [...] art. 15 ust. 2 u.w.l. ma charakter wyłącznie procesowy, wprowadzony został po to, by ułatwić dochodzenie sądowe roszczeń z tytułu zaliczek w okresie, gdy art. 498 k.p.c. przewidywał możliwość dochodzenia w postępowaniu upominawczym tylko należności do kwoty 5000 zł. To, że ustawodawca przez przeoczenie nie uchylił art. 15 ust. 2 u.w.l., gdy po zmianie art. 498 k.p.c. utracił on znaczenie, nie zmienia w żadnym stopniu jego wyłącznie procesowego charakteru.

Jeśli dłużnik nie zaskarży nakazu zapłaty, staje się on prawomocny. Następnie należy wnieść o nadanie klauzuli wykonalności. Klauzula wykonalności to oficjalne stwierdzenie przez sąd, że tytuł egzekucyjny (tj. nakaz zapłaty) może być podstawą wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Ma ona formę pieczętki przystawianej na nakazie zapłaty. Nakaz zapłaty opatrzone klauzulą wykonalności jest tytułem wykonawczym, którego posiadanie umożliwia skierowanie sprawy do egzekucji komorniczej.

SKARGA PAULIAŃSKA

Zdarzają się sytuacje, że dłużnik, wobec którego na nasze zlecenie egzekucję prowadzi komornik, wyzbywa się majątku poprzez darowizny swojego majątku, w szczególności na rzecz osób bliskich. Takie działanie oczywiście utrudnia egzekucję i czyni ją w zasadzie bezskuteczną. W takiej sytuacji wierzyciel może wystąpić ze skargą pauliańską, aby zaskarżyć te czynności dłużnika. Zgodnie z art. 527 k.c., gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Zatem w przypadku uwzględnienia przez sąd pozwu czynność prawna jest bezskuteczna wobec wierzyciela, który może prowadzić egzekucję ze składników majątkowych objętych skargą pauliańską tak, jakby w dalszym ciągu były one własnością dłużnika.

W przypadku darowizny nieruchomości należy złożyć do komornika wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości osoby trzeciej (osoby obdarowanej) wraz z tytułem wykonawczym i prawomocnym wyrokiem uznającym umowę darowizny za bezskuteczną względem wierzyciela. Natomiast sam wniosek o wszczęcie egzekucji składa się przeciwko dłużnikowi, a nie przeciwko osobie obdarowanej (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2012 r., sygn. akt: III CZP 79/12).

WNIOSEK O UPADŁOŚĆ

W praktyce obrotu gospodarczego, w przypadku trudności z egzekwowaniem należności, wierzyciele osobiscie składają tzw. windykacyjne wnioski o ogłoszenie upadłości. Przy czym bardziej zależy im na odzyskaniu długu, niż na odzyskaniu go w toku postępowania upadłościowego. Upadłość ogłasza się w stosunku do dłużników, przede wszystkim przedsiębiorców, którzy stali się niewypłacalni w rozumieniu art. 11 ustawy Prawo upadłościowe. Uprawnienie do złożenia takiego wniosku przez wierzyciela osobistego wynika z art. 20 ustawy Prawo upadłościowe. Wierzyciel, składając wniosek o ogłoszenie upadłości, inicjuje jednak postępowanie, które ma służyć zaspokojeniu nie tylko jego należności, ale również należności przysługujących innym podmiotom. Dla wierzyciela zaletą złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest to, że majątek dłużnika ulega zabezpieczeniu. Jednak z drugiej strony dochodzenie należności w postępowaniu upominawczym i egzekucja komornicza może trwać znacznie krócej niż całe postępowanie upadłościowe. Należy również pamiętać, że nie można nadużywać wniosku o ogłoszenie upadłości, gdyż ustawa Prawo upadłościowe w art. 34 przewiduje sytuację tzw. wierzyciela w złej wierze. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku złożenia przez wierzyciela wniosku w złej wierze, sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, obciąża wierzyciela kosztami postępowania i może nakazać mu złożenie publicznego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Wierzyciel może być uznany za będącego w złej wierze wówczas, gdy składając wniosek wiedział, że brak jest podstaw do ogłoszenia upadłości. Należy również pamiętać, że zgodnie z art. 29a ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe wykonanie przez dłużnika zobowiązań wobec wnioskodawcy po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania. W stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. zapłata przez dłużnika należności powodowała, że wierzyciel cofał swój wniosek (tracił legitymację procesową), a sąd umarzał postępowanie. Obecnie natomiast sąd nie jest związany takim wnioskiem i teoretycznie może wydać postanowienie o ogłoszeniu upadłości, jeśli są inni niezaspokojeni wierzyciele.

Opłata sądowa od wniosku o ogłoszenie upadłości wynosi 1000 zł, a zaliczka na poczet wydatków w postępowaniu o ogłoszenie upadłości stanowi kwotę w wysokości jednokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (art. 22a ustawy Prawo upadłościowe).

ŚLAWOMIR PIETRZYK

Fot. autor

punktu widzenia ich przedawnienia. Generalnie zasadą jest, że odsetki za opóźnienie przedawniają się z upływem trzech lat. Tak uznał Sąd Najwyższy w uchwale z 26 stycznia 2005 r. (sygn. akt: III CZP 42/04). Sąd Najwyższy stwierdził, że zasadą jest, iż do roszczeń o odsetki za opóźnienie w zapłacie stosuje się trzyletni termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe, o których mowa w art. 118 k.c. Obowiązuje również zasada, że odsetki przedawniają się oddzielnie za każdy dzień opóźnienia. Oznacza to w praktyce, że trzyletni termin przedawnienia odsetek za opóźnienie należy liczyć oddzielnie za każdy dzień opóźnienia. Jednakże dokonując kapitalizacji odsetek, doprowadzimy do tego, że odsetki staną się roszczeniem głównym, a wówczas ich przedawnienie nastąpi z upływem 6 lat, nawet wówczas jeżeli termin przedawnienia roszczenia tego rodzaju byłby krótszy. Trzyletni termin przedawnienia będzie natomiast obowiązywał dla kolejnych odsetek, tj. odsetek od odsetek.

NAKAZ ZAPŁATY

Po rozpatrzeniu pozwu sąd wydaje nakaz zapłaty na podstawie oświadczeń i dowodów przedstawionych w pozwie złożonym przez wierzyciela. Odbyma się to na posiedzeniu niejawnym, bez wyznaczania rozprawy. Strony nie biorą udziału w tym posiedzeniu. Pozwany dłużnik nie otrzymuje pozwu przed wydaniem nakazu zapłaty. Zazwyczaj o sprawie dowiaduje się w chwili doręczenia mu nakazu zapłaty i odpisu pozwu. Po jego otrzymaniu dłużnik może zapłacić zasądzoną na rzecz wierzyciela kwotę

bez względu na wartość przedmiotu sporu właściwe jest postępowanie uproszczone. Jednakże, jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 lipca 2017 r. (sygn. akt: I CNP 3/17) [...] z art. 505¹ pkt 1 k.p.c. wynika – co potwierdzają literatura i orzecznictwo (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2003 r., III CZP 77/03, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 109) – że postępowanie uproszczone stosuje się w sprawach o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych, a w sprawach o roszczenia wynikające z rękojmi lub gwarancji jakości lub niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową sprzedaży konsumenckiej, jeżeli wartość przedmiotu umowy nie przekracza tej kwoty. Z postępowania uproszczonego wyłączono zatem wszystkie roszczenia wynikające z czynności innych niż umowa. Nie ma również wątpliwości, że wszystkie sprawy, jakie ustawodawca opisał w art. 505¹ pkt 2 k.p.c., mieszczą się w definicji ujętej w pkt 1; sprawy o zapłatę czynszu najmu lokali mieszkalnych i opłat obciążających najemcę są bowiem sprawami wynikającymi z umowy. Dotyczy to także spraw o zapłatę opłat z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego spółdzielni mieszkaniowej, gdyż stosunek nawiązany – na skutek przyjęcia do spółdzielni – między członkiem i spółdzielnią (niezależnie zresztą od charakteru spółdzielni), zwany stosunkiem członkostwa, jest stosunkiem cywilnoprawnym, mającym u swojego podłoża umowę.

Natomiast roszczenia o zapłatę zaległości z tytułu kosztów zarządu nieruchomością wspólną we

NOWE TRAMWAJE DLA KRAKOWA

W zakładzie firmy Stadler Polska w Siedlcach trwają intensywne prace nad zabudową gotowych stalowych członów tramwajów, które w przyszłym roku mają zostać dostarczone do Krakowa.

Na zaawansowanym etapie są prace przy pierwszym z 50 nowych tramwajów dla Krakowa. W polakierowanych

trzebne do budowy pojazdów. To oznacza, że zamówienie jest realizowane zgodnie z planem, a pierwszy nowy

podłach kolejnych wagonów są obecnie montowane szyby, podłoga oraz inne elementy wyposażenia wnętrza. Zakupione zostały także podzespoły po-

tramwaj zostanie dostarczony do Krakowa już w styczniu 2020 roku.

Przypomnijmy, że realizowany kontrakt obejmuje dostawę 50 nowych ni-

skopodłogowych tramwajów. Będą one mieć długość 33,4 metra. Zostaną wyposażone w klimatyzację, monitoring, oświetlenie ledowe wnętrza oraz nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony z głosowego zapowiadania przystanków i tablic wyświetlających trasę przejazdu. W każdym z tramwajów zostanie zamontowana specjalna platforma, która ułatwi wsiadanie i wysiadanie osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach. W środku znajdują się także automaty biletowe, w których pasażerowie za bilet zapłacą nie tylko monetami, ale także kartą płatniczą. Z myślą o użytkownikach smartfonów w pojeździe do dyspozycji będą porty USB umożliwiające ładowanie urządzeń mobilnych.

Warto także podkreślić, że dwa tramwaje z tej dostawy będą jako pierwsze w Krakowie wyposażone w innowacyjny system, który pozwoli na jazdę z opuszczonym pantografem, bez korzystania z sieci trakcyjnej na odcinku ok. 3 km (pozostałe wagony będą miały instalację umożliwiającą zamontowanie tego systemu w przyszłości). (f)

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębalów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

WWW.PUK.KRAKOW.PL

DYŻUR CAŁODOBOWY
ROWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA

tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl

os. Na Skarpie 24 os. Uroczę 5
czynne 8.00–15.30

12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180

KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

Kraków

Wakacyjne propozycje
literackie do przeczytania,
posłuchania i zobaczenia.

**Z książką
na leżaku**

6 sierpnia 2019 / 17.00
Prowadzenie: Barbara Cygan
WSTĘP WOLNY
Biblioteka Klubu Kuźnia OKN, os. Złotego Wieku 14
biblioteka.kuznia.edu.pl

ORGANIZATOR: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, KLUB KUŹNIA, PATRONI MEDIALNI: GŁOS, HINH, Kulturatka.pl, Rodzinny Kraków

**NEKROLOGI
I KONDOLENCJE**

przyjmuje Biuro Ogłoszeń
„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”
(al. Jana Pawła II 232 – NCK).
Tel. 12 643-44-33.

PAMIĘĆ O BLISKICH I ZNAJOMYCH

Czytelnicy pytali nas, czy w „Głosie” istnieje możliwość zamieszczania informacji o rocznicowych mszach św. odprawianych za zmarłych. – Najbliższa rodzina wie, kiedy i gdzie taka msza zostanie odprawiona, ale chcielibyśmy także, by wiedzieli o niej sąsiedzi czy przyjaciele zmarłego, a nie wszystkich stać na zamówienie drogiego ogłoszenia w tej sprawie w gazecie – przekonywali. By spełnić oczekiwania Czytelników, zamieścimy takie informacje bezpłatnie. Trzeba tylko zgłosić się do redakcji.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
 Toksykologia 12 411 99-99.
 Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
 Policja 997.
 Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910,
 os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
 Straż Miejska 986.
 Pogotowie gazowe 992.
 Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
 Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
 Wodociągi 12 648-28-61.
 Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69,
 12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.
 Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni
 powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
 Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowy-
 wym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE:**
 leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11,
 lokal U 1.
 Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00.
 www.bjb.net.pl.
 ▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY.** Lek. med. Krzysztof
 Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12.
 ▼ **PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ** - os. Han-
 dlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzu-
 sznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i pią-
 tek 9.00-12.00.
 ▼ **MASAŻ LECZNICZY,** rehabilitacja - dorośli, dzieci. Wizy-
 ty domowe. 12 414-11-97.
 ▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH.** Wzmocnianie metalem.
 Tel. 608-205-981.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY.**
 Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
 ▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów,** os. Jagiellońskie
 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście
 z tyłu).
 Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
 ▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglą-
 du) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
 Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
 ▼ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci).
 Pl. Targowy „Piaś”, paw. 26, 27.
 Tel. 12 681-33-77.
 ▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,**
 przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
 Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
 ▼ **ROWERY** - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, ko-
 mis, malowanie ram.
 FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom.
 502-73-00-87.
 ▼ **ANTEN MONTAŻ,** naprawa telewizorów wszystkich typów
 u klienta.
 Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM - NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERU-
 CHOMOŚCI.** Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe.
 Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
 Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”,** usługi podatkowo-księ-
 gowe. Boh. Września 76. 648-01-89.
 ▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe - pełny za-
 kres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2.
 Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską,**
 al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.
 Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i prze-
 wodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia,
 kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów
 indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTOKOMPUTER, Janina Walasek, ul. Maku-
 szynskiego 9B.**
 Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. Badania
 techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okreso-
 we, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą,
 powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów
 jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Kom-
 puterowy pomiar sprawności amortyzatorów.
 www.stacja-autokomputer.pl. E-mail: autokomputer@op.pl.
 ▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ”.**
MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy
 parking.
 ▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń,
 transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

▼ **KWIACIARNIA „KALINA”,** os. Centrum D1, czynna od
 pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15.
 Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
 ▼ **KWIACIARNIA „CUPIDO”,** pl. Targowy Bieńczyce 6, tel.
 641-46-35.
 Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówie-
 nia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki oko-
 licznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE.** Naprawy. Grawerowanie.
 Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta.
 Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewi-
 zorów u klienta.
 (12)640-00-42, 609-586-881.
 ● **ANTYKI,** sprzęt fotograficzny,
 zdjęcia, pocztówki, dokumenty, milita-
 ria, inne kupię. 500-55-55-24.
 ● **CYKLINOWANIA.**
 694-371-506, www.remontpodlogi.pl.
 ● **CYKLINOWANIE.**
 502-069-155.
 ● **CZYSZCZENIE** dywanów, bez-
 płatny dojazd. 513-587-700.

● **MATEMATYKA,** poprawki, dok-
 torantka UJ.
 Tel. 662-371-969.
 ● **MYCIE** okien. Tel. 513-587-700.
 ● **POŻYCZKA** na dowód. Bez za-
 świadczeń, minimum formalności. Za-
 dzwoń: (12)312-51-53.
 ● **RTV** - telewizory - anteny - ser-
 wis profesjonalny od 1985 r.
 609-719-072.
 ● **SPRZEDAM** okazjynie dom,
 Krzesławice.
 Tel. 12 643-55-66.
 ● **ZAWSZE** aktualne. Zakład
 napraw telewizorów, montaż anten.
 Profesjonalnie, solidnie, tanio!
 (12)640-00-42, 511-942-158.

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ 36 ARÓW

(możliwość dokupienia dalszych 10 arów),
 w miejscowości Majkowice
 przy drodze z Bochni do Uścia Solnego

SPRZEDAM

Tel. 14 66 56 557.

KOREPETYCJE MATEMATYKA (od szkoły podstawowej do matury)

Kontakt: tel. 507-869-805

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

lombard 4u .pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego.
 SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW,
 TELEFONÓW I WIELU INNYCH.
 POŻYCZKI DLA FIRM
 I OSÓB FIZYCZNYCH

M1 Al. Pokoju 67
 509-164-757
 GALERIA BRONOWICE
 ul. Stawowa 61 724-448-044
 GALERIA KRAKOWSKA
 poziom -1 501-325-444
 CH CZYZYNY 12-297-30-48
 PH ZAKOPIANKA
 ul. Zakopiańska 62 503 993 203
 KAUFAND
 Bratysławska 4 797-37-3614
 7 dni w tygodniu od 9-21

Z

Zdrowie i uroda

CitoReh
Dietetyka

Dietetyka online:

porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!

Os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)

Tel.

12 641 65 14
lub **696 999 958**

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

PRACOWNIA
RENTGENOWSKA

Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów
os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

Pierwszy kontakt mamy z dzieckiem

CIAŁO DO CIAŁA

Ten niepowtarzalny moment pierwszego spotkania z dzieckiem po porodzie jest zwieńczeniem długiego czasu oczekiwania i przygotowywania się na jego przyjście na świat. Najważniejszą potrzebą nowonarodzonego dziecka jest bliski, nieprzerwany kontakt z mamą i przyssanie się do piersi. Małeństwo, aby odpocząć po trudach porodu i łagodnie przejść do świata, w którym wszystko jest dla niego nowe, potrzebuje ciepła ciała mamy, jej głosu, łagodnego kołysania i bicia serca.

Przebieg pierwszych minut i godzin po porodzie to kluczowy i niepowtarzalny moment. Rodzi się szczególna więź między mamą i jej dzieckiem, wzmacnia się instynkt macierzyński. Wczesny kontakt zwiększa szansę na długie karmienie piersią. Dziecko uczy się efektywnego ssania, co w przyszłości pozwala na uniknięcie wielu problemów związanych z karmieniem piersią. Ma ono wpływ na fizyczną i psychiczną kondycję dziecka tuż po porodzie, jak również na jego zdrowie w kolejnych latach życia. Czym jest kontakt skóra do skóry i dlaczego jest tak ważny opisuje położna Renata Lustyk – laureatka konkursu „Położna na medal”.

NA CZYM POLEGA STS?

Kontakt skóra do skóry (ang. skin to skin) to położenie nagiego noworodka na nagim ciele mamy natychmiast po porodzie. Światowa Organizacja Zdro-

wia (WHO) zaleca rozpoczęcie kontaktu skóra do skóry bezpośrednio po narodzinach, w ciągu pierwszych 5 minut. Kontakt mamy z dzieckiem powinien nastąpić natychmiast po porodzie, o ile nie ma ku temu przeciwwskazań medycznych. Kobiecie i dziecku należy umożliwić nieprzerwany kontakt, trwający co najmniej dwie godziny po porodzie. W tym czasie personel medyczny powinien zachęcać mamę do rozpoznania momentu, kiedy dziecko jest gotowe do ssania piersi. Noworodek otrzymuje swoją pierwszą naturalną „szczepionkę”. Zawdzięcza to siarze – gęstemu, żółtemu płynowi, znajdującemu się w piersi, zanim pojawi się mleko właściwe. Siara zawiera przeciwciała chroniące dziecko przed bakteriami chorobotwórczymi. Wszelkie pozostałe czynności: mierzenie, ważenie, szczepienie mogą nastąpić później, po zakończeniu pierwszego karmienia.

Również odcięcie pępowiny oraz ocena skali Apgar odbywają się w czasie przebywania noworodka na brzuchu mamy.

ISTOTA STS

Skuteczność bliskości skóra do skóry została udowodniona naukowo. Kontakt ten sprawia, że dziecko lepiej adaptuje się do nowych warunków i przeżywa mniejszy stres. Wraz z narodzinami maluszek atakowany jest przez nowe, nieprzyjemne dla niego bodźce. Dla dziecka jest to niekwestionowany szok – po wielomiesięcznym poczuciu bezpieczeństwa w brzuchu mamy, nagle znajduje się w warunkach głośnych, o innej temperaturze oraz działaniu światła. Bliskość mamy, jej ciepło, zapach, znajome bicie serca dają maluszkowi ukojenie. Kontakt skóra do skóry zapewnia dziecku optymalną temperaturę i zmniejsza ryzyko wychłodzenia organizmu. Poza temperaturą, STS umożliwia też ustabilizowanie po porodzie podstawowych oznak życiowych, takich jak tętno, ciśnienie krwi, oddech. Istotne jest to, że noworodek położony na piersi mamy kolonizuje się jej florą bakteryjną. STS wspomaga laktację i powoduje wyrzut hormonów odpowiedzialnych za pro-

dukację mleka (prolaktyny i oksytocyny). Wyrzut oksytocyny jest w tym momencie korzystny także dla mamy, ponieważ pobudza macicę do skurczu i ułatwia rodzenie łożyska. Z badań wynika także, że dzieci, które miały wczesny kontakt z mamą, płaczą krócej i rzadziej. STS umożliwia zaspokojenie potrzeby bliskości zarówno mamy, jak i dziecka i wzmacnia więź emocjonalną. Obniża też ryzyko wystąpienia depresji poporodowej i poziom stresu u matki.

UDZIAŁ TATY W BLISKOŚCI „SKÓRA PRZY SKÓRZE”

Jeśli sytuacja nie pozwala na bezpośredni kontakt skóra do skóry dziecka i mamy, trzeba stworzyć warunki sprzyjające kangurowaniu dziecka przez tatę. Skóra dziecka zostanie wtedy skolonizowana bakteriami taty, co również jest korzystne dla noworodka. Ciepło skóry ojca i znajomy głos wywołują jego niepokój spowodowany zupełnie nowymi warunkami funkcjonowania. Warto wiedzieć, że o kontakt ten warto zadbać również w domu. Bliskość rodziców z dzieckiem jest ważna na każdym etapie życia. Kontakt skóra do skóry jest szczególnie korzystny dla noworodków urodzonych przedwcześnie i z niską masą urodzeniową.

Chwila bliskości dziecka z jego rodzicami bezpośrednio po porodzie jest czymś absolutnie wyjątkowym. Ten szczególny moment rodzi między rodzicami i dzieckiem silną więź.

(red)

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

tel. 12/641-48-08

PROTETYKA

**KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY**

tel. 12/645-93-33

JEDZIEMY NA PODKARPACIE

Wakacje w pełni więc sprzyja to letnim peregrynacjom. Tradycyjnie nasi reporterzy wyruszają na wakacyjne szlaki, przybliżając naszym Czytelnikom interesujące miejsca, które warto odwiedzić i ciekawych ludzi, których historię należy poznać. Tym razem pojechaliśmy na rodzinne Podkarpacie, bo z tych stron pochodzi moja żona, a babcia jest naszym przewodnikiem. Pojechaliśmy z rodzinnego Sędziszowa Małopolskiego do Wielopola Skrzyńskiego, gdzie urodził się Tadeusz Kantor, a potem do Wiśniowej, gdzie znajdują się posiadłości rodziny Mycielskich, związanych także z obecnie nowohuckimi Łuczanicami. Na końcu dotarliśmy do Czudca i pobliskiej Babicy, gdzie urodziła się Kika Szaszkiewiczowa związana z Krakowem oraz zaskakująco powiązana ze mną przez znajomość szkolną z jej synową, Wandą Szaszkiewicz z domu Wasilewską.

Z Sędziszowa Małopolskiego wyjechaliśmy w godzinach porannych kierując się na Górę Ropczycką. Znajdują się tutaj ślady znanych rodzin szlacheckich Starzeńskich i Potockich, do których należały znajdujące się tutaj włości. Do dzisiaj zachował się piękny park i kaplica, które zostały odnowione przez władze Gminy przy wykorzystaniu funduszy Unii Europejskiej. Powstał tu kompleks spacerowy z pięknie położonymi stawami i na górze znajdującą się kaplicą. To kaplica Kazimierza i Teofila Starzeńskich – wzniesiona około 1870 roku, z podziemną kryptą. Neogotycka, wzniesiona na planie prostokąta, ozdobiona jest herbem Lis-Starzeńskich. Było tu miejsce pochówku członków rodziny Starzeńskich i jeszcze w okresie PRL było widać ślady ich rozszabrowanych trumien. Obecnie kaplica jest odrestaurowana. Warto pospacerować w tym miejscu i odwiedzić tzw. starą buczynę.

WIELOPOLE, WIELOPOLE...

Następnie dojechaliśmy do Wielopola Skrzyńskiego, który mi się kojarzy z dwoma zdarzeniami. Tutaj urodził się Tadeusz Kantor, który był synem Mariana Kantora i Heleny z Bergerów. Urodził się 6 kwietnia 1915 na plebanii katolickiej, gdzie jego matka mieszkała od dzieciństwa wraz z owdowiałą matką Katarzyną, przyrodną siostrą proboszcza i dziekana Wielopola, księdza Józefa Radoniewicza. Mieszkał tutaj przez 6 lat do roku 1921, gdy wyjechał z rodziną po śmierci wuja do Tarnowa. Teraz tutaj na plebanii znajduje się niewielkie muzeum Tadeusza Kantora gromadzące archiwalia z jego życia. Tadeusz Kantor to malarz i reżyser, scenograf, teoretyk sztuki; w latach 1942–1944 kierował konspiracyjnym Teatrem Niezależnym, od 1955 teatrem Cricot 2, w którym do 1975 wystawiał adaptacje dramatów Stanisława Ignacego Witkiewicza, następnie własne przedstawienia *Umarła klasa* (1975), *Wielopole, Wielopole* (1980), *Niech szczerzą artyści* (1985), *Nigdy tu już nie powrócę* (1988), *Dziś są moje urodziny* (1991). Miałem szczęście obejrzeć większość przedstawień z udziałem Tadeusza Kantora w tym „Wielopole, Wielopole”.

Drugie zdarzenie, to obrzęd związany z obchodami Świąt Wielkanocnych, rozpoczynający się o północy w Wielką Sobotę, kiedy to strażacy pełniący straż przy grobie Chrystusa odwiedzają wielopolskie domostwa, bębniąc w zabytkowy bęben, pozostawiony Wielopolanom przez króla Jana III Sobieskiego, oznajmiając zmartwychwstanie Jezusa. W niedzielę wielkanocną uczestnicy zbierają się wokół figury św. Jana i w procesji, przy śpiewie pieśni wielkanocnych i dźwiękach bębna Sobieskiego podążają na cmentarz choleryczny, upamiętniając tym ofiary epidemii cholery. Na miejscu odśpiewywany jest hymn do św. Rozalii, patronki od morowego powietrza i pieśni wielkanocne. Kilka lat temu uczestniczyłem wraz z rodziną w tym obrzędzie razem ze znanym kabareciarzem Marcinem Dańcem, który też urodził się w Wielopolu i czasem tu zjeżdża.

DWÓR I KAPLICA MYCIELSKICH W WIŚNIOWEJ

Z Wielopola Skrzyńskiego przemieściliśmy się górzystą drogą do Wiśniowej. Tutaj znajduje się odnowiony zespół dworsko-parkowy, który od połowy XIX wieku należał do rodziny Mycielskich, których krewni byli właścicielami dworku w nowohuckich Łuczanicach.

Wiśniowa – miejsce pochówku między innymi ostatnio Klementyny Mycielskiej.

W 1867 Wiśniowa razem z Jazową przechodzi na własność Walerii z Tarnowskich i Franciszka Mycielskich, który przybył do Galicji z Wielkopolski. Rodzina Mycielskich pełniła w latach 30. XX wieku swoisty mecenat wobec rozwijających się artystów. W majątku gościli: Jan Cybis, Hanna Rudzka-Cybisowa, Józef Czapski, Tytus Czyżewski, Hanna Rudzka-Cybisowa, Leon Chwistek, Felicjan Kowarski i jego żona Jadwiga Kowarska, Jacek Malczewski, Józef Mehoffer, Tadeusz Stryjeński, Czesław Rzepiński, Zbigniew Pronaszkowski, Bernardino Rizzi – założyciel chóru Cecylińskiego w Krakowie, Tadeusz Szeligowski oraz Karol Hubert Rostworowski. Owocem ich pobytu pozostały obrazy przedstawiające okoliczne ziemie.

Kaplica Mycielskich jest nadal miejscem pochówku potomków tej rodziny i krewna mojej żony, uczestniczyła niedawno tutaj w pogrzebie koleżanki z pracy, wywodzącej się z rodziny Mycielskich, Klementyny.

W północnej części parku znajduje się lodownia oraz kamień nagrobkowy psa i kota panien Mycielskich. Napis widniejący na nagrobku psa: *Najpiękniejszy pies panien Mycielskich najwierniejszy towarzysz Fred 14.VIII.1893 – 24.I.1904*. W parku rośnie Dąb Józef, który w 2016 roku został wybrany w krajowym konkursie drzewem roku, a w 2017 zwyciężył w europejskiej edycji konkursu. Na rewersie banknotu 100-złotowego, symbolu II Rzeczypospolitej, emitowanego 2 czerwca 1932 r. oraz 9 listopada 1934 r., zaprojektowanego przez Józefa Mehoffera, znajduje się dąb z wiśniowieckiego parku – symbol długowieczności i trwałości. Kilka lat temu 30 czerwca 2014 r. odbyło się uroczyste otwarcie zmodernizowanych pomieszczeń oraz zrewitalizowanego parku w Zespole Parkowo-Dworskim i Folwarcznym w Wiśniowej.

STRZYŻÓW

Z Wiśniowej udaliśmy się w kierunku Rzeszowa przez Strzyżów, Czudec do Babicy związanej z rodziną Szaszkiewiczów.

Pomnik archaniola w Strzyżowie.

Legendarne dzieje Strzyżowa sięgają IX wieku, czasów związku plemiennego Wiślan, kiedy to pogański książę wiślicki miał tu zbudować w widłach rzeki Stobnicy i Wisłoka strażnicę zwaną – Strzeżno – dla obrony wschodnich krańców swych ziem. Stąd pewnie nazwa miejscowości. Tutaj zatrzymaliśmy się krótko na Rynku, gdzie dominuje pomnik Michała Archaniola i tryska ładna fontanna. Z dała widać kościół rzymskokatolicki pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, który posiada zabytkowe wnętrza.

W czasie II wojny światowej w latach 1940–1941, w Strzyżowie powstał olbrzymi schron w formie tunelu kolejowego, przewidziany na sztabowe pociągi Hitlera, w związku z utworzoną nieopodal jedną z kwater głównych führera, który aktualnie można zwiedzać.

CZUDEC

Często przyjeżdżamy do tej miejscowości, bo kusi nas tu znajdująca się lodziarnia z pysznymi lodami. Na starym rynku dobrze zachował się zespół drewnianej zabudowy mieszkalnej (w całości zachowana północna pierzeja rynku). Także odwiedzamy z rodziną tutejszy kościół, który położony jest jakby na środku przebiegającej drogi. Jest to barokowy kościół parafialny pw. Świętej Trójcy,

Chaty na rynku w Czudcu.

wybudowany w latach 1721–1735 z części rozebranych murów zamku we wsi Przedmieście Czudeckie, na miejscu drewnianej świątyni pw. św. Zofii. Warto zobaczyć murowaną kaplicę pw. św. Marcina, według tradycji wybudowaną na miejscu pierwotnego kościoła parafialnego pod tym samym wezwaniem w 1692 r. (ostatnio odremontowana w 2004 staraniem samorządu gminy i parafii). Warto także zaglądnąć do Zespołu dworsko-parkowego ze starym dworem z XVII w. zwanym Lamusem i nowszym z XVIII w. rozbudowanym w końcu XIX w. Rośnie tam między innymi okazały tulipanowiec, drzewo o obwodzie 393 cm na wys. 0,3 m. Obecnie w posiadaniu Zespołu Szkół.

BABICA

Wreszcie docieramy do Babicy, położonej kilka kilometrów od Czudca. Tutaj kończy się obecnie budowana obwodnica Czudca, co wyeliminuje ruch tranzytowy z tej zabytkowej miejscowości. W

Dwór w Babicy.

Babicy znajduje się dworek, w którym obecnie mieści się Dom Pomocy dla Osób Niepełnosprawnych. Niestety, nie możemy wejść za ogrodzenie i jedynie jeden z pensjonariuszy opowiada nam o swoim domu i prosi o wsparcie kilku złotymi. Co też czynimy.

Jedynie oglądamy linię kolejową, która kiedyś przebiegała przez środek przydworskiego ogrodu, a obecnie jest już poza jego płotem. Nie mamy zatem szans zobaczyć z bliska dworku, w którym swoją młodość przeżyła Irena Kika Szaszkiewicz. Pochodziła ona z rodziny ziemiańskiej, ale później wyjechała do Krakowa i miała związki z Nową Hutą, gdzie była pielęgniarką, ale była też legendą Piwnicy pod Baranami. Swoją młodość opisała w książce „Moje pierwsze sto lat”, którą otrzymałam od Wandy Szaszkiewicz z domu Wasilewskiej. To ona, jako synowa, opatrzyła książkę wstępem i w dużej mierze przyczyniła się do jej wydania. Z Wandą uczęszczałem do jednej klasy Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Kielcach. Ale to już opowieść na inną okazję.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

Fot. autor

Kolej biegnąca przez posiadłość p. Szaszkiewiczowej.

F.H.U. "ELMAR" s.c.

rowery

SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"

tel. 12 647 13 88

www.elmar.interial.pl

elmar@interial.pl

kom. 502 730 087

www.elmar-rowery.pl

sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Przy-
płył sił, świetny humor gwarantu-
ją, że nie będzie powodów do
nudy. Potrafisz wykorzystać jak
najlepiej pozostałe dni urlopu w
dobrym towarzystwie. Pomysłów
Ci nie brakuje, będziesz nawet nie-
złym wodzirejem.

BYK (21 IV–20 V). Często spęd-
zasz czas samotnie i to z własnego
wyboru. Marzysz by było ina-
czej, jak dawniej, gdy nie brakowa-
ło w pobliżu bratniej duszy. Spró-
bujesz więc odbudować, odnowić
koleżeńskie kontakty. Wiesz dosko-
nałe, że jest to możliwe.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Po-
szukujesz pracy w nowej firmie,
ale nie wystarczająco efektywnie

niżby należało. To trochę potrwa,
ale sukces zależy wyłącznie od
Twojej determinacji, a więc nie
zniechęcaj się.

RAK (22 VI–22 VII). Sporo sa-
tisfakcji czerpiesz z drobnych, co-
dziennych sukcesów. Wiele czasu i
starań poświęcasz rodzinie i tutaj
najdrobniejsze powodzenie, pomoc
bliskim sprawiają, że czujesz się
usatysfakcjonowany.

LEW (23 VII–22 VIII). Myślisz
o urlopie, jesteś już przygotowany
do wyjazdu. Masz nadzieję, że
będzie to oczekiwany przez Ciebie
relaks w gronie przyjaznego środo-
wiska. Na pewno tak będzie i w
swoich planach niczego nie
zmieniasz.

niżby należało. To trochę potrwa,
ale sukces zależy wyłącznie od
Twojej determinacji, a więc nie
zniechęcaj się.

PANNA (23 VIII–22 IX). Teraz
bardziej zadbaj o swoje zdrowie.
Także z powodu uciążliwych upa-
łów jest to dla Ciebie bardzo waż-
ne, by przede wszystkim unikać
stresowych sytuacji i więcej niż
zwykle wypoczywać.

WAGA (23 IX–22 X). Masz
wiele ciekawych pomysłów, także
na urlop tego lata, ale zawsze trud-
niej u Ciebie z realizacją. Pomyśl
o wspólnym wypadzie z kimś bar-
dziej doświadczonym w organiza-
cji tego rodzaju zadań.

SKORPION (23 X–21 XI). Masz
sporo szczęścia w załatwianiu
wszelkich spraw finansowych,
a także w losowych grach, wszel-
kich zdrajkach... Warto spróbować
szczęścia, ale spokojnie, w niczym
nie warto przesadzać.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Żyjesz
wspomnieniami – ach, co to
był za dzień! Przy aromatycznej
kawie, w gronie zaprzyjaźnionych
osób długo jeszcze będziesz wra-

cać do minionych już, ale jakże
miłych rodzinnych wydarzeń.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Twoja
działalność koncentruje się
wokół domu i rodziny. Tutaj znaj-
dujesz satysfakcję i wciąż zaskaku-
jesz bliskich pomysłami, na przy-
kład kulinarnymi. Dobrze spraw-
dzasz się w działalności na rzecz
rodzinki.

WODNIK (20 I–18 II). Nadal
zdobywasz świat przebojowo i ro-
mantycznie. Nie zamierzasz tkwić
w jednym miejscu, wciąż masz
nowe plany podróży. W najbliż-
szych tygodniach rostrzygną się
losy co do Twoich pomysłów na
dalsze partnerskie współdziałanie.

RYBY (19 II–20 III). Od proble-
mów rodzinnych uciekasz w sa-
motność. Niebawem jednak znaj-
dziesz sposób na kłopoty. Poza tym
stwierdzisz, że cóż to byłoby jed-
nak za monotonne trwanie bez eks-
cytujących wydarzeń.

SAMANTA

- Dalej szukasz portfela?
- Nie, Marek już go znalazł.
- To czego szukasz?
- Marka.

Żona wróciła do domu z kliniki chirurgi-
plastycznej.

- Jak ci się podobam?
- Mąż przygląda się jej uważnie i mówi:
- Zrobili co mogli.

Przychodzi Niemiec do polskiego sklepu
myśliwskiego i pyta:

- Czy ma pan noże?
- Sprzedawca przygląda mu się uważnie i pyta:
- Czy jest pan Niemcem?

– Tak

– Nie, nie mamy noży.
Niemiec wychodzi, ale zauważa noże na
wystawie za sprzedawcą i wraca.

– Przepraszam, a czy może ma pan pistole-
ty?

– To znowu pan! Nie, nie mamy pistoletów.
Niemiec jest zdziwiony, gdyż na wystawie
za sprzedawcą leżą pistolety.

– A czy może ma pan granaty?

– Nie! – odpowiada sprzedawca, mimo że
leżą one obok pistoletów.

– Przepraszam, muszę się jeszcze pana o coś
zapytać: czy ma pan może coś przeciwko
Niemcom?

– Tak – odpowiada spokojnie sprzedawca:
noże, pistolety, granaty...

Rozmawiają dwaj studenci:

– Jak mam napisać rodzicom, że znowu
oblałem egzaminy?

– Napisz – „Już po egzaminach, u mnie
nic nowego!”.

CHŁODNIK Z BOBU I GROSZKU

Składniki: 250 g mło-
dego groszku, 300 g
bobu, puszką mleka ko-
kosowego, 250 ml
maślanki, świeża
kolendra, sól,
pieprz, 2 ząbki
czosnku, garść orzesz-
ków pinii, oliwa z oli-
wek.

Bób wrzuć do gotującej się,
osolonej wody na 15 minut. Podobnie
zrób z groszkiem, jednak gotuj go 10 minut, a następnie
wrzuć do zimnej wody – dzięki temu nie traci pięknego
zielonego koloru. Mleko kokosowe połącz z maślanką i
zblenduj mikserem. Orzeszki upraż na suchej patelni. Ugo-
towany groszek wyłuskaj, a bób obierz ze skórki. Następ-
nie zblenduj wszystko z mlekiem kokosowym i maślanką
do uzyskania gładkiej masy. Całość dopraw czosnkiem, solą
i pieprzem. dolej odrobinę oliwy z oliwek, posyp świeżą
kolendrą i orzeszkami pinii.

§ Akta sprawy...
„Życzliwy” gwałcieciel

Agata Christie napisała kiedyś kryminal „Zło czai się
wszędzie”. Trudno o bardziej trafne określenie naszej rzeczywisto-
ści, gdy musimy przewidywać zagrożenia i niestety obawiać
się ludzi. Pani Marta T. nie przypuszczała bowiem, że jadąc
samochodem w podróż służbową, nie dość że złapie „gumę”,
to życzliwy kierowca jako zechciał jej pomoc w wymianie koła,
okaże się zwykłym zwyrodniałcem.

34-latką, pracującą w jednej z dużych firm zajmujących się dys-
trybucją leków, wracając po całodziennych wizytach w aptekach do
biura, zatrzymała się przed Krakowem. Uznała, że wypalenie pa-
pieroś (w pracy obowiązywał zakaz) i dopicie kupionej wcześniej
kawy, będzie dobrym pomysłem. Kobieta zaparkowała na dzielnym
leśnym parkingu w rejonie Niepołomic i oddała się relaksowi. Gdy
poszła do bagażnika poprawić paczkę z drukami reklamowymi
i próbkami suplementów diety, zauważyła z zaskoczeniem, że tylne,
prawie koło ma tzw. kaptcia. Jakoś tego nie zauważyła wcześniej,
albo może dopiero po zatrzymaniu, powietrze uiszło
z opony. Niestety więc czekała ją wymiana na zapasowe.

Chwilę trwało zanim się dokopała do koła i podnośnika. Ponie-
waż dotychczas nie miała takich doświadczeń, trochę czasu minęło
zanim udało jej się podnieść tył auta na leśnym i mało stabilnym
podłożu. Wreszcie się to udało, ale był kolejny problem, tym
razem z odkręceniem śrub. Pani Marcie nawet przez myśl nie prze-
szło, że posiadając firmowy pełen pakiet OC – trzeba było wezwać
pomoc drogową. W każdym razie techniczny problem zauważył

jadący od strony Krakowa kierowca furgonetki. Zjechał na pobo-
cze. Młody, na pewno sporo młodszy od niej mężczyzna zapytał, co
się stało i oczywiście z uśmiechem zaoferował pomoc. Fachowo od-
kreślił koło, stwierdzając że jeden z gwintów uległ uszkodzeniu. I
uznał, że może znajdzie sposób, aby to naprawić. I poprosił 34-
latkę, aby poszła z nim do jego samochodu aby pomóc mu znaleźć
gwintownicę na zahudowanej pacy furgonetki.

Gdy pani Marta znalazła się w środku, nagle zamknęły się drzwi,
a miły pomocnik nagle przestał być życzliwy. I stwierdził, że zanim
naprawi to wszystko, „warto się zabawić”. I zaczął się dobierać
do kobiety. Gdy ta zaprotestowała i chciała wyjść, okazało się że
drzwi są zaryglowane. A napastnik stał się bardzo agresywny. Przy-
dusząc ją, rzucając na ziemię i próbując zgwałcić. Częściowo mu
się to udało, w każdym razie po chwili mając już dość stawianego
oporu, otworzył drzwi, wyrzucił na ziemię kobietę i szybko wsia-
dając za kierownicę – odjechał. Niestety ofierze nie udało się za-
pamiętać numeru rejestracyjnego, ani nawet marki pojazdu, a do-
piero po kilku minutach zadzwoniła się na policję.

Napadnięta złożyła zeznania, została przebadana przez lekarza,
który potwierdził próbę gwałtu, a śledczy zaczęli szukać punktu
zaczepienia. Gromadząc pozostawione na miejscu przez gwałci-
ciela ślady. Zapewne analiza daktyloskopijna czy zbadanie rodza-
ju ogumienia furgonetki trwałaby długo, aby dotrzeć do spraw-
cy. Pomogli, jak zawsze, inni kierowcy. Oczywiście nie widzieli
samego zdarzenia, za to zamontowane w ich autach kamery
nagrały obraz miejsca, a co najważniejsze numer rejestracyjny
furgonetki.

Teraz dotarcie do sprawcy nie było już problemem – 24-lletni
Janusz R. był niezmiernie zaskoczony, gdy kilka dni później w czasie
jazdy z towarem, został zatrzymany do kontroli drogowej. Jego
zaskoczenie było tym większe, że nie chodziło o mandat drogowy.
Mężczyzna od razu zobaczył na dłoniach kajdanki i trafił do poli-
cyjnego aresztu, poinformowany że jest podejrzanym o gwałt. I że
może mu grozić w zależności od przyjętej przez sąd kwalifikacji do
8 lub nawet 12 lat więzienia. (mar)

Sentencja tygodnia

Nie usuwaj sprzed nóg swoich dzieci
wszystkich kamieni, bo mogą kiedyś
głową uderzyć w mur.

Robert Francis Kennedy

u Felixa

Od 1 września
POLECAMY OBIADY

15 zł 13,50 zł *

*promocja do 30.IX.2019

- Na miejscu ● Na wynos
- Możliwe karnety miesięczne lub tygodniowe
z 10% rabatem

Urozmaicone menu – codziennie inny zestaw

os. Złotej Jesieni 15a
tel. 12 68 18 600

Kraków

1949–2019

Nowa Huta w kulturze
– kultura w Nowej Hucie

3 SIERPNIA 2019 / 15.00

WSTĘP WOLNY

MUZYKA W NOWEJ HUCIE

SPACER

PROWADZENIE: PAWEŁ JAGŁO

START: al. Jana Pawła II 232 (przed wejściem do NCK)

ZAPISY do 1 VIII: nowahuta@okn.edu.pl

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. KORWID - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA